

Limbažu novada pašvaldība

Rīgas iela 16, Limbaži, Limbažu novads, LV-4001

Tālr. 64023003, pasts@limbazunovads.lv

www.limbazunovads.lv

METRUM

SIA „METRUM”

Ģertrūdes iela 47-3, Rīga, LV-1011

Tālr. 80008100, metrum@metrum.lv

www.metrum.lv

**LOKĀLPLĀNOJUMS,
TERITORIJAS PLĀNOJUMA GROZĪJUMIEM
VĒJA PARKA “ALOJA”
PIRMAJAI DAĻAI BRASLAVAS PAGASTĀ,
LIMBAŽU NOVADĀ**

PASKAIDROJUMA RAKSTS

Pasūtītājs:

SIA “Utilitas Wind”, reģ. Nr.40203411869, adrese: Malduguņu iela 2, Mārupe, LV-2167

**Lokālpilnojumā izstrādes
vadītāja:**

Limbažu novada administrācijas Nekustamā īpašuma un teritoriālā plānojuma nodaļas telpiskās attīstības plānotāja Ilona Zeltiņa

Izstrādātājs:

SIA „METRUM”, reģ. Nr.40003388748, adrese: Ģertrūdes iela 47-3, Rīga, LV-1011. Projekta vadītājs Tālis Skuja.

SATURS

IEVADS.....	3
1.LOKĀLPLĀNOJUMA SASTĀVS.....	4
2.TERITORIJAS RAKSTUROJUMS	5
2.1.TERITORIJAS NOVIETOJUMS	5
2.2.PLATĪBA UN ROBEŽAS	6
2.3.ESOŠĀ TERITORIJAS UN APKĀRTNES IZMANTOŠANA	7
2.4.NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA LIETOŠANAS MĒRĶI	11
2.5.ESOŠAS ĒKAS LOKĀLPLĀNOJUMA TERITORIJĀ UN TUVĀKAJĀ APKĀRTNĒ	12
2.6.ESOŠA TRANSPORTA INFRASTRUKTŪRA	12
2.7.ESOŠI INŽENIERTĪKLI.....	12
2.8.DABAS APSĀKĻI, DABAS VĒRTĪBAS UN KULTŪRVĒSTURISKAS MANTOJUMS	14
2.8.1.ĢEOLOĢISKIE, INŽENIERĢEOLOĢISKIE UN HIDROĢEOLOĢISKIE APSTĀKĻI	14
2.8.2.DERĪGO IZRAKTEŅU ATRADNES.....	14
2.8.3.ŪDENS ŅEMŠANAS VIETAS.....	14
2.8.4.POTENCIĀLI PIESĀRŅOTAS VIETAS UN RISKA OBJEKTI	15
2.8.5.VIRSZEMES ŪDENSOBJEKTI.....	15
2.8.6.ĪPAŠI AIZSARGĀJAMAS DABAS TERITORIJAS	15
2.8.7.MIKROLIEGUMI	16
2.8.8.ĪPAŠI AIZSARGĀJAMI BIOTOPI.....	17
2.8.9.ĪPAŠI AIZSARGĀJAMĀS AUGU SUGAS	18
2.8.10.ORNITOFAUNA.....	19
2.8.11.SIKSPĀRŅI	19
2.8.12.TERITORIJAS AINAVISKĀ KVALITĀTE.....	19
2.8.13.KULTŪRVĒSTURISKAIS MANTOJUMS.....	19
2.8.14.ESOŠI TROKŠŅA AVOTI UN ESOŠA GAISA KVALITĀTE.....	20
2.9.ESOŠAS AIZSARGJOSLAS UN CITI TERITORIJAS IZMANTOŠANAS APROBEŽOJUMI	20
3.LOKĀLPLĀNOJUMA RISINĀJUMI.....	23
3.1.LOKĀLPLĀNOJUMA IZSTRĀDES MĒRĶIS UN UZDEVUMI.....	23
3.2.TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS IECERES APRĀKSTS	24
3.2.1.VĒJA PARKA BŪVNICĪBA UN EKSPLUATĀCIJA	27
3.2.2.BŪVNICĪBAS PROCESA GALVENIE POSMI	27
3.3.TRANSPORTA ORGANIZĀCIJAS RISINĀJUMI	29
3.4.SPĒKĀ ESOŠAJĀ TERITORIJAS PLĀNOJUMĀ NOTEIKTĀ TERITORIJAS IZMANTOŠANA.....	31
3.5.PLĀNOTAIS FUNKCIONĀLAIS ZONĒJUMS UN PAMATOJUMS	33
3.6.IESPĒJAMĀS IETEKMES UN MAZINOŠIE PASĀKUMI.....	40
3.6.1.TUVĀKĀS DZĪVOJAMĀS VAI PUBLISKĀS ĒKAS	40
3.6.2.TROKSNIS	43
3.6.3.MIRGOŠANAS EFEKTS	44
3.6.4.ELEKTROMAGNĒTISKĀ LAUKA IEDARBĪBA	46
3.6.5.VIBRĀCIJAS	47
3.6.6.IETEKME UZ ĪPAŠI AIZSARGĀJAMĀM DABAS TERITORIJĀM, AUGIEM UN BIOTOPIEM	47
3.6.7.ORNITOFAUNA.....	51
3.6.8.SIKSPĀRŅI	54
3.6.9.AINAVA UN VIZUĀLĀ IETEKME	55
3.6.10.KULTŪRVĒSTURISKĀS VĒRTĪBAS	60
3.6.11.DROŠĪBA UN CIVILĀ AIZSARDZĪBA.....	61
3.7.TERITORIJAS IZMANTOŠANAS APROBEŽOJUMI	62
3.8.LOKĀLPLĀNOJUMĀ NOTEIKTĀ FUNKCIONĀLĀ ZONĒJUMA ATBILSTĪBA PAŠVALDĪBAS ILGTERMIŅĀ ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJAI	63
3.9.LOKĀLPLĀNOJUMA ĪSTENOŠANA	64
A.PIELIKUMS. NOTEIKUMI ELEKTROAPGĀDES PROJEKTĒŠANAI UN BŪVNICĪBAI	65

IEVADS

Lokālpilnojumā izstrāde uzsākta saskaņā ar 25.01.2024. Limbažu novada domes lēmumu Nr.50 (protokols Nr.2, 49.) "Par lokālpilnojumā izstrādes uzsākšanu teritorijas plānojuma grozījumiem vēja parka "Aloja" pirmajai daļai Braslavas pagastā, Limbažu novadā" un apstiprināto Darba uzdevumu lokālpilnojumā izstrādei¹.

Lokālpilnojumā izstrāde veikta saskaņā ar 14.10.2014. MK noteikumiem Nr.628 "Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem" un citu attiecināmu normatīvo aktu prasībām.

Saskaņā ar noslēgto līgumu lokālpilnojumā izstrādi veica **SIA „METRUM”**: projekta vadītājs - Tālis Skuja, kartogrāfs – Jānis Skudra, projekta asistente – Zane Lauva.

Lokālpilnojumā izstrādes vadītāja - Limbažu novada administrācijas Nekustamā īpašuma un teritoriālā plānojuma nodaļas telpiskās attīstības plānotāja Ilona Zeltiņa.

Lokālpilnojumā izstrādei saņemti institūciju nosacījumi:

- 1) Valmieras novada pašvaldība, 28.08.2024., sniegts TAPIS;
- 2) Valsts vides dienesta Atļauju pārvalde, 08.03.2024., Nr.11.2/AP/2812/2024;
- 3) Dabas aizsardzības pārvalde, saņemts TAPIS 26.02.2024;
- 4) Veselības inspekcija, 28.03.2024., sniegts TAPIS;
- 5) Latvijas ģeotelpiskās informācijas aģentūra, saņemts TAPIS 07.02.2024;
- 6) VSIA „Latvijas Valsts ceļi”, saņemts TAPIS 14.02.2024;
- 7) Valsts SIA Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi, saņemts TAPIS;
- 8) Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, 15.02.2024., sniegts TAPIS;
- 9) SIA „TET”, 18.09.2024;
- 10) AS „Sadales tīkls”, 05.02.2023., sniegts TAPIS;
- 11) AS “Latvijas Valsts meži”, 20.02.2024., sniegts TAPIS;
- 12) Valsts meža dienesta Ziemeļvidzemes virsmehnicība, 04.09.2024., sniegts TAPIS;

Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra

Vides pārraudzības valsts birojs 10.07.2024. pieņēma lēmumu Nr. 4-02/45/2024 "Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu". Lokālpilnojumam veikts stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums un sagatavots Vides pārskats. Vides pārskatu sagatavoja SIA "METRUM".

Ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra

Lokālpilnojumā teritorijā paredzētā darbība atbilst likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 1.pielikuma objektiem, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams.

Pamatojoties uz Vides pārraudzības valsts biroja 28.08.2023.lēmumu Nr. Nr. 5-021/22/2023 paredzētajai darbībai piemērots ietekmes uz vidi novērtējums. Parāli lokālpilnojumā izstrādei tiek veikts ietekmes uz vidi novērtējums. **SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”** sagatavojusi "Vēja elektrostaciju parka "Aloja" ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu", kas izmantots lokālpilnojumā izstrādē.

¹ 22.04.2024. Limbažu novada dome grozīja 25.01.2024. sēdes lēmumā Nr.51 iekļauto darba uzdevumu, jo grafiskajā pielikumā tika konstatētas neprecizitātes.

26.09.2024. Limbažu novada dome grozīja 25.01.2024. sēdes lēmumu Nr.51 lokālpilnojumā teritorijai pievienojot nekustamā īpašuma "Kroļi" zemes vienību 66440010039, īpašuma "Vecgūras" zemes vienību ar 66440010010 un pašvaldības ceļa "Stūri – Zaļauska" zemes vienību 66440010093.

28.08.2025. Limbažu novada dome grozīja 25.01.2024. sēdes lēmumu Nr.51 lokālpilnojumā teritorijai pievienojot nekustamā īpašuma "Brieži" (kadastra numurs 66440040151) zemes vienību ar kadastra apzīmējumu 66440010103

Ekspertu atzinumi

Ietekmes uz vidi novērtējuma procesa ietvaros sagatavoti ekspertu atzinumi, kas izmantoti lokālpilnojumā izstrādē. Ekspertu atzinumi iekļauti lokālpilnojumā sadaļas Paskaidrojuma raksts atsevišķā apkopojumā "Pielikumi":

- 1.pielikums. Sertificētu sugu un biotopu ekspertu atzinums.
- 2.pielikums. Sertificēta ornitologa atzinums.
- 3.pielikums. Sertificēta siks pārņu eksperta atzinums.
- 4.pielikums. Sertificēta ainavu eksperta atzinums.

1. LOKĀLPLĀNOJUMA SASTĀVS

Lokālpilnojumā ir vietējās pašvaldības ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kuru izstrādā valstspilsētas daļai, novada pilsētai vai tās daļai, ciemam vai tā daļai vai lauku teritorijas daļai kāda plānošanas uzdevuma risināšanai vai teritorijas plānojuma detalizēšanai vai grozīšanai.

Lokālpilnojumā sastāv no trim savstarpēji saistītām daļām:

- **I „PASKAIDROJUMA RAKSTS”**, kur ietverts lokālpilnojumā izstrādes pamatojums, risinājuma apraksts un tā saistība ar blakus esošajām teritorijām un risinājuma atbilstība Limbažu novada pašvaldības ilgtermiņa attīstības stratēģijai.
- **II „GRAFISKĀ DAĻA”**, kur noteikts teritorijas funkcionālais zonējums, noteikts transporta infrastruktūras risinājums un attēlotas apgrūtinātās teritorijas un objekti, kuriem aizsargjoslas nosaka saskaņā ar normatīvajiem aktiem par apgrūtinātajām teritorijām.
- **III „TERITORIJAS IZMANTOŠANAS UN APBŪVES NOTEIKUMI”**, kur noteiktas prasības teritorijas izmantošanai un apbūves parametri funkcionālajā zonā, kā arī citas prasības, aprobežojumi un nosacījumi.
- Atsevišķā sējumā „PĀRSKATĀ PAR LOKĀLPLĀNOJUMA IZSTRĀDI” apkopoti dokumenti par lokālpilnojumā izstrādes procesu – novada domes lēmumi, darba uzdevums, institūciju nosacījumi un atzinumi par lokālpilnojumā redakciju, publiskās apspriešanas dokumenti – paziņojumi, publikācijas, sabiedriskās apspriešanas sanāksmju protokoli u.c.

2. TERITORIJAS RAKSTUROJUMS

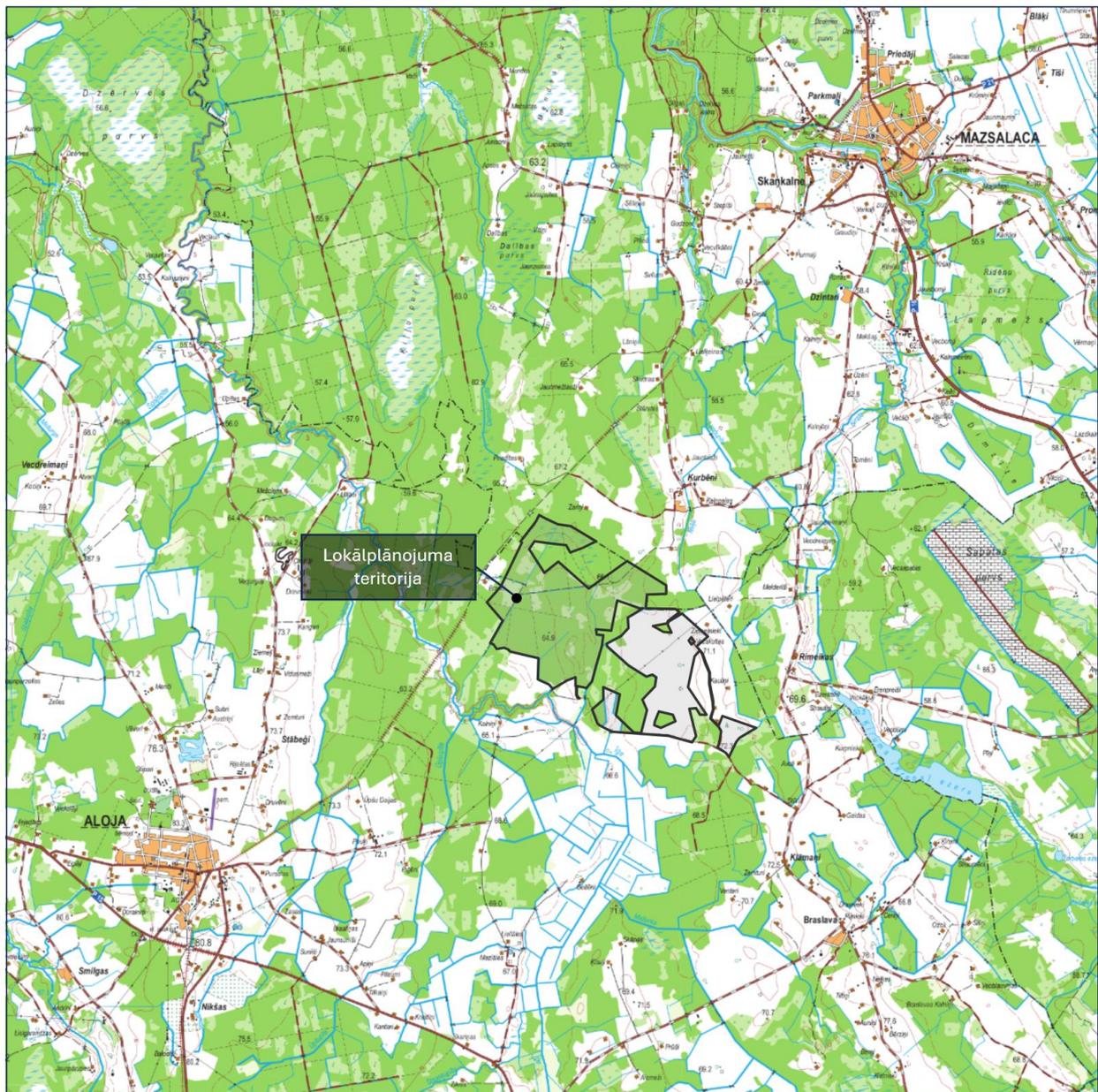
2.1. TERITORIJAS NOVIETOJUMS

Lokālplānojuma teritorija atrodas Limbažu novada ziemeļrietumu malā, pie robežas ar Valmieras novadu, starp Aloju un Mazsalacu.

Tuvākās pilsētas ir Mazsalaca, kas atrodas ~6 km attālumā ziemeļaustrumu virzienā un Aloja ~5 km dienvidrietumu virzienā.

Tuvākie ciemi Valmieras novadā – Skaņkalne, Vecate un Sēļi. Limbažu novadā – Braslava, Vilzēni un Ungurpils.

1. attēls. Lokālplānojuma teritorijas novietojums
[pamatne - Latvijas ģeotelpiskās aģentūras topogrāfiskā karte M 1:50 000]

1. tabula. Lokālpilnojumā teritorijā ietilpstošās zemes vienības

Nr. p.k.	Īpašuma nosaukums	Kadastra Nr.	Zemes vienības kadastra apzīmējums	Platība (ha)
1.	Buķi	66440010016	66440010114	6.9
2.	Mežkuņģēni-Vecskulte	66440010096	66440010096	1.6
3.	Veseri	66440010001	66440010001	76.3
4.	Skultes 1	66440010066	66440010066	25.7
5.	Lielsanči	66440010065	66440010157	33.6
6.	Zaļauskas	66440010068	66440010068	29.6
7.	Dzintari	66440020015	66440010069	14.81
8.	Ziemeļi	66440010100	66440010064	27.2
9.	Vecsanči	66440010061	66440010159	46.16
10.	Egliši	66440010102	66440010102	24
11.	Branču mežs	66440010089	66440010091	112.29
12.	Vecskultes	66440010126	66440010126	17.1
13.	Vecgūras	66440010010	66440010010	27.8
14.	Vēži	66440010095	66440010095	1.15
15.	Kroļi	66440010038	66440010039	66.8
16.	Brieži	66440040151	66440010103	19.5
17.	Stūri – Zaļauska	66440010093	66440010093	4.6 iekļauta zemes vienības daļa

2.3. ESOŠĀ TERITORIJAS UN APKĀRTNES IZMANTOŠANA

Teritorijas reljefs salīdzinoši līdzens. Augstuma atzīmes lielākajā daļā teritorijas ap 60-65 m. Ziemeļu daļā neliels reljefa paaugstinājums īpašumā "Kaktiņi" bijušo ēku vietās. Teritorijas dienvidu daļā ūdensteces līnes ielejas virzienā - reljefa pazeminājums.

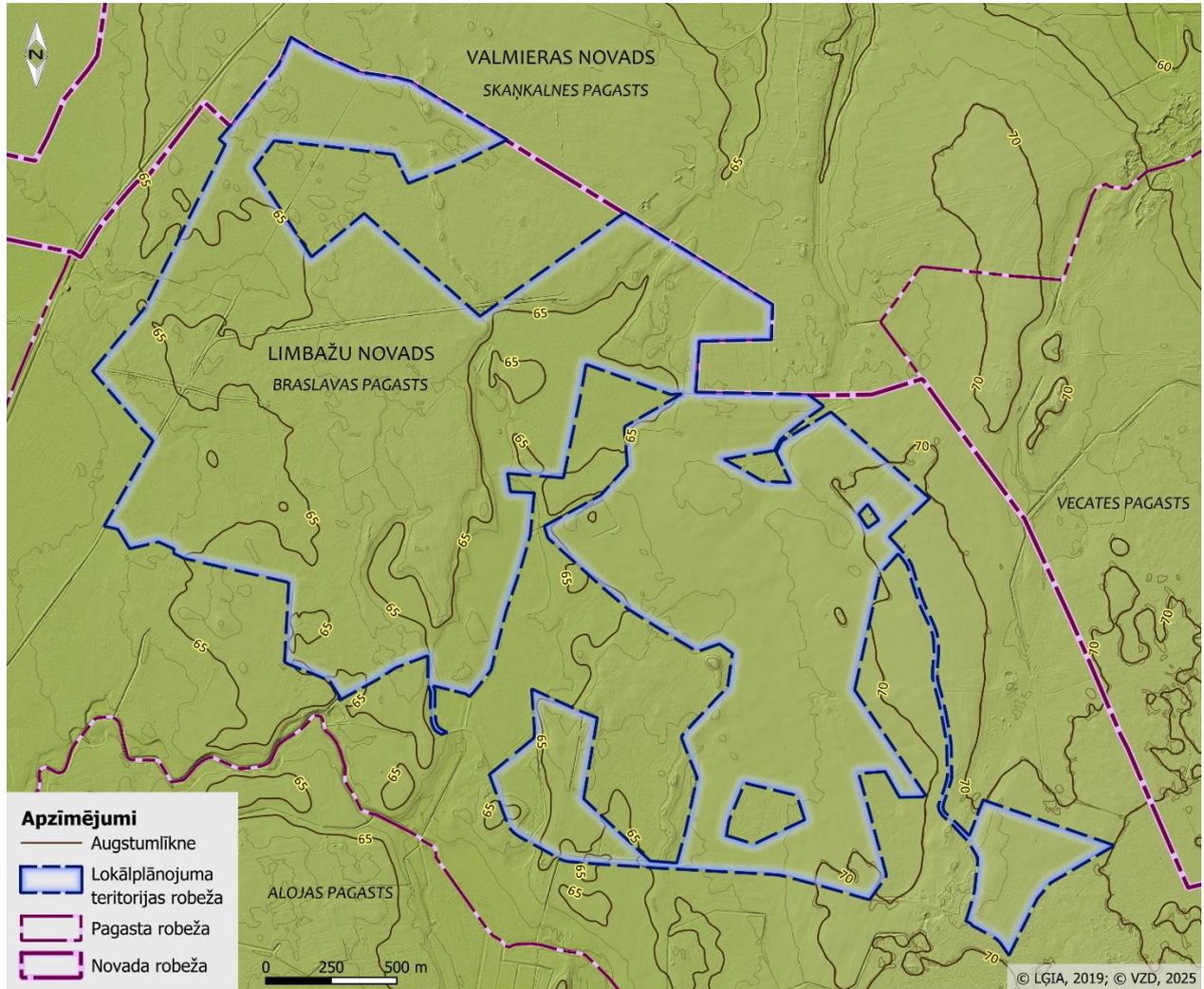
No teritorijas kopējās platības vairāk nekā pusi (58.30%) veido mežsaimniecībā izmantojamas zemes, vairāk nekā trešdaļu - lauksaimniecības zemju platības (36.53%).

Saskaņā ar Valsts zemes dienesta datiem pēc zemes lietošanas veidiem teritorijas esoši zemes izmantošanas veidi ir:

- meži - 290.51 ha, jeb 59.86% no teritorijas;
- lauksaimniecībā izmantojamās zemes - 170.17 ha, 35.06%;
- zemes zem ceļiem – 9.83 ha, 2.03%;
- zeme zem ūdens objektiem – 5.49 ha, 1.13%;
- purvi - 1.6 ha, 0.33%;
- zeme zem ēkām un pagalmiem – 0.82 ha, 0.17%;
- zeme zem krūmāja – 0.31 ha, 0.06%;
- pārējās zemes veido 6.62 ha, 1.36%.

3.attēls. Lokālpilnojumā teritorijas reljefs

[pamatne – LIDAR zemes reljefa modelis, Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra, Valsts zemes dienesta Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas dati]

2.tabula. Lokālpilnojumā teritorijas zemes vienības sadalījumā pa zemes lietošanas veidiem (ha)

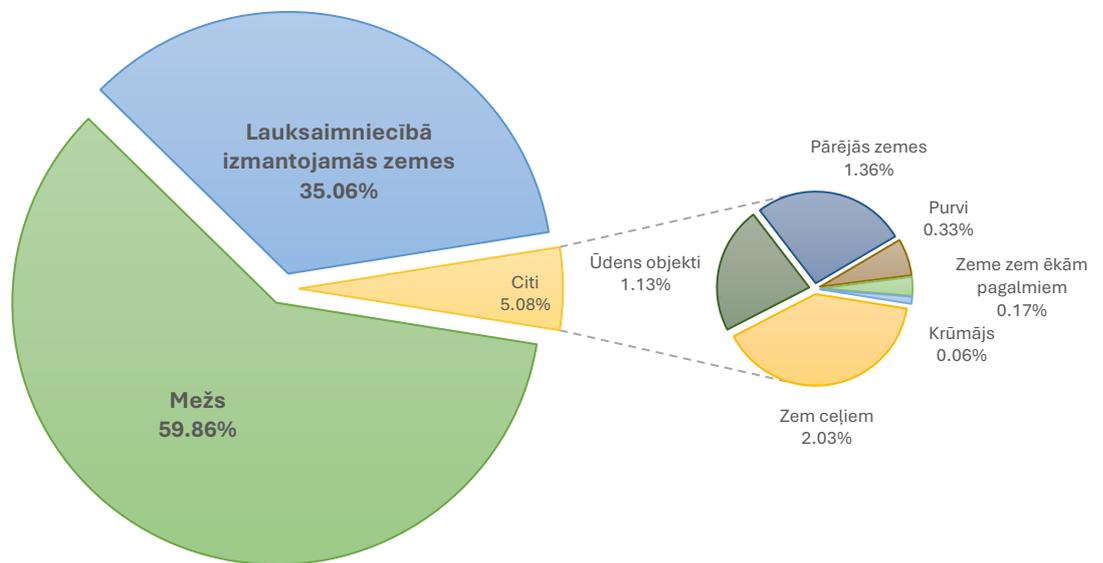
[dati – Valsts zemes dienesta Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēma]

Nekustamā īpašuma nosaukums / z/v kadastra apzīm.	Meža zeme	Lauksaimniecībā izmantojamā zeme	Zeme zem ceļiem	Zem ūdens objektiem	Purvi	Zeme zem ēkām un pagalmiem	Krūmājs	Pārējās zemes	KOPĀ
Buķi 66440010114	6.70			0.20					6.90
Mežkuņģēni-Vecskulte 66440010096			1.60						1.60
Veseri 66440010001	75.70							0.60	76.30
Skultes 1 66440010066	0.58	24.42		0.39			0.15		25.54
Lielsanči 66440010157		32.75		0.16				0.69	33.60
Zaļauskas 66440010068	26.70	2.40		0.40		0.10			29.60
Dzintari 66440010069		14.11	0.35	0.23		0.07	0.05		14.81
Ziemeļi	1.40	25.00		0.80					27.20

Nekustamā īpašuma nosaukums / z/v kadastra apzīm.	Meža zeme	Lauksaimniecībā izmantojamā zeme	Zeme zem ceļiem	Zem ūdens objektiem	Purvi	Zeme zem ēkām un pagalmiem	Krūmājs	Pārējās zemes	KOPĀ
66440010064									
Vecsanči 66440010159		44.89		0.50		0.65	0.11	0.01	46.16
Egliši 66440010102	23.70		0.20	0.10					24.00
Branču mežs 66440010091	103.93		1.53	1.61				5.22	112.29
Vecskultes 66440010126		17.10							17.10
Vecgūras 66440010010	26.10				1.60			0.1	27.80
Vēži6 6440010095			1.15						1.15
Kroļi 66440010039	6.80	9.50		0.90					17.20
Stūri – Zaļauska 66440010093			4.60						4.60
Brieži 66440010103	18.90		0.40	0.20					19.50
KOPĀ	290.51	170.17	9.83	5.49	6.62	1.6	0.82	0.31	485.35

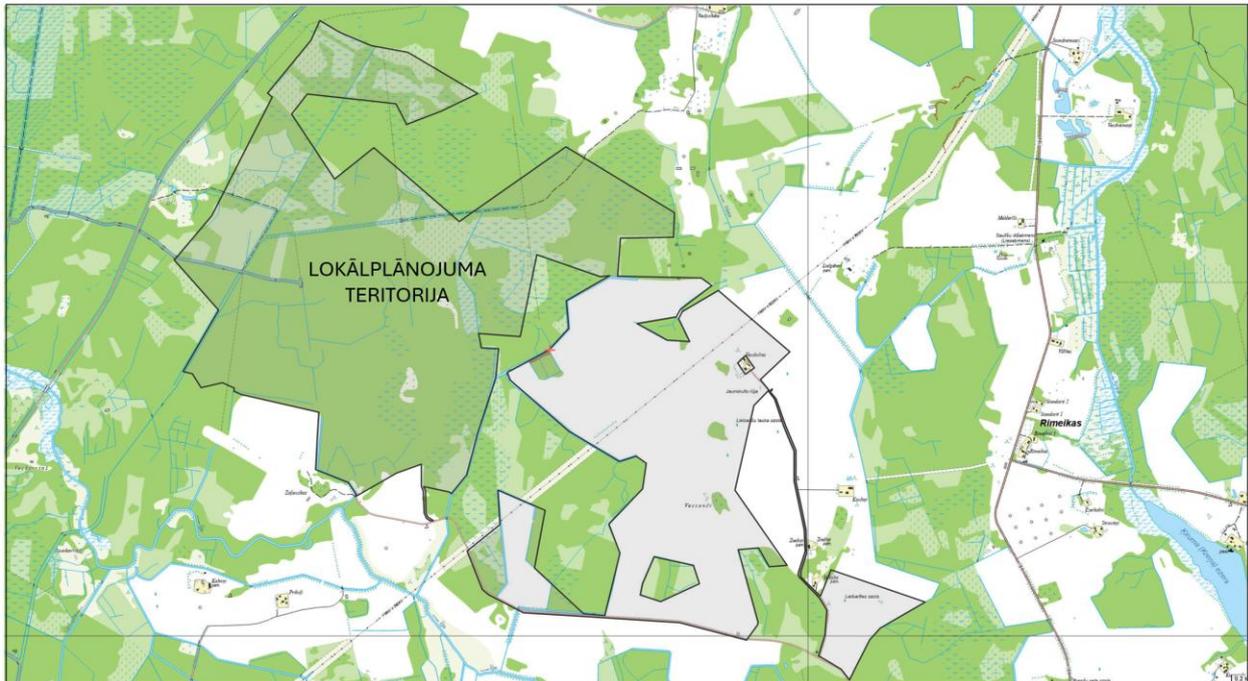
4.attēls. Lokālplānojuma teritorijas platības sadalījums pa zemes lietošanas veidiem

[dati: Valsts zemes dienesta Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēma]

5.attēls. Lokālpilānojuma teritorijas esošā izmantošana

[pamatne – Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūras topogrāfiskā karte 1:10 000]

Platības ziņā plašākās mežu teritorijas atrodas teritorijas rietumu daļā - īpašumos "Branču mežs" (112.29 ha), "Veseri" (75.70 ha) un "Zaļauskas" (29.60 ha).

Plašākās lauksaimniecības zemju platības atrodas lokālpilānojuma teritorijas austrumu pusē - īpašumos "Vecsanči" (44.89 ha), "Lielsanči" (32.75 ha) un "Ziemeļi" (25.55 ha). Teritorijā atrodas vairākas ūdensnotekas un grāvji.

6.attēls. Lokālpilānojuma teritorijas apkārtnes esošā izmantošana. Skats no valsts vietējā autoceļa

V164

[foto Google Maps]

Saskaņā ar Valsts zemes dienesta Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas datiem lokālpilānojuma teritorijā **neatrodas ēkas**.

Nekustamā īpašuma "Branču mežs" zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 66440010091 reģistrēta būve - Branču trase (kadastra apzīmējums 66440010091001), kuras galvenais būves izmantošanas veids ir *lelas, ceļi un laukumi* (kods 2112).

Lokālpilnojumā teritorijas apkārtnes teritorijas esošā izmantošana ir lauksaimniecības zemes, mežsaimniecībā izmantojamās zemes un atsevišķas viensētas.

2.4. NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA LIETOŠANAS MĒRĶI

Saskaņā ar Valsts zemes dienesta Nekustamā īpašuma kadastra informācijas sistēmas datiem lokālpilnojumā teritorijā ietilpstošajām zemes vienībām noteiktie nekustamā īpašuma lietošanas mērķi norādīti 3. tabulā.

3. tabula. Lokālpilnojumā teritorijā ietilpstošo zemes vienību nekustamā īpašuma lietošanas mērķi
[dati – Valsts zemes dienesta Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēma]

<i>Nekustamā īpašuma nosaukums</i>	<i>Zemes vienības kadastra apzīmējums</i>	<i>Nekustamā īpašuma lietošanas mērķis (kods)</i>
Buķi	66440010114	Zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība (0101)
Mežkuņģēni-Vecskulte	66440010096	Zeme dzelzceļa infrastruktūras zemes nodalījuma joslā un ceļu zemes nodalījuma joslā (1101)
Veseri	66440010001	Zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība (0101)
Skultes 1	66440010066	Zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība (0101)
Lielsanči	66440010157	Zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība (0101)
Zaļauskas	66440010068	Zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība (0101)
Dzintari	66440010069	Zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība (0101)
Ziemeļi	66440010064	Zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība (0101)
Vecsanči	66440010159	Zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība (0101)
Egliši	66440010102	Zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība (0101)
Branču mežs	66440010091	Zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir mežsaimniecība (0201)
Vecskultes	66440010126	Zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība (0101)
Vecgūras	66440010010	Zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība (0101)
Vēži	66440010095	Zeme dzelzceļa infrastruktūras zemes nodalījuma joslā un ceļu zemes nodalījuma joslā (1101)
Kroļi	66440010039	Zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība (0101)
Stūri – Zaļauska	66440010093	Zeme dzelzceļa infrastruktūras zemes nodalījuma joslā un ceļu zemes nodalījuma joslā (1101)
Brieži	66440010103	Zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir mežsaimniecība (0201)

2.5. ESOŠAS ĒKAS LOKĀLPLĀNOJUMA TERITORIJĀ UN TUVĀKAJĀ APKĀRTNĒ

Lokālplānojuma teritorija neiekļaujas un tās tiešā tuvumā **neatrodas** ciemi vai pilsētas. Saskaņā ar Valsts zemes dienesta Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas datiem lokālplānojuma teritorijā **neatrodas ēkas**.

Nekustamā īpašuma "Branču mežs" zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 66440010091 reģistrēta būve - Branču trase (kadastra apzīmējums 66440010091001), kuras galvenais būves izmantošanas veids ir *Ielas, ceļi un laukumi* (kods 2112).

Lokālplānojuma teritorijas apkārtnes teritorijas esošā izmantošana ir lauksaimniecības zemes, mežsaimniecībā izmantojamās zemes un atsevišķas viensētas – austrumu pusē – "Vecskultes" (lokālplānojuma teritorija aptver viensētas zemes vienību), "Kauliņi", "Ziediņi", "Silkalni", "Egles", "Puriņi", "Avoti" u.c. Ziemeļu virzienā tuvākās viensētas ir neapdzīvotas – "Zariņi", "Jaungūras", "Lielpēteri". Austrumu virzienā – "Zandas", "Branči" (neapdzīvota). Dienvidu pusē – "Kalniņi" (neapdzīvota), "Prikuļi", u.c.

2.6. ESOŠĀ TRANSPORTA INFRASTRUKTŪRA

Piekļuve lokālplānojuma austrumu daļai nodrošināta no valsts vietējā autoceļa V164 *Igaunijas robeža (Ramata) - Mazsalaca - Vilzēni - Dikļi* un pašvaldības ceļiem *Mežkuņģēni-Večskulte* un *Stūri - Zaļauska*, kas savieno teritoriju ar valsts vietējo autoceļu V164.

Valsts vietējais autoceļa V164 ziemeļos savienojas ar valsts reģionālo autoceļu P16 *Valmiera - Matīši - Mazsalaca* un dienvidu pusē ar valsts reģionālo autoceļu P15 *Ainaži - Matīši*.

Satiksmes intensitāte valsts vietējā autoceļā V164 ir ap 370 automašīnām diennaktī. Valsts reģionālajā autoceļā P16 vidējā satiksmes intensitāte ir ap 3600 automašīnām diennaktī, autoceļā P15 - 1050 automašīnas diennaktī².

2.7. ESOŠI INŽENIERTĪKLI

Centrālajā daļā teritoriju šķērso 110kV un 330kV AS "Augstsprieguma tīkls" pārvades tīkla gaisvadu elektrolīnijas. Austrumu daļā iekļaujas AS "Sadales tīkls" vīdsprieguma elektrisko tīklu gaisvadu līnija un transformatoru apakšstacija (*skatīt grafiskās daļas karti*).

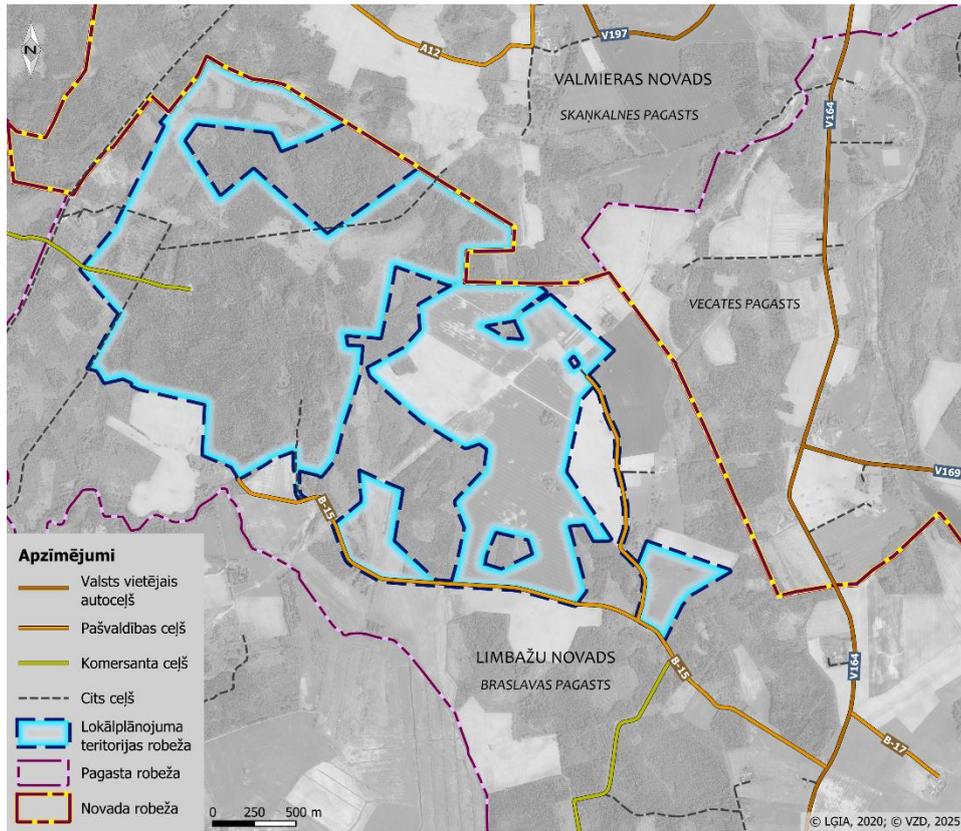
Lokālplānojuma teritorijas austrumu daļa atrodas meliorētās lauksaimniecībā izmantojamās zemēs, kur ierīkotas meliorācijas sistēmas - koplietošanas ūdensnotekas, kontūrgrāvji un drenu sistēmas. Rietumu pusē, kur atrodas galvenokārt meža zemes – ierīkota meža grāvju sistēma.

Saskaņā ar Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūras 05.02.2024. nosacījumiem lokālplānojuma izstrādei lokālplānojuma teritorijā **nav** valsts ģeodēziskā tīkla punktu.

² VSIA "Latvijas Valsts ceļi" satiksmes intensitātes dati, <https://lvceļi.lv/celu-tikls/statistikas-dati/satiksmes-intensitate/>

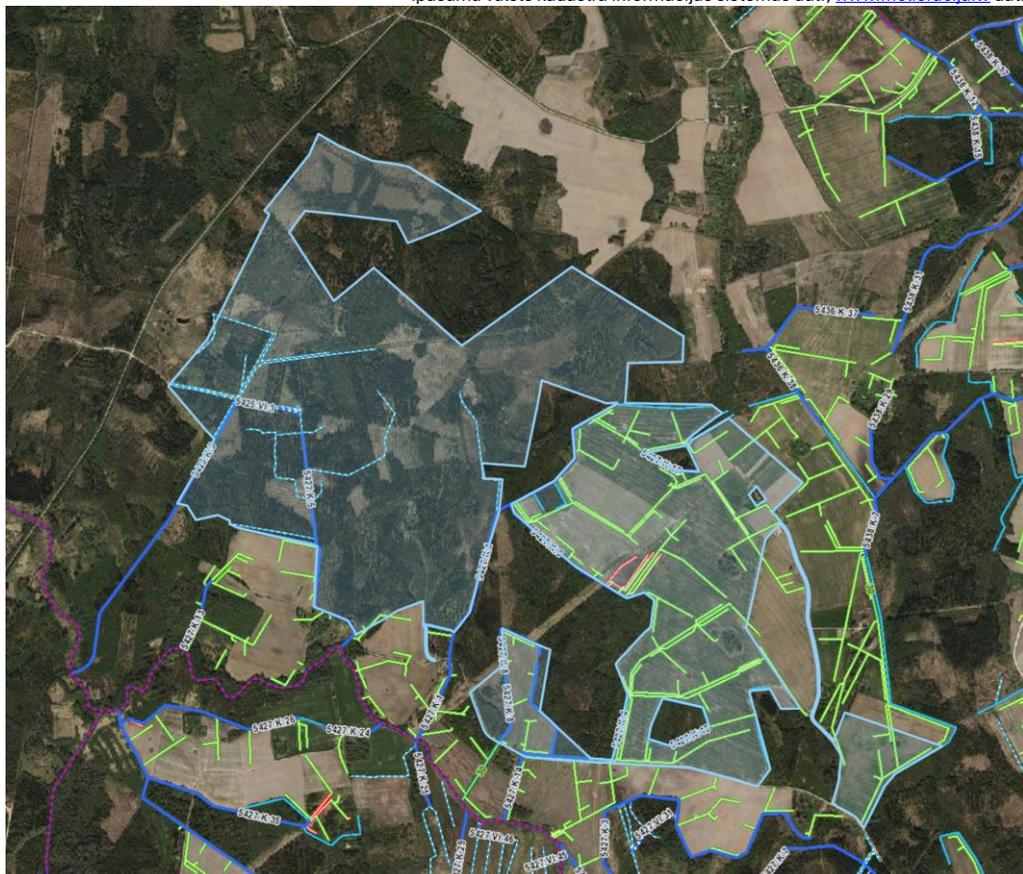
7.attēls. Esošā transporta infrastruktūra

[pamatne – Latvijas ģeotelpiskās aģentūras ortofoto karte, Valsts zemes dienesta Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas dati

8.attēls. Esošās meliorācijas sistēmas

[pamatne – Latvijas ģeotelpiskās aģentūras topogrāfiskā karte M 1:10 000, Valsts zemes dienesta Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas dati, www.melioracija.lv dati]

2.8. DABAS APSĀKĻI, DABAS VĒRTĪBAS UN KULTŪRVĒSTURISKAS MANTOJUMS

2.8.1. Ģeoloģiskie, inženierģeoloģiskie un hidroģeoloģiskie apstākļi

Teritorija atrodas Ziemeļvidzemes zemienē, Burtnieka līdzenumā, ziemeļrietumos no Burtnieka ezera. Ziemeļvidzemes zemiene ir diverģentā tipa zemiene, kas izveidojusies ledāja plūsmas virzienā. Reljefu veido drumlinu lauki, kas veidojušies ledus masu izplūstošos apstākļos. Burtnieka drumlinu lauks ir lielākais Latvijā.

Burtnieku līdzenumam raksturīga plāna kvartāra sega ar biezumu no 10 līdz 20 metriem, ko veido ledāja nogulumu – grants, smilts, morēnas smilšmāls un mālsmilts, kā arī vietām pamatiežu atrauteņi. Zem kvartāra nogulumiem atrodas Vidusdevona Burtnieku un Arukilas svītu nogulumieži, kas ir teritorijas pamatieži. Apkārtnē raksturīgi morēnas nogulumi, reljefu veido morēnas pauguri, dauguļi un kēmi.

Saskaņā ar veiktajiem gruntsūdens līmeņa modelēšanas datiem, teritorijā gruntsūdens līmenis svārstās no 1-5 m dziļumam. Gruntsūdeņu līmenis ir atkarīgs no dažādiem faktoriem, piemēram, ģeoloģiskās uzbūves, reljefa, klimatiskajiem apstākļiem un sezonālajām izmaiņām. Dažādos gadalaikos līmenis var ievērojami mainīties, it īpaši pavasarī, kad kūst sniegs, un rudenī, kad ir intensīvākas nokrišņu epizodes. Ziemas periodā un sausā vasarā gruntsūdeņu līmenis parasti ir zemāks.

2.8.2. Derīgo izrakteņu atradnes

Saskaņā ar Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra Zemes dziļu informācijas sistēmas datiem lokālpilnojumā teritorijā neatrodas derīgo izrakteņu atradnes, tuvākās atrodas dienvidu austrumu virzienos no lokālpilnojumā teritorijas.

Teritorijai tuvākā smilts atradne – "Mežkungēni" (reģistrācijas Nr.B1086) atrodas dienvidu virzienā. Atralnē lokālpilnojumā izstrādes laikā nenotiek derīgo izrakteņu ieguve. Pēdējā izpēte šajā atralnē veikta 1982. gadā un atradne definēta kā potenciāla *smilts – grants* ieguves vieta.

Lielākā kūdras ieguves vieta un prognozēto resursu laukums lokālpilnojumā teritorijas tuvumā ir "Sapatas purvs" (K16820), kas ir nevienmērīgas akumulācijas purvs. Kūdras ieguve Sapatas purva teritorijā uzsākta 1999.gadā. Sapatas purva atradnes tuvumā atrodas divi prognozēto resursu laukumi: "Žagari" (B1194, potenciāla smalkas smilts ieguves vieta) un potenciāla zemās kūdras un sapropeļa atradne "Saulītes" (K1329).

2.8.3. Ūdens ņemšanas vietas

Lokālpilnojumā teritorija atrodas Baltijas artēziskā baseina austrumu daļā, un ietilpst Arukilas-Amatas (D_{2,3}ar – am) pazemes ūdens horizontu kompleksā. Saskaņā ar Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra Vienotajā Vides informācijas sistēmas datiem, lokālpilnojumā teritorijā un kilometra rādiusā ap to nav reģistrēts neviens aktīvs ūdensapgādes urbums. Kilometra rādiusā (austrumu virzienā) reģistrēti vairāki ūdensapgādes urbumi, kuru statuss nav zināms vai arī tie ir neaktīvi .

SECINĀJUMI³

- Ņemot vērā paredzētā vēja parka novietojumu attiecībā pret tuvumā esošajām derīgo izrakteņu atradnēm, nav prognozējams, ka VES būvniecība un ekspluatācija atstās negatīvu ietekmi uz derīgo izrakteņu atradnēm vai prognozētajiem resursu laukumiem.
- Nav paredzams, ka VES būvniecība atstās negatīvu ietekmi uz ūdens ņemšanas vietu (urbumu), gruntsūdens aku, gruntsūdens kvalitāti un ūdens līmeņiem.

³ "Vēja parka "Aloja" izbūve Valmieras novada Skaņkalnes un Vecates pagastos un Limbažu novada Alojas un Braslavas pagastos", Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma redakcija sabiedriskai apspriešanai, SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, 2024.g.

2.8.4. Potenciāli piesārņotas vietas un riska objekti

Saskaņā ar Piesārņoto vietu pārvaldības sistēmu un Latvijas atvērto datu portāla informāciju lokālplānojuma teritorijā **neatrodas** piesārņotas vai potenciāli piesārņotas vietas.

Tuvākā potenciāli piesārņotā vieta ir bijušā kolhoza nelegālā atkritumu izgāztuve un dzīvnieku kapsēta "Solis" (reģistrācijas numurs 96848/2248). Saskaņā ar Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra datiem izgāztuve izmantota no 1972.gada līdz 1992.gadam⁴.

Saskaņā ar Valsts vides dienesta uzturēto informācijas sistēmu par operatoriem izsniegtajām atļaujām piesārņojošo darbību veikšanai, lokālplānojuma teritorijā vai tiešā tās tuvumā **netiek** veikta piesārņojoša darbība. Tuvākais uzņēmums, kam izsniegta piesārņojošās darbības atļauja, ir SIA "Alojas Saimniekserviss" (B kategorijas atļauja Nr. VA13IB0003 un Nr. VA15VL0191).

Saskaņā ar MK 21.01.2021. noteikumiem Nr. 46 "Paaugstinātas bīstamības objektu saraksts" tuvākais paaugstinātas bīstamības objekts lokālplānojuma teritorijai ir SIA "Astarte nafta" degvielas uzpildes stacija Nr.22 "Limbaži", kas atrodas Limbažu pilsētas teritorijā.

2.8.5. Virszemes ūdensobjekti

Teritorija ietilpst Gaujas upju baseinu apgabalā Salacas sateces baseinā un saskaņā ar VSIA "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi" Meliorācijas kadastra informāciju lielākās ūdensteces, kas atrodas lokālplānojuma teritorijas tuvumā, ir arī valsts nozīmes ūdensnotekas.

Uz ziemeļiem no lokālplānojuma teritorijas atrodas Neķe, uz dienvidiem - Iģe (meliorācijas kadastra numurs 542:01), uz austrumiem - Ķīrele (meliorācijas kadastra numurs 5438:01).

2.8.6. Īpaši aizsargājamas dabas teritorijas

Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes Dabas datu sistēmā „Ozols” publicēto informāciju, lokālplānojuma teritorija visā tās platībā ietilpst īpaši aizsargājamā dabas teritorijā – **Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā**. Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts nav *Natura 2000* teritorija.

Biosfēras rezervāta mērķis nacionālā un starptautiskā nozīmē ir sasniegt līdzsvaru dabas daudzveidības aizsardzībā, ekonomiskās attīstības veicināšanā un kultūras vērtību saglabāšanā. Biosfēras rezervāts pārstāv starptautiski atzītas mērenajai mežu joslai raksturīgas sauszemes un Baltijas jūras piekrastes ekosistēmas. Lai nodrošinātu teritorijas ainavu, ekosistēmu, sugu un ģenētiskās daudzveidības saglabāšanu un veicinātu ilgtspējīgu ekonomisko attīstību biosfēras rezervāta teritorija ir iedalīta funkcionālajās zonās - ainavu aizsardzības zona un neitrālā zonas⁵. Lokālplānojuma teritorija atrodas biosfēras rezervāta neitrālajā zonā, kas noteikta, lai veicinātu biosfēras rezervāta teritorijā esošo apdzīvoto vietu līdzsvarotu un ilgtspējīgu attīstību.

MK 19.04.2011. noteikumu Nr. 303 "Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" 2. pielikumā ir noteiktas teritorijas, kur ir **atļauta vēja elektrostaciju būvniecība bez augstuma ierobežojuma**, ievērojot šādus nosacījumus:

- vēja elektrostacijas izvietojums pēc Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiskas atļaujas saņemšanas;
- vēja elektrostacijas izvietojums grupās, kurās vēja elektrostaciju skaits nepārsniedz 20, pēc iespējas samazinot attālumu starp blakus esošajām vēja elektrostacijām. Attālums starp grupām nav mazāks par diviem kilometriem.

⁴ dati https://videscentrs.lv/gmc.lv/files/files/Par_centru/ES_projekti/PIELIKUMS_NR_2_Pasvaldibu_anketu_kopsavilkums.xls

⁵ Dabas aizsardzības pārvaldes informācija, <https://www.daba.gov.lv/lv/ziemelvidzemes-biosferas-rezervats>

Visa lokālplānojuma teritorija ietilpst teritorijā, kur ir atļauta vēja elektrostaciju būvniecība bez augstuma ierobežojumiem.

Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmā "Ozols" (turpmāk - "Ozols") publicēto informāciju, lokālplānojuma teritorijā neatrodas citas īpaši aizsargājamas dabas teritorijas.

Tuvākā īpaši aizsargājamā teritorija ārpus lokālplānojuma teritorijas - **dabas liegums "Soģupes meži"** atrodas ~0.9 km R virzienā no lokālplānojuma teritorijas. Teritorijā sastopami Eiropas Savienības aizsargājamie biotopi - *veci vai dabiski boreāli meži* 9010*, *veci jaukti platlapju meži* 9020*, *lakstaugiem bagāti egļu meži* 9050, *staignāju meži* 9080*, *ozolu meži* (ozolu, liepu un skābaržu meži) 9160, *aluviāli meži* (aluviāli krastmalu un lapieņu meži) 91E0*. Teritorijā atrodas pūcēm, dzeņiem un citām īpaši aizsargājamām putnu sugām piemērotas dzīvotnes, tajā skaitā izveidots mikroliegums baltmugurdzeņa aizsardzībai. Teritorijā konstatētas vairākas retas un īpaši aizsargājamas sūnu - doblapu leženeja, sēņu - melnsvītras cietpiepe un vaskulāro augu - laxis sugas, kuru aizsardzībai var veidot mikroliegumu⁶.

Aizsargājami koki

Saskaņā ar datu bāzes "Ozols" informāciju, lokālplānojuma teritorijā aug seši aizsargājami koki. Vairums no tiem – teritorijas austrumu daļā, īpašuma - "Lielsanči" zemes vienībā (skatīt 4.tabulu un 10.attēlu).

4.tabula. Aizsargājami koki lokālplānojuma teritorijā
(dati – Dabas datu pārvaldības sistēma "Ozols", Dabas aizsardzības pārvalde)

Īpašuma nosaukums. Zemes vienības kadastra apzīmējums	Aizsargājami koki
Lielsanči 66440010157	1) Lielsanču ozols – Parastais ozols (<i>Quercus robur</i>), valsts nozīmes, ID 32062 2) Lielsanču otrais ozols - Parastais ozols (<i>Quercus robur</i>), valsts nozīmes, ID 32063 3) Lielsanču goba – Parastā goba (<i>Ulmus glabra</i>), valsts nozīmes, ID 32061 4) Parastā liepa (<i>Tilia cordata</i>), valsts nozīmes, ID 1040910
Vecskultes 66440010126	1) Jaunskultu tūja - Rietumu tūja (<i>Thuja occidentalis</i>), valsts nozīmes dižkoks, ID 32059
Branču mežs 66440010091	1) Jaunsanču vītols - Vītols (<i>Salix sp.</i>), valsts nozīmes, ID 32058

2.8.7. Mikroliegumi

Lokālplānojuma teritorijā **neiekļaujas** mikroliegumi vai to buferzonas. Tuvākie mikroliegumi atrodas aptuveni 1.3 km un 1.8 km attālumā. Mikroliegumu raksturojums sniegts 5.tabulā.

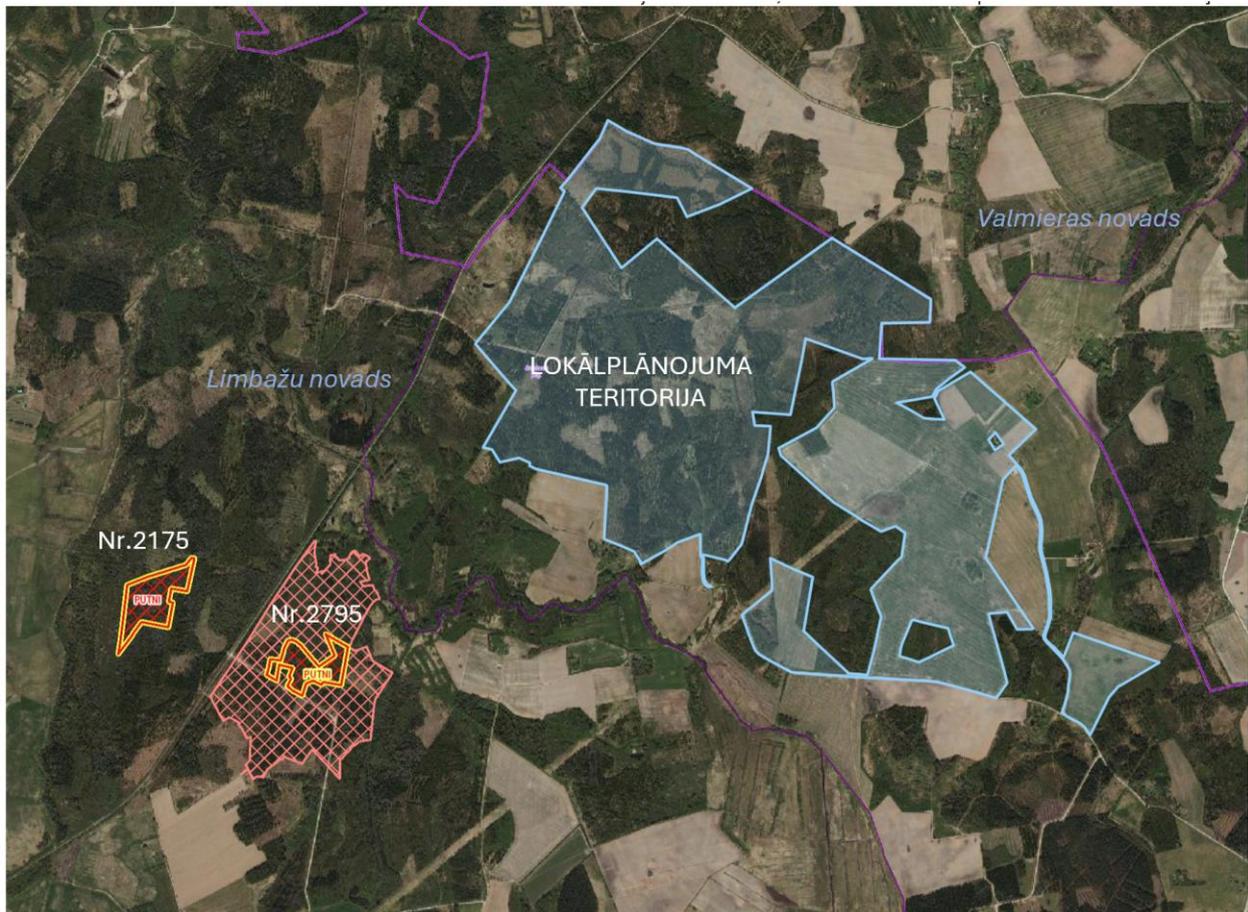
5.tabula. Lokālplānojuma teritorijai tuvākie mikroliegumi

Mikrolieguma Nr.	Izveidošanas kritēriji	Suga
Mikrolieguma ID 185951 Kods 2795	Putnu aizsardzībai	Mazais ērglis
Mikrolieguma ID 185902 Kods 2175	Putnu aizsardzībai	Baltmugurdzenis

⁶ datu avots - <https://www.daba.gov.lv/lv/sogupes-mezi>

9.attēls. Lokālplānojuma teritorijai tuvākie mikroliegumi

[pamatne – Latvijas ģeotelpiskās aģentūras topogrāfiskā karte M 1:10 000, Valsts zemes dienesta Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas dati, dabas dati - dabas datu pārvaldības sistēma "Ozols"]

2.8.8. Īpaši aizsargājami biotopi

Saskaņā ar "Ozolā" ietverto informāciju lokālplānojuma teritorijā konstatēti 14 īpaši aizsargājami biotopi (skatīt tabulu). Vairums no īpaši aizsargājamiem biotopiem reģistrēti īpašumu "Vecgūras" un "Branču mežs" zemes vienībās.

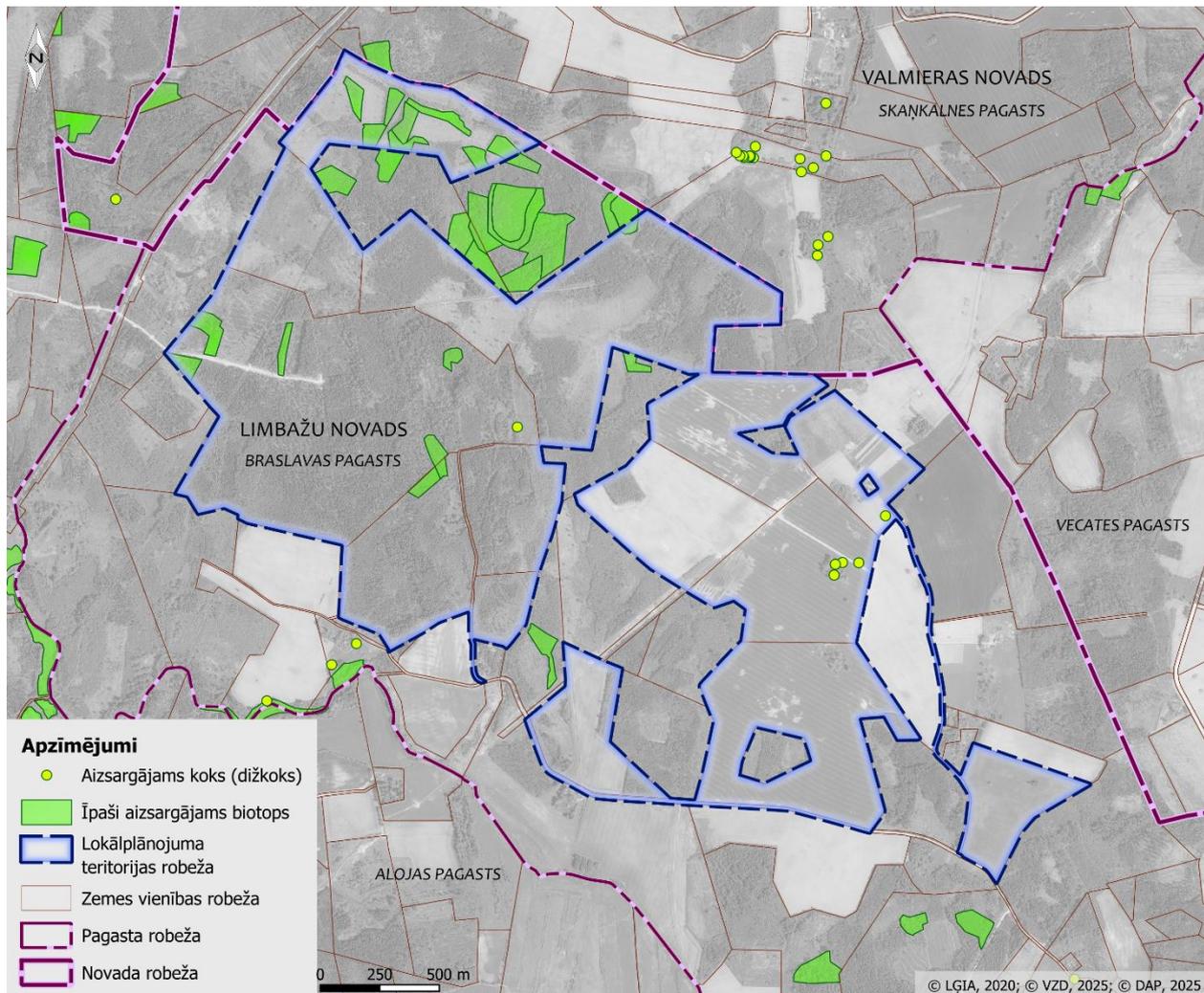
6.tabula. Īpaši aizsargājami biotopi lokālplānojuma teritorijā
[dati – Dabas datu pārvaldības sistēma "Ozols", Dabas aizsardzības pārvalde]

Īpašuma nosaukums. Zemes vienības kadastra apzīmējums	Īpaši aizsargājams biotops
Vecgūras 66440010010	1) Purvaini meži (1.variants, 91D0*), platība - 0.78 ha, ID 934337 2) Purvaini meži (1.variants, 91D0*), platība - 0.7433 ha, ID 1708936 3) Purvaini meži (3.variants, 91D0*), platība - 0.6681 ha, ID 1708938 4) Purvaini meži (1.variants, 91D0*), platība - 0.6701 ha, ID 1708937 5) Purvaini meži (1.variants, 91D0*), platība - 0.9312 ha, ID 934338 6) Purvaini meži (1.variants, 91D0*), platība - 0.9404 ha, ID 1708939 7) Veci vai dabiski boreāli meži (1.variants, 9010*), platība - 0.6417 ha, ID 1708922 8) Purvaini meži (1.variants, 91D0*), platība - 0.8065 ha, ID 1708928
Branču mežs 66440010091	1) Veci vai dabiski boreāli meži (1.variants, 9010*), platība - 0.8318 ha, ID 839425 2) Veci vai dabiski boreāli meži (1.variants, 9010*), platība - 1.5011 ha, ID 934386 3) Veci vai dabiski boreāli meži (1.variants, 9010*), platība - 0.6445 ha, ID 839426 4) Purvaini meži (2.variants, 91D0*), platība - 0.5069 ha, ID 1708931 5) Purvaini meži (2.variants, 91D0*), platība - 1.031 ha, ID 934389 (daļa biotopa teritorijas iekļaujas arī zemes vienībā ar kad.apz. 66440010068)

Īpašuma nosaukums. Zemes vienības kadastra apzīmējums	Īpaši aizsargājams biotops
Zaļauskas 66440010068	1) Purvaini meži (2.variants, 91D0*), platība - 1.031 ha, ID 934389 (daļa biotopa teritorijas iekļaujas arī zemes vienībā ar kad.apz. 66440010091) 2) Lakstaugiem bagāti egļu meži (1.variants, 9050), ID 1708926.

10.attēls. Īpaši aizsargājamu biotopu teritorijas

[pamatne – Latvijas ģeotelpiskās aģentūras ortofoto karte, dati – Dabas aizsardzības pārvaldes sistēma "Ozols", Valsts zemes dienesta Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas dati]

Ar lokālplānojumā ietverto teritoriju tieši robežojas vairākas īpaši aizsargājamu biotopu teritorijas nekustamā īpašuma "Jaungūras" zemes vienībā (kadastra apzīmējums 66440010002) un "Branču mežs" zemes vienībā (kadastra apzīmējums 66440010089).

Papildus "Ozolā" ietvertajai informācijai, ietekmes uz vidi novērtējuma procesa ietvaros 2023. un 2024. gados veikti plānotās vēja parka "Aloja" teritorijas, tai skaitā lokālplānojuma teritorijas ekspertu apsekojumi, lai konstatētu īpaši aizsargājamus biotopus un sagatavotu biotopu ekspertu atzinumu. Biotopu ekspertu atzinums pievienots Paskaidrojuma raksta 1. pielikumā.

2.8.9. Īpaši aizsargājamās augu sugas

Plānotā vēja parka "Aloja" teritorijā, kas ietver arī lokālplānojuma teritoriju, ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sagatavošanas ietvaros veikti vairāki teritorijas apsekojumi 2023. un 2024. gados un ievākta detalizēta informācija par teritorijā esošām retām un īpaši aizsargājamām sugām.

Kopumā plānotā vēja parka teritorijā fiksētas gan vaskulāro augu sugu atradnes, gan sēņu, ķērpju un sūnu sugas, kas saistītas ar ekspertu kompetencē esošajiem aizsargājamo biotopu veidiem kā to raksturojošās sugas vai dabisko meža biotopu indikatoraugus un speciālistu sugas. Detalizēta informācija iekļauta ekspertu atzinumos Paskaidrojuma raksta 1.pielikumā.

2.8.10. Ornitofauna

Sagatavojot IVN ziņojumu, putnu sugu eksperts Andris Dekants 2023.gadā vairākkārt apsekoja plānotā vēja parka "Aloja" teritoriju, tai skaitā lokālpilnojumā teritoriju, lai sagatavotu eksperta atzinumu un sniegtu informāciju par plānotā vēja parka teritorijā konstatētajām īpaši aizsargājamām putnu sugām un sniegtu neatkarīgu vērtējumu, kā paredzētā vēja parka izbūve un ekspluatācija ietekmēs putnu atpūtas, barošanās un ligzdošanas vietas un īpaši aizsargājamo sugu labvēlīga aizsardzības statusa nodrošināšanu.

Kopumā plānotā vēja parka "Aloja" apkārtnē konstatētas 54 īpaši aizsargājamas putnu sugas. Eksperta atzinuma ietvaros ir veikta inventarizācija un sugu kartēšana, lai apzinātu pēc iespējas visas ligzdošanas, atpūtas un barošanās teritorijas, kas atrodas plānotā vēja parka "Aloja" teritorijā un apkārtnē. Visas īpaši aizsargājamās putnu sugas un to novērojumu vietas detalizēti aprakstītas un kartētas eksperta atzinumā, kas iekļauts Paskaidrojuma raksta 2.pielikumā.

2.8.11. Sikspārņi

Sagatavojot IVN Ziņojumu, paredzētās darbības ietekmi uz sikspārņu populācijām padziļināti vērtējis un eksperta atzinumu sagatavojis zīdītāju – sikspārņu (*Chiroptera*) eksperts Viesturs Vintulis.

Eksperta atzinumā sniegta visaptveroša informācija par konstatētajām sikspārņu sugu populācijām kā plānotā vēja parka, tā arī tam piegulošajā teritorijā. Eksperta atzinums pievienots Paskaidrojuma raksta 3.pielikumā.

2.8.12. Teritorijas ainaviskā kvalitāte

IVN Ziņojuma sagatavošanas ietvaros sertificēta ainavu arhitekta Laura Hrisanfova sagatavoja atzinumu, kas ņemts vērā lokālpilnojumā izstrādē un pievienots Paskaidrojuma raksta 4.pielikumā.

Saskaņā ar Latvijas ainavu atlantu, lokālpilnojumā teritorija ietilpst Alojas viļņota reljefa meža mozaikainavas areālā⁷. Teritorijā ir mežu masīvi un koku puduri, kas mijas ar lauksaimniecībā izmantojamām zemēm. Reljefam raksturīgi lēzeni vaļņi un pauguri ar nelieliem augstumiem. Nozīmīga loma ainavā ir mežmalām un viensētām, pļavām un koku puduriem, kā arī koku rindām. Ainavā no ceļiem dominē tuvi un vidēji tuvi skati – viensētas atsevišķās vietās ir aizsegtas ar buferstādījumiem gar ceļmalu.

2.8.13. Kultūrvēsturiskais mantojums

Saskaņā ar Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes datu bāzi⁸ lokālpilnojumā teritorijā **neatrodas** valsts aizsargājami kultūras pieminekļi.

Tuvākajā apkārtnē – Mazsalacas virzienā - teritorijai tuvākie kultūras pieminekļi:

- reģiona nozīmes kultūras piemineklis *Vīkšēnu pilskalns* (aizsardzības Nr.2488) - atrodas Laņģupītes kreisajā krastā pie Pilskalniem.
- reģiona nozīmes kultūras piemineklis *Jaunvīkšēnu senkapi* (aizsardzības Nr.2489) - atrodas pie Jaunvīkšēniem, netālu no Vīkšēnu pilskalna.

⁷ dati - Latvijas.ainavu.atlants

⁸ <https://karte.mantojums.lv>

- reģiona nozīmes kultūras piemineklis *Rūnu krustakmens* (aizsardzības Nr.2490) – atrodas pie Rūnām.

2.8.14. Esoši trokšņa avoti un esoša gaisa kvalitāte

Saskaņā ar pieejamo informāciju teritorijas tuvumā neatrodas rūpnieciskā trokšņa avoti. Par nozīmīgākajiem esošiem trokšņa avotiem apkārtnē uzskatāmi valsts autoceļi, kam atbilstoši MK 07.01.2014. noteikumiem Nr.16 „Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” tiek noteikti vides trokšņa robežlielumi, kas piemērojami satiksmes radītajam troksnim.

Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra sniedza informāciju par esošo piesārņojuma līmeni teritorijas apkārtnē.

Gaisa piesārņojuma koncentrācija plānotā vēja parka teritorijas apkārtnē ir zema un nepārsniedz Ministru kabineta noteikumos noteiktās robežvērtības. Pietam, visām piesārņojošām vielām norādītās piesārņojuma koncentrācijas ir zemākas nekā apakšējais piesārņojuma novērtēšanas sliekšnis (attiecīgi, 65% no gada robežlieluma vērtības slāpekļa oksīdam un 50% no gada robežlieluma vērtības daļiņām). Tas nozīmē, ka esošā gaisa kvalitāte teritorijā ir laba un nav nepieciešams plānot pasākumus gaisa kvalitātes uzlabošanai. Kā liecina piesārņojuma telpiskā izkliede, piesārņojuma avotu augstākā koncentrācija ir novērojama valsts vietējā autoceļa V164 *Igaunijas robeža (Ramata) – Mazsalaca – Vilzēni – Dikļi* tuvumā, kas saistāma ar autotransporta kustību.

2.9. ESOŠAS AIZSARGJOSLAS UN CITI TERITORIJAS IZMANTOŠANAS APROBEŽOJUMI

Saskaņā ar Valsts zemes dienesta Kadastra informācijas sistēmas datiem lokālplānojuma teritorijā ietilpstošajām zemes vienībām noteiktie apgrūtinājumi detalizēti norādīti 7.tabulā.

7.tabula. Lokālplānojuma teritorijā ietilpstošo zemes vienību apgrūtinājumi
[datu avots - Valsts zemes dienesta Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas dati]

Nr.	Īpašuma nosaukums	Zemes vienības kadastra apzīmējums	Apgrūtinājumi
1.	Buķi	66440010114	▪ ierīkotas ūdensnotekas aizsargjoslas teritorija - 0.4 ha
2.	Mežkuņģēni-Vecskulte	66440010096	nav reģistrēti
3.	Veseri	66440010001	nav reģistrēti
4.	Skultes 1	66440010066	<ul style="list-style-type: none"> ▪ biosfēras rezervāta neitrālās zonas teritorija (kods 7313030600, platība - 25.54 ha ▪ ekspluatācijas aizsargjoslas teritorija gar elektrisko tīklu gaisvadu līniju ārpus pilsētām un ciemiem ar nominālo spriegumu 330 kilovolti (kods 7312050103), platība - 1.11 ha ▪ ūdensnotekas (ūdensteču regulēta posma un speciāli raktas gultnes), kā arī uz tās esošas hidrotehniskas būves un ierīces ekspluatācijas aizsargjoslas teritorija lauksaimniecībā izmantojamās zemēs (kods 7311041000), platība - 1.66 ha ▪ ūdensnotekas (ūdensteču regulēta posma un speciāli raktas gultnes), kā arī uz tās esošas hidrotehniskas būves un ierīces ekspluatācijas aizsargjoslas teritorija lauksaimniecībā izmantojamās zemēs (kods 7311041000), platība - 1.84 ha
5.	Lielsanči	66440010157	<ul style="list-style-type: none"> ▪ biosfēras rezervāta neitrālās zonas teritorija (kods 7313030600), platība - 33.6 ha ▪ aizsargājama koka (dižkoka) teritorija (kods - 7313080300) platība - 0.13 ha

Nr.	Īpašuma nosaukums	Zemes vienības kadastra apzīmējums	Apgrūtinājumi
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ aizsargājama koka (dižkoka) teritorija (kods 7313080300), platība - 0.13 ha ▪ aizsargājama koka (dižkoka) teritorija (kods 7313080300), platība - 0.13 ha ▪ ūdensnotekas (ūdensteču regulēta posma un speciāli raktas gultnes), kā arī uz tās esošas hidrotehniskas būves un ierīces ekspluatācijas aizsargjoslas teritorija lauksaimniecībā izmantojamās zemēs (kods 7311041000), platība - 0.43 ha ▪ ekspluatācijas aizsargjoslas teritorija gar elektrisko tīklu gaisvadu līniju ārpus pilsētām un ciemiem ar nominālo spriegumu 330 kilovolti (kods 7312050103), platība - 0.67 ha ▪ ekspluatācijas aizsargjoslas teritorija gar elektrisko tīklu gaisvadu līniju ārpus pilsētām un ciemiem ar nominālo spriegumu 110 kilovolti (kods 7312050102), platība - 1.51
6.	Zaļauskas	66440010068	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nav reģistrēti
7.	Dzintari	66440010069	<ul style="list-style-type: none"> ▪ biosfēras rezervāta neitrālās zonas teritorija (kods - 7313030600), platība - 14.81 ha ▪ aizsargjoslas teritorija gar autoceļu (kods 120303), platība - 1.34 ha ▪ ekspluatācijas aizsargjoslas teritorija gar elektronisko sakaru tīklu gaisvadu līniju (kods 7312040200), platība - 0.05 ha ▪ ekspluatācijas aizsargjoslas teritorija gar elektronisko sakaru tīklu gaisvadu līniju (kods 7312040200), platība - 0.04 ha ▪ ierīkotas ūdensnotekas aizsargjoslas teritorija (kods 110402), platība - 0.04 ha ▪ ierīkotas ūdensnotekas aizsargjoslas teritorija (kods 110402), platība - 0.56 ha
8.	Ziemeļi	66440010064	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ekspluatācijas aizsargjoslas teritorija gar elektrisko tīklu gaisvadu līniju ārpus pilsētām un ciemiem ar nominālo spriegumu 110 kilovolti (kods 7312050102), platība - 2.8 ha ▪ ekspluatācijas aizsargjoslas teritorija gar elektrisko tīklu gaisvadu līniju ārpus pilsētām un ciemiem ar nominālo spriegumu 330 kilovolti (kods 7312050103), platība - 3.2 ha ▪ biosfēras rezervāta neitrālās zonas teritorija (kods 7313030600), platība - 27.2 ha ▪ ūdensnotekas (ūdensteču regulēta posma un speciāli raktas gultnes), kā arī uz tās esošas hidrotehniskas būves un ierīces ekspluatācijas aizsargjoslas teritorija lauksaimniecībā izmantojamās zemēs (kods 7311041000), platība - 1.0 ha
9.	Vecsanči	66440010159	<ul style="list-style-type: none"> ▪ biosfēras rezervāta neitrālās zonas teritorija (kods 7313030600), platība - 46.16 ha ▪ ūdensnotekas (ūdensteču regulēta posma un speciāli raktas gultnes), kā arī uz tās esošas hidrotehniskas būves un ierīces ekspluatācijas aizsargjoslas teritorija lauksaimniecībā izmantojamās zemēs (kods 7311041000), platība - 0.05 ha ▪ ūdensnotekas (ūdensteču regulēta posma un speciāli raktas gultnes), kā arī uz tās esošas hidrotehniskas būves un ierīces ekspluatācijas aizsargjoslas teritorija lauksaimniecībā izmantojamās zemēs (kods 7311041000), platība - 0.72 ha ▪ ūdensnotekas (ūdensteču regulēta posma un speciāli raktas gultnes), kā arī uz tās esošas hidrotehniskas būves un ierīces

Nr.	Īpašuma nosaukums	Zemes vienības kadastra apzīmējums	Apgrūtinājumi
			<p>ekspluatācijas aizsargjoslas teritorija lauksaimniecībā izmantojamās zemēs (kods 7311041000), platība - 0.38 ha</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ekspluatācijas aizsargjoslas teritorija gar valsts vietējiem un pašvaldību autoceļiem lauku apvidos (kods 7312030303), platība - 1.9 ha
10.	Eglīši	66440010102	<ul style="list-style-type: none"> ▪ biosfēras rezervāta neitrālās zonas teritorija (kods 7313030600), platība - 24.0 ha
11.	Branču mežs	66440010091	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ekspluatācijas aizsargjoslas teritorija gar valsts vietējiem un pašvaldību autoceļiem lauku apvidos (kods 7312030303), platība - 0.52 ha ▪ biosfēras rezervāta neitrālās zonas teritorija (kods 7313030600), platība - 112.29 ha
12.	Vecskultes	66440010126	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nav reģistrēti
13.	Vecgūras	66440010010	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nav reģistrēti
14.	Vēži	66440010095	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nav reģistrēti
15.	Kroļi	66440010039	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ekspluatācijas aizsargjoslas teritorija gar elektrisko tīklu gaisvadu līniju ārpus pilsētām un ciemiem ar nominālo spriegumu 110 kilovolti (kods 7312050102), platība - 1.00 ha ▪ ekspluatācijas aizsargjoslas teritorija gar elektrisko tīklu gaisvadu līniju ārpus pilsētām un ciemiem ar nominālo spriegumu 330 kilovolti (kods 7312050103), platība - 0.90 ha ▪ ekspluatācijas aizsargjoslas teritorija gar elektrisko tīklu gaisvadu līniju ar nominālo spriegumu 110 kilovolti, ja tā šķērso meža teritoriju (kods 7312050803), platība - 0.10 ha ▪ ekspluatācijas aizsargjoslas teritorija gar elektrisko tīklu gaisvadu līniju ar nominālo spriegumu 330 kilovolti, ja tā šķērso meža teritoriju (kods 7312050804), platība - 0.20 ha ▪ ūdensnotekas (ūdensteču regulēta posma un speciāli raktas gultnes), kā arī uz tās esošas hidrotehniskas būves un ierīces ekspluatācijas aizsargjoslas teritorija lauksaimniecībā izmantojamās zemēs (kods 7311041000), platība - 1.50 ha ▪ ūdensnotekas (ūdensteču regulēta posma un speciāli raktas gultnes), kā arī uz tās esošas hidrotehniskas būves un ierīces ekspluatācijas aizsargjoslas teritorija meža zemēs (kods 7311040900), platība - 0.20 ha ▪ ekspluatācijas aizsargjoslas teritorija gar valsts vietējiem un pašvaldību autoceļiem lauku apvidos (kods 7312030303), platība - 1.4 ha ▪ biosfēras rezervāta neitrālās zonas teritorija (kods 7313030600), platība - 17.20 ha
16.	Stūri – Zaļauska	66440010093	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nav reģistrēti
17.	Brieži	66440010103	<ul style="list-style-type: none"> ▪ biosfēras rezervāta neitrālās zonas teritorija (kods 7313030600), platība - 19.2589 ha

3. LOKĀLPLĀNOJUMA RISINĀJUMI

3.1. LOKĀLPLĀNOJUMA IZSTRĀDES MĒRĶIS UN UZDEVUMI

Saskaņā ar Limbažu novada domes 25.01.2024. lēmumu Nr.51 (protokols Nr.2, 49.) "Par lokātplānojuma izstrādes uzsākšanu teritorijas plānojuma grozījumiem vēja parka "Aloja" pirmajai daļai Braslavas pagastā, Limbažu novadā" apstiprināto darba uzdevumu lokātplānojuma izstrādes mērķis –

- *paredzēt funkcionālo zonu "Lauksaimniecības teritorija" (L) ar apakšzonu (indeksu), kurā papildus esošai galvenajai izmantošanai atļauta Energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006): vēja elektrostacijas un vēja parki un inženiertehniskā infrastruktūra (14001) un funkcionālā zonējumā "Mežu teritorijas" (M) paredzēt funkcionālo zonu "Mežu teritorija" (M) ar apakšzonu (indeksu), kurā papildus esošai galvenajai izmantošanai atļauta Energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006): vēja elektrostacijas un vēja parki un inženiertehniskā infrastruktūra (14001).*
- *Zemes vienībām ar kadastra apzīmējumu 66440010096, 66440010095 noteikt funkcionālo zonu Transporta infrastruktūras teritorija (TR).*
- *Precizēt aprobežojumus, nosakot prasības katras zemes vienības teritorijas izmantošanai un apbūvei, nodrošināt piekļuvi jaunizveidotajām zemes vienībām.*

Lokātplānojuma izstrādes uzdevumi:

- 1) Lokātplānojumā iekļaut lokātplānojuma teritorijas un tai pieguļošo platību 800 metru rādiusā ap to esošās situācijas aprakstu un analīzi, piekļūšanu teritorijai VES būvniecības un ekspluatācijas laikā.
- 2) Izvērtēt lokātplānojuma teritorijā plānotās funkcionālās zonas ietekmi uz blakus esošo zemesgabalu pašreizējo un atļauto izmantošanu, tai skaitā, VES ietekmi uz 800 m rādiusā no lokātplānojuma teritorijas robežas uz esošo dzīvojamo, viensētu apbūvi, un to attīstības iespējām.
- 3) Lokātplānojumā pamatot teritorijas funkcionālā zonējuma maiņas nepieciešamību.
- 4) Izvērtēt iespējamus risinājumus VES saražotās enerģijas uzglabāšanai.
- 5) Izstrādāt teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus lokātplānojuma teritorijai, noteikt apbūves parametrus, precizēt funkcionālo zonu galvenos izmantošanas veidus un atļautās papildizmantošanas, noteikt prasības vides piesārņojuma mazināšanai, izvirzīt prasības transporta un satiksmes infrastruktūras plānošanai, inženierkomunikāciju izvietošanai, ja nepieciešams, noteikt prasības apbūves ierobežojumiem.
- 6) Atbilstoši mēroga noteiktībai precizēt apgrūtinātās teritorijas un objektus, kuriem noteiktas aizsargjoslas.
- 7) Grafiskajā daļā izstrādāt perspektīvos transporta infrastruktūras un organizācijas risinājumu, inženiertehniskās infrastruktūras risinājumus.
- 8) Paskaidrojuma rakstā iekļaut informāciju un kartogrāfisko materiālu par teritorijām, kuras skar apbūves ierobežojumi.
- 9) Informēt mobilo sakaru uzturētājus – LMT, Tele2 un Bite par lokātplānojuma izstrādi.
- 10) Pirms redakcijas izstrādes uzsākšanas saņemt no Vides pārraudzības valsts biroja lēmumu par Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma piemērošanas nepieciešamību lokātplānojumam.

11) Lokālpārplānojums izstrādājamas Teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmā (TAPIS). Lokālpārplānojuma izstrādātājs nodrošina plānošanas dokumentu un citu saistīto dokumentu ievadi TAPIS.

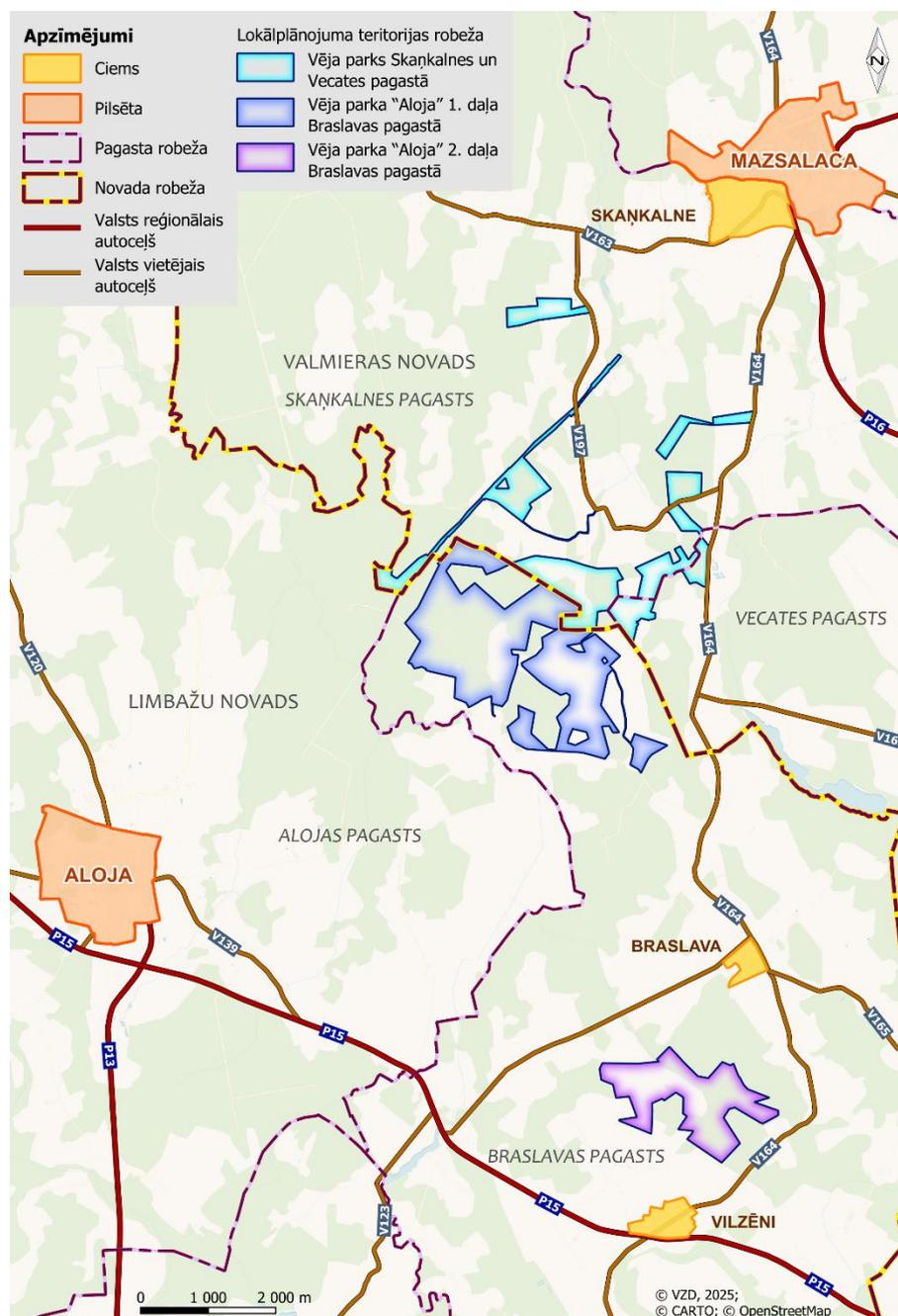
3.2. TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS IECERES APRAKSTS

Lokālpārplānojuma teritorija ir daļa no plānotā vēja parka "Aloja", kas plānots Valmieras novada Skaņkalnes un Vecates pagastos un Limbažu novada Braslavas pagastā.

Ņemot vērā, ka plānotā vēja parka teritorija atrodas divu pašvaldību administratīvajās teritorijās un zemes vienības nav teritoriāli saistītas, vēja parka attīstībai tiek izstrādāti trīs atsevišķi lokālpārplānojumi, no kuriem divi – Limbažu novada teritorijā un viens Valmieras novada teritorijā (11.attēls).

11.attēls. Trīs lokālpārplānojumu teritorijas vēja parka "Aloja" attīstībai

[pamatne – OpenStreetMaps karte, Valsts zemes dienesta Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas]

Ietekmes uz vidi novērtējuma procesa laikā, ko veica SIA "Estonian, Latvian & Lithuanian Environment" speciālisti un pieaicinātie eksperti, ņemot vērā iespējamo būvniecības ietekmi uz vidi, kā arī ekonomiskos aspektus, detalizēti analizētas vairākas iespējamās vēja elektrostaciju būvniecības vietas. Ņemot vērā ekspertu vērtējumu un ierobežojošos kritērijus, tika identificētas būvniecībai piemērotākās teritorijas.

Plānotajā vēja elektrostaciju parkā "Aloja" paredzēts uzstādīt līdz 26 (IVN ietvaros vērtētas 29) jaunākās paaudzes lielas jaudas vēja elektrostacijām ar kopējo jaudu līdz 190 MW un vienas VES nominālā ražošanas jauda varētu pārsniegt 6 MW.

Lokāplānojuma teritorijā varētu tikt uzbūvētas līdz 10 vēja elektrostacijām. Informācija par zemes vienībām, kurās plānota vēja elektrostaciju būvniecība lokāplānojuma teritorijā apkopota 8.tabulā un 12. attēlā.

Lokāplānojuma izstrādes laikā nav izvēlēts konkrēts VES modelis. IVN ziņojuma sagatavošanas ietvaros veikta vairāku VES ražotāju (Vestas, Siemens, Gamesa, Nordex) VES modeļu iespējamās ietekmes analīze, ņemot vērā ne tikai VES novietojumu, bet arī to atšķirīgo jaudu (5.7–7.2 MW), augstumu (246–267 m) un rotora diametru (162–175 m).

Izvēle par konkrētu modeli tiks pieņemta pirms būvprojekta izstrādes, ņemot vērā ietekmes uz vidi nosacījumus un izmaksu izvērtējumu. Visi IVN ziņojuma ietvaros vērtētie VES modeļi izmanto modernās tehnoloģijas trokšņa, mirgošanas un sīkspārņu ietekmju samazināšanai, kā arī aprīkojumu apledošanas identificēšanai.

8.tabula. Zemes vienības lokāplānojuma teritorijā, kurās saskaņā ar IVN Ziņojumu plānota vēja elektrostaciju būvniecība

<i>Īpašuma nosaukums</i>	<i>Zemes vienības kadastra apzīmējums</i>	<i>VES Nr. saskaņā ar IVN Ziņojumu</i>
Vecgūras	66440010010	AL_14
Eglīši	66440010102	AL_13
Veseri	66440010001	AL_23 AL_24
Zaļauskas	66440010068	AL_27
Buķi	66440010114	AL_29
Vecsanči	66440010159	AL_30 AL_32
Dzintari	66440010069	AL_31
Kroļi	66440010039	AL_51

Lokāplānojuma Grafiskajā daļā risinājumos nav attēlotas iespējamās vēja staciju novietojuma vietas, jo potenciālās vēja elektrostaciju izbūves vietas vērtētas ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros un uz dokumentu izstrādes brīdi norādītas indikatīvi, ņemot vērā vietu izvēli ierobežojošos kritērijus.

Lokāplānojumā tiek radīti priekšnoteikumi vēja elektrostaciju izvietojamam, atbilstoši paredzot funkcionālās apakšzonas un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus.

Iespējamās vietas, kur ietekmes uz vidi novērtējuma procesa ietvaros izvērtētas iespējas izvietot vēja elektrostacijas ir norādītas 12.attēlā. Vēja elektrostaciju novietojums var tikt precizēts norādītās zemes vienības robežās, tāpēc lokāplānojuma saistošajā daļā **netiek** norādītas precīzas vēja elektrostaciju izvietojuma vietas.

3.2.1. Vēja parka būvniecība un ekspluatācija

Vēja elektrostaciju un ar tām saistītās infrastruktūras izbūvei būs nepieciešama tikai neliela daļa no IVN Ziņojumā pētītās teritorijas, tai skaitā arī tikai daļa no lokālpilnojumā teritorijas. Dažas teritorijas tiks izmantotas gan parka būvniecības, gan ekspluatācijas laikā, savukārt citas būs vajadzīgas tikai būvniecības fāzē.

Arī elektropārvades infrastruktūras izveidei būs nepieciešama atbilstoša teritorija. Ņemot vērā, ka paredzētās darbības ierosinātais plāno izbūvēt elektropārvades kabeļu līnijas, kas pēc kabeļu ieguldīšanas ļauj teritoriju virs trasēm izmantot līdzšinējam lietošanas mērķiem, elektropārvades infrastruktūrai nepieciešamā teritorijas platība netika detalizēti analizēta.

Saskaņā ar aprēķiniem kopējai vēja parka "Aloja" būvniecībai – līdz IVN Ziņojumā sākotnēji vērtētajām 29 VES būtu nepieciešama aptuveni 77 ha liela teritorijas platība, no kuras ilglaicīgi apbūvēti tiks apmēram 60 ha.

Būvējot vēja parku "Aloja", tiks atmežotas dažāda vecuma mežaudzes. Būvniecības un montāžas laukumi, pievadceļi un elektropārvades kabeļa līnijas pamatā ir plānoti jaunaudzēs un vidēja vecuma audzēs iespējami mazāk skarot briestaudzes, pieaugušas un pārraugušas audzes.

3.2.2. Būvniecības procesa galvenie posmi

Vēja elektrostaciju parku plānots uzbūvēt vienā kārtā aptuveni divu gadu laikā. IVN Ziņojumā sniegta informācija par vēja elektrostaciju parka "Aloja" būvniecības procesu, ņemot vērā paredzētās darbības ierosinātāja un vēja elektrostaciju ražotāju būvdarbu veikšanas specifiskācijās sniegto informāciju. Galvenie būvniecības procesa posmi ir šādi:

1. būvniecības dokumentācijas izstrāde un saskaņošana;
2. būvdarbi:
 - 2.1. teritorijas sagatavošana;
 - 2.2. pievadceļu un laukumu izbūve;
 - 2.3. meliorācijas sistēmu pārkārtošana;
 - 2.4. inženiertīklu izbūve;
 - 2.5. vēja elektrostaciju pamatu izbūve;
 - 2.6. vēja elektrostaciju piegāde;
 - 2.7. vēja elektrostaciju uzstādīšana;
 - 2.8. teritorijas rekultivācija;
3. vēja parka nodošana ekspluatācijā.

Vēja elektrostaciju parka būvniecība prasa ievērojamus materiālu un iekārtu transportēšanas resursus, saskaņā ar VES ražotāju tehniskajām specifiskācijām:

- pievadceļu izbūve: līdz 30 kravas automašīnām uz 100 m ceļa.
- montāžas laukuma izbūve: līdz 140 kravas automašīnām uz vienu laukumu.
- VES būvniecība: līdz 280 kravas automašīnām uz vienu VES.
- galvenā celtņa montāža: līdz 55 kravas automašīnām uz vienu VES.

Teritorijas sagatavošanas darbi

Vēja elektrostaciju parka būvniecība sāksies ar teritorijas sagatavošanu, kas ietver:

- augsnes un grunts virskārtas noņemšanu ceļu un VES būvniecības vietās.
- montāžas laukumu izbūvi (vienu laukuma platība ~2,1 ha) ar grants-šķembu pamatni, nodrošinot seguma slodzes noturību līdz 200 kN/m². Precīza atrašanās vieta un izmēri tiks noteikti būvprojekta gaitā.
- būvbedru sagatavošanu VES pamatiem.

Inženierģeoloģiskā izpēte tiks veikta pēc IVN procesa pabeigšanas, novērtējot grunts nestspēju katrā būvniecības vietā. Noņemtā augsnes virskārta tiks īslaicīgi izvietota gar būvobjekta robežām un izmantota teritorijas rekultivācijai būvniecības noslēgumā.

Pievedceļu un montāžas laukumu izbūve

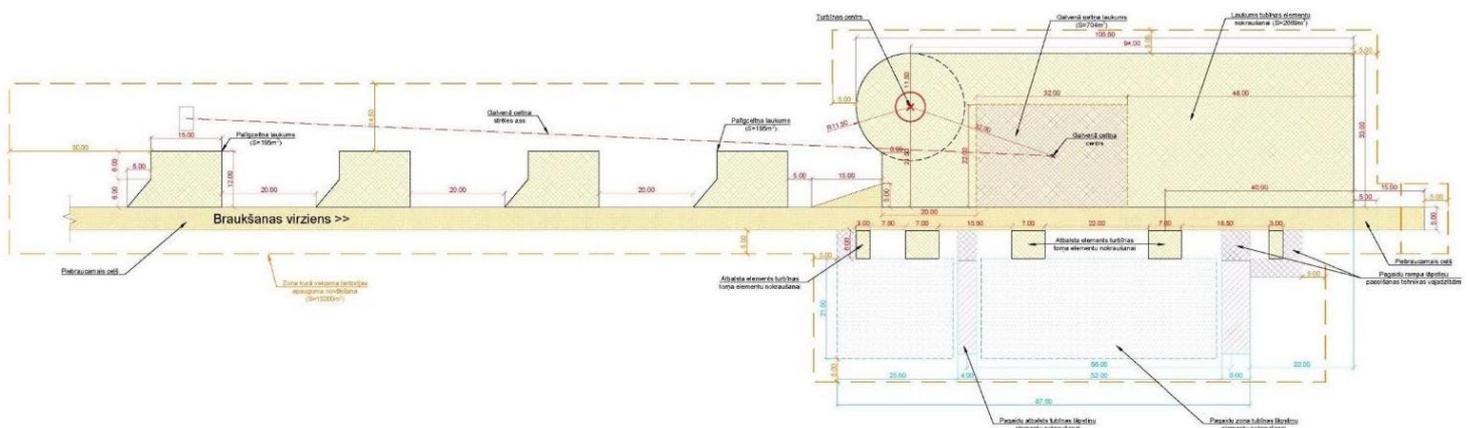
Lai nodrošinātu piekļuvi VES būvniecības un ekspluatācijas laikā, plānots izbūvēt pievedceļus, montāžas laukumus un, ja nepieciešams, veikt esošo ceļu pārbūvi.

Jaunie pievedceļi tiks projektēti meliorācijas grāvju tuvumā, lai samazinātu nosusināšanas darbu apjomu. Esošie lietusūdens grāvji tiks saglabāti vai uzlaboti, un, ja nepieciešams, jauni grāvji tiks ierīkoti. Projekts nodrošinās esošo meliorācijas un drenāžas sistēmu darbību arī pēc būvniecības.

Pie katras VES tiks izbūvēts montāžas laukums, kura izmērs un konfigurācija būs atkarīga no VES modeļa, montāžas tehnikas, zemes reljefa, loģistikas risinājumiem, rotora montāžas metodēm un citiem ierobežojošiem faktoriem, piemēram, saglabājamiem kokiem. Laukuma plānojums tiks izstrādāts sadarbībā ar VES ražotāju vai tā autorizētu būvuzņēmumu.

13.attēls. Montāžas laukuma piemērs

[avots: "Vēja parka "Aloja" izbūve Valmieras novada Skaņkalnes un Vecates pagastos un Limbažu novada Alojas un Braslavas pagastos" Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma redakcija sabiedriskai apspriešanai, SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, 2024.g.

Montāžas laukuma elementi, piemēram, spārnu un masta novietošanas zonas, pievedceļi, galvenā celtna darba laukumi un cietā seguma zonas, tiks izbūvēti būvniecības laikā un uzturēti ekspluatācijas periodā. Cietais segums tiks veidots no sablīvēta grants-šķembu materiāla ar slodzes nestspēju virs 250 kN/m².

Vēja elektrostaciju pamatu izbūve

VES pamati tiks veidoti no monolīta dzelzsbetona, ievērojot ražotāja tehniskās specifikācijas un grunts nestspēju. Pamatu konstrukcijas apjoms būs atkarīgs no VES modeļa, masta augstuma un grunts nestspējas.

Inženierģeoloģiskā izpēte sāksies pēc IVN procesa pabeigšanas, lai novērtētu grunts nestspēju katrā VES vietā. Ja grunts nestspēja būs nepietiekama, pamatus balstīs uz pāļiem. Pāļu nepieciešamība un tehnoloģija tiks noteikta būvprojekta izstrādes laikā.

Vēja elektrostaciju piegāde un uzstādīšana

Būvprojekta ietvaros tiks izstrādāts VES transportēšanas un uzstādīšanas plāns, sadarbojoties ar VES ražotāju. Transportēšanā ņems vērā VES daļu izmērus, svaru un ceļu ierobežojumus, nepieciešamības gadījumā pielāgojot ceļus lielgabarīta kravām.

VES daļas no Paldisku ostas tiks transportētas pa saskaņotu maršrutu līdz vēja parka teritorijai, izmantojot speciāli aprīkotas automašīnas. Kravas pārvadājumi, lai mazinātu satiksmes ietekmi, notiks arī naktīs. VES daļas tiks uzglabātas montāžas laukumos, un uzstādīšanu, kas ilgst 5–7 dienas, veiks ražotājs vai autorizēts uzņēmums. Laika apstākļi var pagarināt uzstādīšanas procesu.

VES saražotās enerģijas uzglabāšanas iespējas

Lokālpilnojumā un ietekmes uz vidi novērtējuma (IVN) izstrādes laikā netika vērtētas iespējas un risinājumi VES saražotās enerģijas uzglabāšanai. Tas nozīmē, ka plānošanas procesā nebija iekļauta analīze par efektīvu elektroenerģijas uzkrāšanu un izmantošanu gadījumos, kad pieprasījums ir zems vai ražošana pārsniedz patēriņu. Enerģijas uzglabāšana ir būtiska vēja enerģijas integrācijai elektroapgādes tīklā, jo tā palīdz novērst tīkla noslodzes problēmas un nodrošina stabilāku piegādi.

Lai nodrošinātu ilgtspējīgu atjaunojamās enerģijas attīstību, nākotnē nepieciešams padziļināti izvērtēt enerģijas uzkrāšanas iespējas un tehnoloģijas, kas veicinātu efektīvāku VES darbību un stabilāku elektroapgādi.

3.3. TRANSPORTA ORGANIZĀCIJAS RISINĀJUMI

Piekļuve vēja elektrostaciju parkam "Aloja" tiks nodrošināta, izmantojot:

- valsts reģionālos autoceļus: P16 *Valmiera - Matīši - Mazsalaca* un P15 *Ainaži - Matīši*.
- valsts vietējos autoceļus: V164 *Igaunijas robeža (Ramata) - Mazsalaca - Vilzēni - Dikļi* un V197 *Laņģi- Jaunkurbēni- Ruķeļi*.
- pašvaldības ceļus;
- jaunuzbūvētus pievedceļus, kur nepieciešams piekļuvei pie VES.

Plānots izmantot esošos ceļu savienojumus, kā arī izveidot jaunus, tostarp pārveidot krustojuma nogriešanās rādījumus, kur tas nepieciešams.

Jaunus pievienojumus atļauts veidot pie valsts vietējiem autoceļiem un pašvaldības ceļiem saskaņā ar normatīvo aktu prasībām un saskaņā ar ietekmes uz vidi novērtējuma "Vēja parka "Aloja" izbūve Valmieras novada Skaņkalnes un Vecates pagastos un Limbažu novada Alojā un Braslavas pagastos" ziņojumu.

Pēc jaunveidojamo ceļu izbūves, to pievienojumam pie valsts autoceļu tīkla paredzēt IV kategoriju.

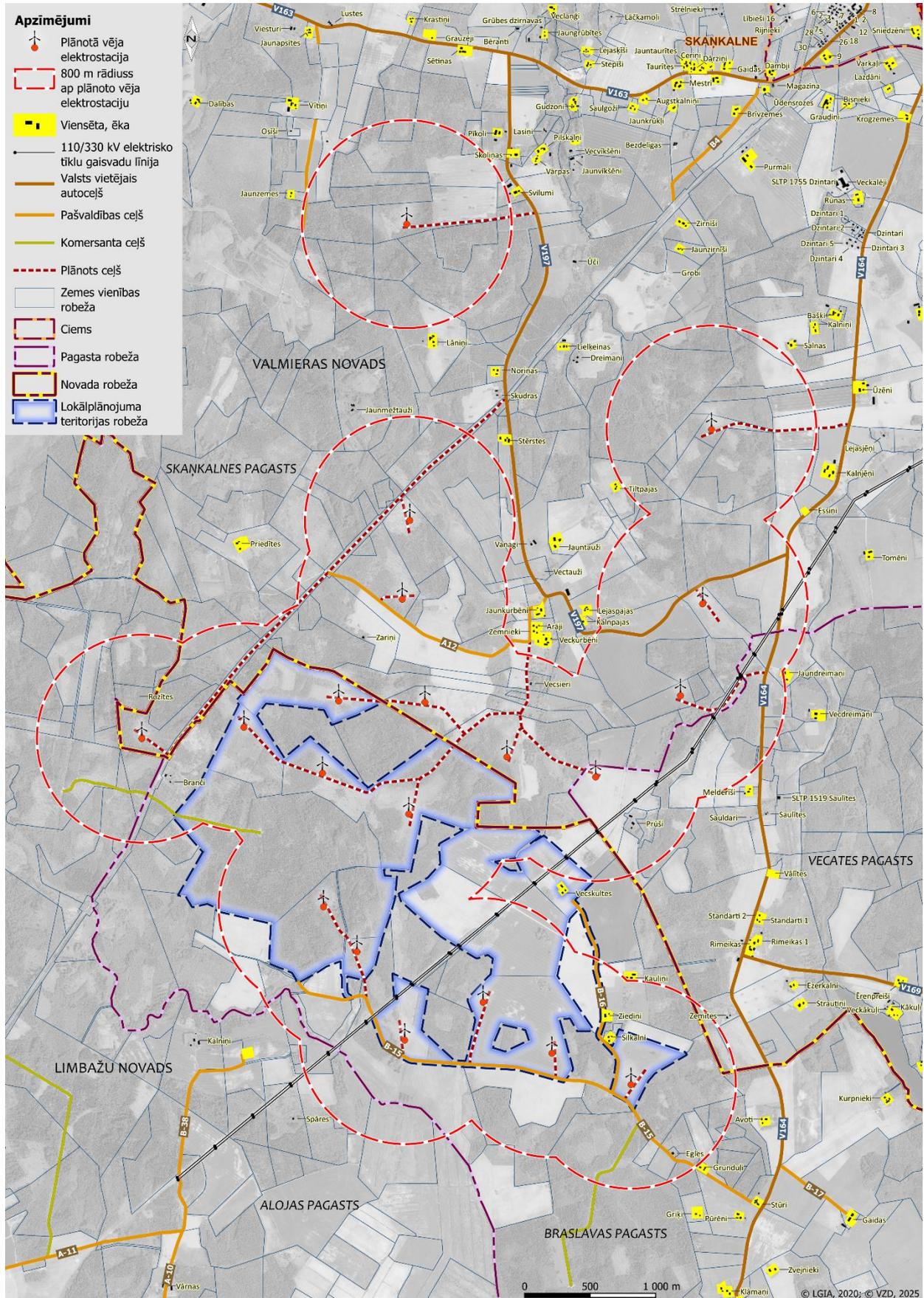
Vēja elektrostacijas attālumu no valsts vietējā autoceļa ass paredz būvprojektā, saskaņojot ar VSIA "Latvijas valsts ceļi".

Vēja parka "Aloja" būvprojekta izstrādes laikā tiks izvērtēta valsts un pašvaldības ceļu piemērotība būvmateriālu un VES transportēšanai, nepieciešamības gadījumā veicot ceļu pārbūvi nestspējas uzlabošanai. Ceļiem, pa kuriem plānots transportēt vēja elektrostacijas, ceļa slodzes nestspēju nodrošina lielāku par 250 kN/m².

Kopējai vēja parka "Aloja" realizācijai plānota ~25 km jaunu pievedceļu izbūve, galvenokārt lauku bloku un zemes robežu tuvumā, lai mazinātu lauksaimniecības zemju fragmentāciju. Ceļu izvietojums tiks saskaņots ar nekustamo īpašumu īpašniekiem, samazinot ietekmi uz zemju izmantošanu.

14.attēls. Plānotā transporta infrastruktūra

[pamatne: Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūras ortofoto karte, dati - Valsts zemes dienesta Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēma, "Vēja parka "Aloja" izbūve Valmieras novada Skaņkalnes un Vecates pagastos un Limbažu novada Alojas un Braslavas pagastos" Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma redakcija sabiedriskai apspriešanai, SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, 2024.g.

3.4. SPĒKĀ ESOŠAJĀ TERITORIJAS PLĀNOJUMĀ NOTEIKTĀ TERITORIJAS IZMANTOŠANA

Alojas novada teritorijas plānojums 2013.-2024.gadam

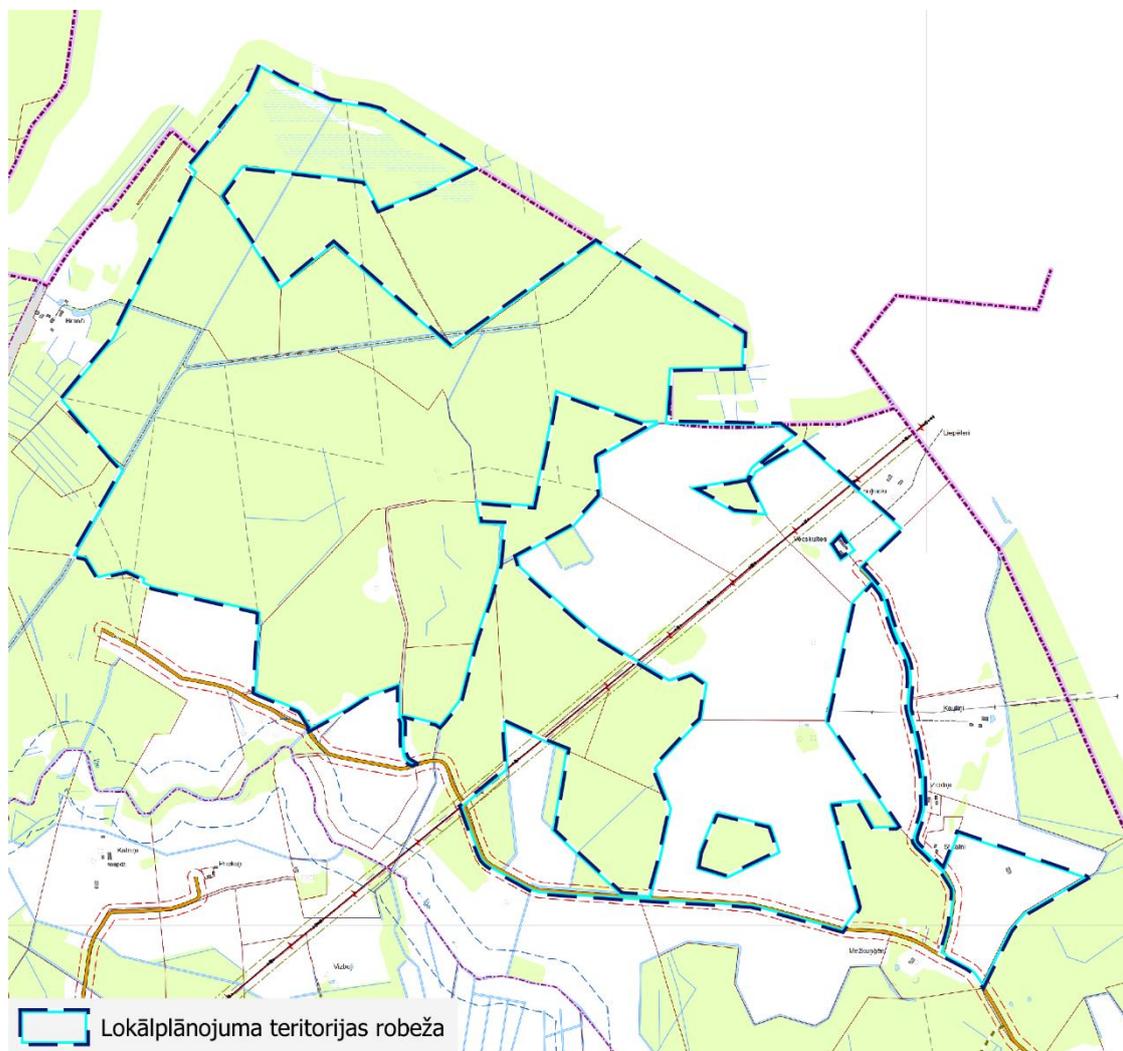
FUNKCIONĀLĀS ZONAS

Lokālplānojumu teritorijai spēkā esošajā Alojas novada teritorijas plānojumā 2013.-2024.gadam noteiktas funkcionālās zonas "Lauku zemes" (L) un "Mežu teritorijas" (M). Atsevišķu ūdensobjektu teritorijas noteiktas kā "Ūdeņu teritorija" (Ū), esošu ceļu zemes vienības – "Transporta infrastruktūras teritorija" (TR).

Saskaņā ar Alojas novada teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem (turpmāk – TIAN) vēja elektrostaciju būvniecība funkcionālajās zonās "Lauku teritorijas" (L) un "Mežu teritorijas" (M) **nav atļauta**.

TIAN 7.6.nodaļā "Alternatīvā energoapgāde" noteikti papildus ierobežojumi vēja elektrostaciju izvietojumam.

15.attēls. Lokālplānojuma teritorijas spēkā esošais funkcionālais zonējums
[Alojas novada teritorijas plānojums, grafiskās daļas kartes fragments]

SPĒKĀ ESOŠAJĀ TERITORIJAS PLĀNOJUMĀ IEKĻAUTIE NOTEIKUMI VĒJA ELEKTROSTACIJU IZVIETOŠANAI

Alojas novada teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos iekļautas prasības vēja elektrostaciju plānošanai:

282. *Jaunu vēja elektrostaciju ar maksimālo jaudu virs 20 kilovatiem un to vēja parkus izvieta ārpus Alojas un Staiceles pilsētām un novada ciemiem, īpaši aizsargājamām dabas teritorijām un mikroliegumiem, kā arī ārpus aizsargājamiem kultūras pieminekļiem:*

282.1. lai netiktu pārsniegti vides trokšņa robežlielumi apbūves teritorijās atbilstoši spēkā esošo normatīvo aktu prasībām;

282.2. ne tuvāk kā trīs rotoru diametru attālumā vienu no otras;

282.3. atsevišķas vēja elektrostacijas ne tuvāk par 500 metriem no esošām dzīvojamām mājām un publiskās apbūves (tūristu mītnēm, sporta objektiem, u.tml.), šo attālumu nosakot no vēja elektrostacijas torņa, bet vēja parku – ne tuvāk par attālumu no tā robežas (no malējās vēja elektrostacijas torņa projekcijas), kas ir 5 reizes lielāks nekā vēja elektrostacijas maksimālais augstums;

282.4. vēja elektrostaciju ne tuvāk par 1 km, bet vēja parku ne tuvāk par 2 km no novada pilsētu un ciemu robežām;

282.5. ne tuvāk kā 2 km attālumā no NATURA 2000 teritorijām ar putnu aizsardzības mikroliegumiem, bet no pārējām NATURA 2000 teritorijām ne tuvāk par 500 m;

282.6. ne tuvāk zemesgabala robežai par vēja elektrostacijas (vēja ģeneratora) aizsargjoslu, izņemot, ja novietnei rakstiski piekritis skartās zemes vienības īpašnieks.

282.7. ņem vērā vadlīnijas vēja elektrostaciju ietekmes uz vidi novērtējumam un rekomendācijas prasībām vēju elektrostaciju būvniecībai.

285. *Jebkuras jaudas vēja elektrostacijas izvietošana ir jāaskaņo ar:*

285.1. par kultūras pieminekļu aizsardzību atbildīgo valsts institūciju (Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju), ja tā paredzēta kultūras pieminekļa aizsargjoslā;

285.2. par dabas aizsardzību atbildīgo valsts institūciju (Dabas aizsardzības pārvaldi), ja tā paredzēta Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta ainavu aizsardzības zonā;

285.3. ar valsts autoceļu infrastruktūras apsaimniekotāju (VAS Latvijas valsts ceļi), ja tā paredzēta autoceļa aizsargjoslā;

285.4. ar attiecīgo mobilo sakaru operatoru, ja vēja elektrostaciju ar jaudu lielāku par 6 kW izvieta tuvāk par 1000 m no mobilo sakaru torņa.

437. Vēja elektrostaciju un vēja elektrostaciju parka būvniecībai ar kopējo jaudu virs 20 kilovatiem obligāti izstrādā detālplānojumu pirms zemes vienību sadalīšanas vai jaunas būvniecības uzsākšanas

3.5. PLĀNOTAIS FUNKCIONĀLAIS ZONĒJUMS UN PAMATOJUMS

Lokāplānojuma teritorijas funkcionālās zonas priekšlikums sagatavots saskaņā ar pašvaldības apstiprināto darba uzdevumu lokāplānojuma izstrādei un 30.04.2013. MK noteikumiem Nr.240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" noteikto funkcionālo zonu klasifikāciju, paredzot atbilstošus teritorijas izmantošanas veidus.

Lokāplānojuma teritorijai noteiktas funkcionālās apakšzonas:

- **Lauksaimniecības teritorija (L2)** – noteikta zemes vienībām vai to daļām, kur Alojas novada teritorijas plānojumā noteikta funkcionālā zona "Lauku zemes" (L).
- **Mežu teritorija (M2)** – noteikta zemes vienībām vai to daļām, kur spēkā esošajā Alojas novada teritorijas plānojumā noteikta funkcionālā zona "Mežu teritorijas" (M);
- **Transporta infrastruktūras teritorija (TR2)** - noteikta esošām transporta infrastruktūras objektiem lokāplānojuma teritorijā;
- **Ūdeņu teritorija (Ū2)** – noteikta esošiem ūdensobjektiem lokāplānojuma teritorijā.

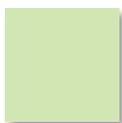
LAUKSAIMNIECĪBAS TERITORIJA (L2)

Funkcionālās apakšzonas izveides mērķis – nodrošināt iespēju veikt plānoto darbību lokāplānojuma teritorijā – vēja parka būvniecību.

9.tabula. Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu priekšlikums un pamatojums funkcionālajā zonā "Lauksaimniecības teritorija" (L2)

	<i>Apbūves parametri un citi izmantošanas noteikumi</i>	<i>Pamatojums</i>
<i>Definīcija</i>	Lauksaimniecības teritorija (L2) ir funkcionālā zona, kas noteikta, lai nodrošinātu vēja parka būvniecības iespējas, kā arī lauksaimniecības zemes, kā resursa, racionālu un daudzveidīgu izmantošanu visa veida lauksaimnieciskajai darbībai un ar to saistītajiem pakalpojumiem.	Definīcija atbilst plānotajai teritorijas izmantošanai.
<i>Izmantošanas veidi</i>	<p>Teritorijas galvenie izmantošanas veidi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <i>Viensētu apbūve (11004).</i> 2) <i>Lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve (13003).</i> 3) <i>Lauksaimnieciska izmantošana (22001).</i> 4) <i>Labiekārtota ārtelpa (24001).</i> 5) <i>Ārtelpa bez labiekārtojuma (24002).</i> 6) <i>Ūdens telpas publiskā izmantošana (24003).</i> <p>Teritorijas galvenie izmantošanas veidi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <i>Vasarnīcu apbūve (11002).</i> 2) <i>Dārza māju apbūve (11003).</i> 3) <i>Tirdzniecības vai pakalpojumu objektu apbūve (12002).</i> 4) <i>Tūrisma un atpūtas iestāžu apbūve (12003).</i> 5) <i>Kultūras iestāžu apbūve (12004).</i> 6) <i>Sporta būvju apbūve (12005).</i> 	Teritorijas izmantošanas veidi noteikti atbilstoši plānotajai teritorijas izmantošanai, saskaņojot ar spēkā esošajā teritorijas plānojumā atļautajiem izmantošanas veidiem

	<i>Apbūves parametri un citi izmantošanas noteikumi</i>	<i>Pamatojums</i>
	7) <i>Aizsardzības un drošības iestāžu apbūve</i> (12006). 8) <i>Veselības aizsardzības iestāžu apbūve</i> (12008). 9) <i>Sociālās aprūpes iestāžu apbūve</i> (12009). 10) <i>Dzīvnieku aprūpes iestāžu apbūve</i> (12010). 11) <i>Reliģisko organizāciju ēku apbūve</i> (12011). 12) <i>Vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūve</i> (13001). 13) <i>Derīgo izrakteņu ieguve</i> (13004). 14) <i>Atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūve</i> (13005). 15) <i>Inženiertehniskā infrastruktūra</i> (14001). 16) <i>Transporta lineārā infrastruktūra</i> (14002). 17) <i>Transporta apkalpojošā infrastruktūra</i> (14003). 18) <i>Noliktavu apbūve</i> (14004). 19) <i>Energoapgādes uzņēmumu apbūve</i> (14006): vēja elektrostacijas un vēja parki. 20) <i>Mežsaimnieciska izmantošana</i> (21001). 21) <i>Ūdenssaimnieciska izmantošana</i> (23001).	
<i>Minimālā jaunveidojamas zemes vienības platība</i>	2 ha	Atbilst spēkā esošajā teritorijas plānojumā noteiktajam un normatīvo aktu prasībām par minimālās jaunveidojamas zemes vienības platību lauku teritorijā.
<i>Maksimālais stāvu skaits</i>	2 stāvi attiecina vienīgi uz dzīvojamās apbūves un publiskās apbūves teritorijas izmantošanas veidiem	Noteikts atbilstoši plānotajai teritorijas izmantošanai un spēkā esošajam teritorijas plānojumam.
<i>Maksimālais apbūves augstums</i>	9 metri attiecina vienīgi uz dzīvojamās apbūves un publiskās apbūves teritorijas izmantošanas veidiem	

MEŽU TERITORIJA (M2)

Funkcionālās apakšzonas izveides mērķis – nodrošināt iespēju veikt plānoto darbību lokālplānojuma teritorijā – vēja parka būvniecību.

10.tabula. Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu priekšlikums un pamatojums funkcionālajā zonā "Mežu teritorija" (M2)

	<i>Apbūves parametri un citi izmantošanas noteikumi</i>	<i>Pamatojums</i>
<i>Definīcija</i>	Mežu teritorija (M2) ir funkcionālā zona, ko nosaka lai nodrošinātu apstākļus mežu ilgtspējīgai attīstībai, vēja parka būvniecībai un mežu galveno funkciju – saimniecisko, ekoloģisko un sociālo funkciju īstenošanai.	Definīcija atbilst plānotajai teritorijas izmantošanai.
<i>Izmantošanas veidi</i>	Teritorijas galvenie izmantošanas veidi: 1) <i>Mežsaimnieciska izmantošana</i> (21001). 2) <i>Mežs īpaši aizsargājamās dabas teritorijās</i> (21002).	Teritorijas izmantošanas veidi noteikti atbilstoši plānotajai teritorijas izmantošanai, saskaņojot ar spēkā esošajā teritorijas plānojumā

	<i>Apbūves parametri un citi izmantošanas noteikumi</i>	<i>Pamatojums</i>
	3) <i>Labiekārtota ārtelpa (24001).</i> 4) <i>Ārtelpa bez labiekārtojuma (24002).</i> Teritorijas papildizmantošanas veidi 1) <i>Viensētu apbūve (11004).</i> 2) <i>Tirdzniecības vai pakalpojumu objektu apbūve (12002).</i> 3) <i>Tūrisma un atpūtas iestāžu apbūve (12003).</i> 4) <i>Sporta būvju apbūve (12005).</i> 5) <i>Aizsardzības un drošības iestāžu apbūve (12006).</i> 6) <i>Derīgo izrakteņu ieguve (13004).</i> 7) <i>Inženiertehniskā infrastruktūra (14001).</i> 8) <i>Energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006): vēja elektrostacijas un vēja parki.</i> 9) <i>Lauksaimnieciska izmantošana (22001).</i> 10) <i>Ūdenssaimnieciska izmantošana (23001).</i>	atļautajiem izmantošanas veidiem
<i>Minimālā jaunveidojamas zemes vienības platība</i>	2 ha	Atbilst spēkā esošajā teritorijas plānojumā noteiktajam un normatīvo aktu prasībām par minimālās jaunveidojamas zemes vienības platību lauku teritorijā.
<i>Maksimālais stāvu skaits</i>	2 stāvi attiecina vienīgi uz dzīvojamās apbūves un publiskās apbūves teritorijas izmantošanas veidiem	Noteikts ar lokālpilnojamu
<i>Maksimālais apbūves augstums</i>	9 metri attiecina vienīgi uz dzīvojamās apbūves un publiskās apbūves teritorijas izmantošanas veidiem	

TRANSPORTA INFRASTRUKTŪRAS TERITORIJA (TR2)

Funkcionālās zonas izveides mērķis – nodrošināt piekļuvi lokālpilnojamu teritorijai un izbūvēt nepieciešamos inženiertīklus.

11.tabula. *Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu priekšlikums un pamatojums funkcionālajā zonā "Transporta infrastruktūras teritorija" (TR2)*

	<i>Apbūves parametri un citi izmantošanas noteikumi</i>	<i>Pamatojums</i>
<i>Definīcija</i>	Transporta infrastruktūras teritorija (TR2) ir funkcionālā zona, kas noteikta, lai nodrošinātu transportlīdzekļu satiksmei nepieciešamo infrastruktūru un teritorijas inženiertehnisko apgādi.	Definīcija atbilst plānotajai teritorijas izmantošanai.
<i>Izmantošanas veidi</i>	Teritorijas galvenie izmantošanas veidi: 1) <i>Inženiertehniskā infrastruktūra (14001).</i> 2) <i>Transporta lineārā infrastruktūra (14002).</i>	Teritorijas izmantošanas veidi noteikti atbilstoši plānotajai teritorijas izmantošanai.

ĀDEŅU TERITORIJA (Ū2)

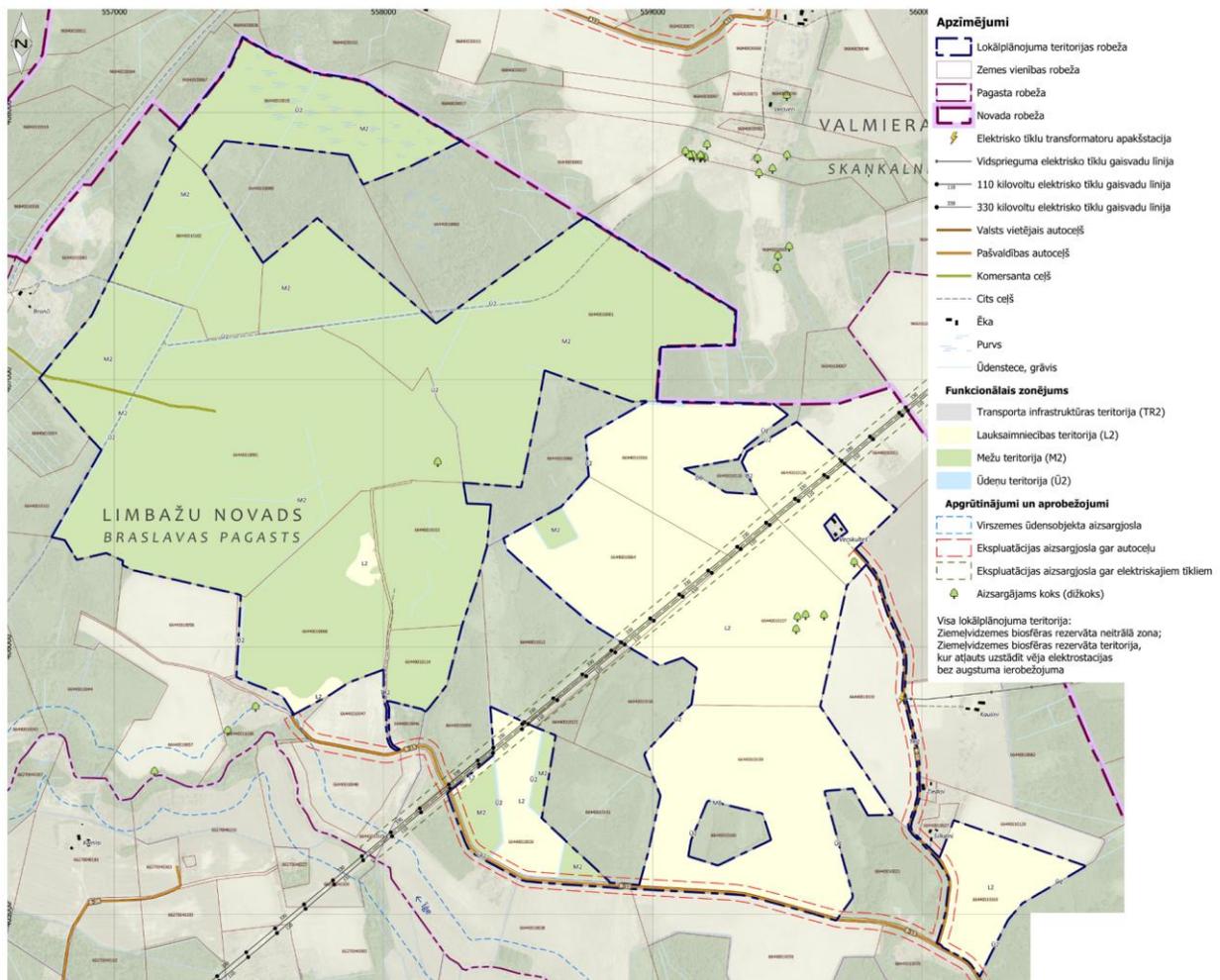
Funkcionālās zonas izveides mērķis – saglabāt funkcionālo zonu esošiem ūdensobjektiem.

12.tabula. Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu priekšlikums un pamatojums funkcionālajā zonā "Ādeņu teritorija" (Ū2)

	Apbūves parametri un citi izmantošanas noteikumi	Pamatojums
Definīcija	Ādeņu teritorija (Ū2) ir funkcionālā zona, kas noteikta, lai nodrošinātu racionālu un ilgtspējīgu ūdeņu resursu izmantošanu saimnieciskai darbībai un vides aizsardzībai.	Definīcija atbilst plānotajai teritorijas izmantošanai.
Izmantošanas veidi	Teritorijas galvenie izmantošanas veidi: 1) Inženiertehniskā infrastruktūra (14001). 2) Ūdenssaimnieciska izmantošana (23001).	Teritorijas izmantošanas veidi noteikti atbilstoši plānotajai teritorijas izmantošanai.

16.attēls. Ar lokālpilnojamu noteiktais funkcionālais zonējums

[pamatne – Latvijas ģeotelpiskās aģentūras ortofoto karte, Valsts zemes dienesta Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas dati]

Lokālplānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos (TIAN) iekļauts **12.punkts**, kas nosaka, ka lokālplānojuma teritorijā **nepiemēro** pašvaldības teritorijas plānojumā noteiktos papildus ierobežojumus vēja elektrostaciju un vēja parku plānošanai.

Spēkā esošais Alojas novada teritorijas plānojums apstiprināts 17.07.2013., laikā, kad spēkā bija 30.04.2013. noteikumu Nr.240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" redakcija, kas ietvēra stingrākus noteikumus vēja elektrostaciju un vēja parku plānošanai nekā lokālplānojuma izstrādes laikā spēkā esošā MK noteikumu Nr.240 redakcija. Līdz ar to, spēkā esošajā pašvaldības teritorijas plānojumā iekļautās prasības vairs neatbilst augstāka normatīvā akta prasībām.

Pamatojums spēkā esošajā teritorijas plānojumā iekļauto noteikumu neiekļaušanai lokālplānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos sniegts 13.tabulā.

13.tabula. Pamatojums spēkā esošajā Alojas novada teritorijas plānojumā noteikto papildus prasību neiekļaušanai lokālplānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos.

<i>Papildus prasības vēja elektrostaciju plānošanai Alojas novada teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos (TIAN)</i>	<i>Pamatojums prasību neiekļaušanai lokālplānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos (TIAN)</i>
<p>282. Jaunu vēja elektrostaciju ar maksimālo jaudu virs 20 kilovatiem un to vēja parkus izvietoj ārpus Alojas un Staiceles pilsētām un novada ciemiem, īpaši aizsargājamām dabas teritorijām un mikroliegumiem, kā arī ārpus aizsargājamiem kultūras pieminekļiem:</p>	<p>MK noteikumu Nr.240 161.punkts nosaka, ka vēja elektrostacijas, kuru jauda ir lielāka par 20 kW, atļauts izvietot rūpnieciskās apbūves teritorijā (R), tehniskās apbūves teritorijā (TA), lauksaimniecības teritorijā (L) un mežu teritorijā (M) atbilstoši ietekmes uz vidi novērtējuma nosacījumiem.</p> <p>Ietekmes uz vidi novērtējuma ievaros detalizēti analizēta plānotā vēja parka potenciālā ietekme uz novada apdzīvotajām vietām, īpaši aizsargājamām dabas teritorijām un mikroliegumiem, kā arī kultūras pieminekļiem. IVN Ziņojumā tvertie secinājumi ņemti vērā lokālplānojuma izstrādē.</p>
<p>282.1. lai netiktu pārsniegti vides trokšņa robežlielumi apbūves teritorijās atbilstoši spēkā esošo normatīvo aktu prasībām;</p>	<p>Prasība iekļauta lokālplānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos</p> <p>Saskaņā ar IVN Ziņojuma aprēķinu rezultātiem, abu VES modeļu, kas aplūkoti aprēķinos, ekspluatācijas laikā radītais trokšņa līmenis nepārsniegts 07.01.2014. MK noteikumos Nr.16 „Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” noteiktos vides trokšņa robežlielumus tuvumā esošajās dzīvojamās apbūves teritorijās.</p> <p>Taču, paredzams, ka atsevišķās vēja parkam tuvumā izvietotajās dzīvojamās apbūves teritorijās, trokšņa līmenis varētu būt augstāks par Pasaules Veselības organizācijas rekomendētajām robežvērtībām VES radītajam troksnim.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 3.5.nodaļā iekļauts 16.punkts: Izbūvē vēja elektrostacijas, kuru radītais ietekmes līmenis tuvumā esošajās dzīvojamās apbūves teritorijās nepārsniedz normatīvajos aktos noteikto trokšņa līmeni. ▪ Attiecībā uz zemas frekvences trokšņa ietekmes mazināšanu, ievēro TIAN 15.punktu - Vides risku samazināšanas un dabas aizsardzības pasākumus isteno atbilstoši Enerģētikas un vides aģentūras atzinumā par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā "Vēja parka "Aloja" izbūve Valmieras novada Skaņkalnes un Vecates

<p><i>Papildus prasības vēja elektrostaciju plānošanai Alojas novada teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos (TIAN)</i></p>	<p><i>Pamatojums prasību neiekļaušanai lokālpilnojumā Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos (TIAN)</i></p>
	<p>pagastos un Limbažu novada Alojas un Braslavas pagastos” ietvertajām prasībām attiecībā uz paredzētās darbības īstenošanas vietu, apjomu un tehnoloģiju veidu, kā arī ietekmes novēršanu, samazināšanu un monitoringu.</p>
<p>282.2. ne tuvāk kā trīs rotoru diametru attālumā vienu no otras;</p>	<p>MK noteikumu Nr.240 161.punkts nosaka, ka vēja elektrostacijas, kuru jauda ir lielāka par 20 kW, atļauts izvietot rūpnieciskās apbūves teritorijā (R), tehniskās apbūves teritorijā (TA), lauksaimniecības teritorijā (L) un mežu teritorijā (M) atbilstoši ietekmes uz vidi novērtējuma nosacījumiem.</p> <p>Augstākos normatīvajos aktos pašvaldībām nav piešķirts deleģējums teritorijas plānojumos vai lokālpilnojumos noteikt papildus prasības attālumiem no vēja elektrostacijas līdz citam objektam.</p>
<p>282.3. atsevišķas vēja elektrostacijas ne tuvāk par 500 metriem no esošām dzīvojamām mājām un publiskās apbūves (tūristu mitnēm, sporta objektiem, u.tml.), šo attālumu nosakot no vēja elektrostacijas torņa, bet vēja parku – ne tuvāk par attālumu no tā robežas (no malējās vēja elektrostacijas torņa projekcijas), kas ir 5 reizes lielāks nekā vēja elektrostacijas maksimālais augstums;</p>	<p>Alojas novada teritorijas plānojumā dublētas MK noteikumu Nr.240 normas, kas noteica ierobežojošas prasības vēja elektrostaciju un vēja parku izvietošanai.</p> <p>Lokālpilnojumā izstrādes brīdī saistošs ir MK noteikumu Nr.240 163.2.apakšpunkts, kas nosaka, ka vēja elektrostacijām, kuru jauda ir lielāka par 2 MW, attālums no tuvākās plānotās vēja elektrostacijas un vēja parka robežas līdz dzīvojamām un publiskām ēkām ir vismaz 800 m.</p> <p>Noteikt papildus prasības lokālpilnojumā TIAN nav nepieciešams.</p>
<p>282.4. vēja elektrostaciju ne tuvāk par 1 km, bet vēja parku ne tuvāk par 2 km no novada pilsētu un ciemu robežām;</p>	<p>Alojas novada teritorijas plānojumā dublētas MK noteikumu Nr.240 normas, kas noteica ierobežojošas prasības vēja elektrostaciju un vēja parku izvietošanai.</p> <p>Lokālpilnojumā izstrādes brīdī saistošs ir MK noteikumu Nr.240 163.2.apakšpunkts, kas nosaka, ka vēja elektrostacijām, kuru jauda ir lielāka par 2 MW, attālums no tuvākās plānotās vēja elektrostacijas un vēja parka robežas līdz dzīvojamām un publiskām ēkām ir vismaz 800 m.</p> <p>MK noteikumu Nr.240 aktuālā redakcija vairs nenosaka minimālos attālumus kādā izvietojams vēja parks no apdzīvotām vietām. Noteikt papildus prasības lokālpilnojumā TIAN nav nepieciešams.</p>
<p>282.5. ne tuvāk kā 2 km attālumā no NATURA 2000 teritorijām ar putnu aizsardzības mikroliegumiem, bet no pārējām NATURA 2000 teritorijām ne tuvāk par 500 m;</p>	<p>Alojas novada teritorijas plānojumā dublētas MK noteikumu Nr.240 normas, kas noteica ierobežojošas prasības vēja elektrostaciju un vēja parku izvietošanai.</p> <p>Lokālpilnojumā izstrādes brīdī saistošs ir MK noteikumu Nr.240 redakcijas 161.punkts, kas nosaka, ka vēja elektrostacijas, kuru jauda ir lielāka par 20 kW, atļauts izvietot rūpnieciskās apbūves teritorijā (R), tehniskās apbūves teritorijā (TA), lauksaimniecības teritorijā (L) un mežu teritorijā (M) atbilstoši ietekmes uz vidi novērtējuma nosacījumiem.</p> <p>IVN Ziņojumā detalizēti analizēta potenciālā vēja parka ietekme uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām un</p>

<i>Papildus prasības vēja elektrostaciju plānošanai Alojas novada teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos (TIAN)</i>	<i>Pamatojums prasību neiekļaušanai lokālpilnojumā Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos (TIAN)</i>
	objektiem. Secinājumi ņemti vērā arī lokālpilnojumā izstrādē.
282.6. ne tuvāk zemesgabala robežai par vēja elektrostacijas (vēja ģeneratora) aizsargjoslu, izņemot, ja novietnei rakstiski piekritis skartās zemes vienības īpašnieks.	Saskaņā ar grozījumiem Aizsargjoslu likumā drošības aizsargjoslas ap vēja elektrostacijām nenosaka .
282.7. ņem vērā vadlīnijas vēja elektrostaciju ietekmes uz vidi novērtējumam un rekomendācijas prasībām vēju elektrostaciju būvniecībai.	Vadlīnijas un rekomendācijas ņemtas vērā IVN Ziņojuma un lokālpilnojumā izstrādē. Papildus prasības TIAN noteikt nav nepieciešams.
<p>285. Jebkuras jaudas vēja elektrostacijas izvietošana ir jā saskaņo ar:</p> <p>285.1. par kultūras pieminekļu aizsardzību atbildīgo valsts institūciju (Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju), ja tā paredzēta kultūras pieminekļa aizsargjoslā;</p> <p>285.2. par dabas aizsardzību atbildīgo valsts institūciju (Dabas aizsardzības pārvaldi), ja tā paredzēta Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta ainavu aizsardzības zonā;</p> <p>285.3. ar valsts autoceļu infrastruktūras apsaimniekotāju (VAS Latvijas valsts ceļi), ja tā paredzēta autoceļa aizsargjoslā;</p> <p>285.4. ar attiecīgo mobilo sakaru operatoru, ja vēja elektrostaciju ar jaudu lielāku par 6 kW izvieto tuvāk par 1000 m no mobilo sakaru torņa.</p>	<p>MK noteikumu Nr.240 161.punkts nosaka, ka vēja elektrostacijas, kuru jauda ir lielāka par 20 kW, atļauts izvietot rūpnieciskās apbūves teritorijā (R), tehniskās apbūves teritorijā (TA), lauksaimniecības teritorijā (L) un mežu teritorijā (M) atbilstoši ietekmes uz vidi novērtējuma nosacījumiem.</p> <p>Lokālpilnojumā redakcija tiek saskaņota ar darba uzdevumā minētajām institūcijām. Papildus prasības TIAN noteikt nav nepieciešams.</p>
437. Vēja elektrostaciju un vēja elektrostaciju parka būvniecībai ar kopējo jaudu virs 20 kilovatiem obligāti izstrādā detālpilnojumumu pirms zemes vienību sadalīšanas vai jaunas būvniecības uzsākšanas	<p>Saskaņā ar MK 14.10.2014. noteikumu Nr. 628 "Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem" 41. punktu <i>detālpilnojumumu neizstrādā, ja teritorijai ir izstrādāts lokālpilnojumums, ar kuru pietiekami detalizētā pakāpē ir noteikti teritorijas izmantošanas veidi un to aprobežojumi, kā arī sniegti kompleksi transporta infrastruktūras risinājumi.</i></p> <p>Pēc lokālpilnojumuma spēkā stāšanās detālpilnojumuma izstrāde nav nepieciešama.</p>

3.6. IESPĒJAMĀS IETEKMES UN MAZINOŠIE PASĀKUMI

3.6.1. Tuvākās dzīvojamās vai publiskās ēkas

Saskaņā ar MK 30.04.2013. noteikumu Nr.240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" 163.2. apakšpunktu vēja elektrostaciju, kuru jauda ir lielāka par 2 MW, būvniecība nav pieļaujama **tuvāk nekā 800 m** no dzīvojamām un publiskām ēkām.

Lokālplānojuma teritorijā neatrodas dzīvojamās vai publiskās ēkas. Dzīvojamās ēkas, kas atrodas tuvāk nekā 2 km plānoto vēja elektrostaciju vietām uzskaitītas 13.tabulā. 17.attēlā parādītas tuvākās ēkas un viensētas⁹ IVN ziņojumā plānotajām VES vietām.

Kā redzams 13.tabulā, dzīvojamās ēkas īpašumā "**Zariņi**" atrodas tuvāk nekā 800 m no IVN ziņojumā noteiktajām iespējamajām VES būvniecības vietām. Ņemot vērā, ka atbilstoši normatīvā akta prasībām plānoto VES būvniecība nav pieļaujama tuvāk par 800 m no dzīvojamām ēkām, IVN Ziņojumā, vērtējot VES novietojuma iespējas, saglabātas VES Nr. AL_14 būvniecības iespējas pie nosacījuma, ja par īpašumā "Zariņi" reģistrēto dzīvojamo ēku tiek veiktas izmaiņas, īstenojot vienu no minētajiem variantiem:

- 1) normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā tiek grozīta esošo ēku funkcija uz tādu, kas neatbilst dzīvojamās ēkas statusam un attiecīgas izmaiņas reģistrētas Valsts zemes dienesta Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā;
- 2) normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā tiek veikta esošo ēku nojaukšana, saņemti būvvaldes akti par ēkas neesamību dabā un dzēsti ieraksti Valsts zemes dienesta Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā un zemesgrāmatā

13.tabula. Tuvākās dzīvojamās vai publiskās ēkas lokālplānojuma teritorijā IVN ziņojumā analizētajām plānotajām vēja elektrostaciju būvniecības vietām¹⁰

N.p.k.	Dzīvojamās ēkas nosaukums	Dzīvojamās ēkas kadastra apzīmējums	Attālums starp tuvāko vēja elektrostaciju un dzīvojamo ēku (m)	Ēkai tuvākā vēja elektrostacija (saskaņā ar IVN Ziņojuma datiem)
1.	Zariņi	96840030015001	544.08	AL_14
2.	Kauliņi	66440010082001	816.2	AL_31
3.	Grunduļi	66440010012001	819.2	AL_31
4.	Zemītes	96920020033001	922.2	AL_31
5.	Spāres	66270040073001	1036.5	AL_51
6.	Avoti	66440010013001	1055.7	AL_31
7.	Griķi	66440010036001	1105.0	AL_31
8.	Vecskultes	66440010049001	1057.25	AL_30
9.	Pūrēni	66440010024001	1313.9	AL_31
10.	Stūri	66440010071001	1326.2	AL_31
11.	Kalniņi	66270040181001	1407.3	AL_29
12.	Rimeikas	96920020029001	1432.0	AL_31
13.	Strautiņi	96920020027001	1450.7	AL_31
14.	Ezerkalni	96920020062001	1454.2	AL_31
15.	Rimeikas 1	96920020029002	1460.9	AL_31

⁹ Ne visās viensētas, kas parādītas 14. attēlā saskaņā ar Valsts zemes dienesta Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmu atrodas dzīvojamās ēkas. Tuvākās dzīvojamās ēkas ar kadastra apzīmējumiem norādītas 15. tabulā.

¹⁰ datu avots - Vēja parka "Aloja" izbūve Valmieras novada Skaņkalnes un Vecates pagastos un Limbažu novada Alojās un Braslavas pagastos" Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma redakcija sabiedriskai apspriešanai, SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, 2024.g.

16.	Standarti 1	96920020029009	1586.3	AL_31
17.	Standarti 2	96920020029011	1625.2	AL_31
18.	Klāmaņi	66440010032001	1741.7	AL_31
19.	Zvejnieki	66440010008001	1788.8	AL_31
20.	Līdumnieki	66440010113001	1856.6	AL_31
21.	Vārpas	66440010054001	1883.0	AL_31
22.	Kurpnieki	66440010017001	1931.4	AL_31
23.	Gaidas	66440010053001	1955.9	AL_31
24.	Gaidas 2	66440010084001	1957.6	AL_31
25.	Jaunklāmaņi	66440010006003	1957.7	AL_31

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" 163.2. apakšpunktu, vēja elektrostaciju, kuru jauda pārsniedz 2 MW, būvniecība nav atļauta tuvāk par 800 metriem no dzīvojamām un publiskām ēkām. Šis ierobežojums ir noteikts, lai mazinātu potenciālo ietekmi uz iedzīvotāju dzīves kvalitāti, tostarp trokšņa un vizuālās ietekmes radīto diskomfortu, kā arī ņemot vērā iespējamās vides un drošības prasības.

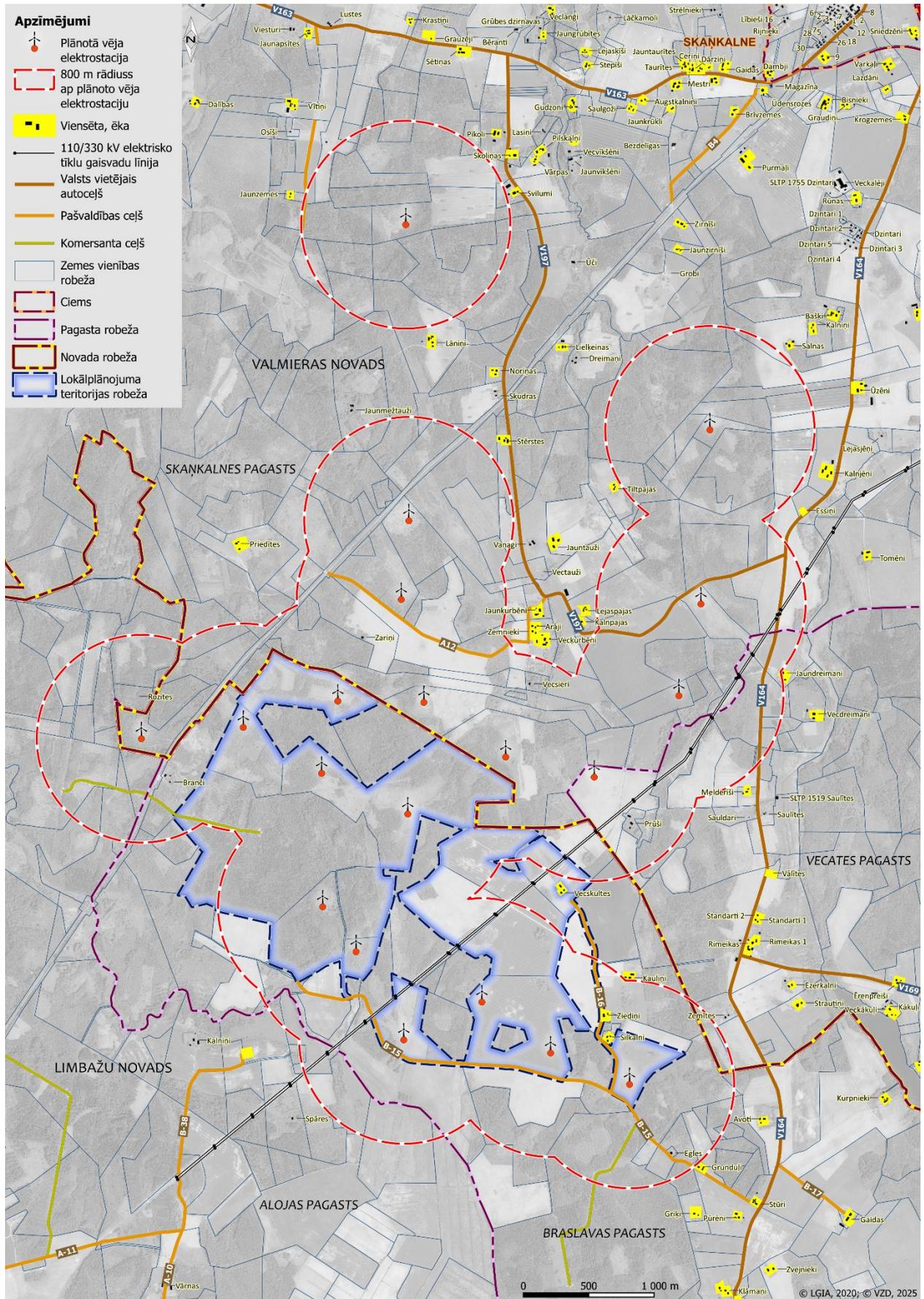
Papildus tam, atbilstoši noteikumu 163.¹. apakšpunktam, 163. punktā noteiktie nosacījumi attiecas arī uz gadījumiem, kad tiek plānota jauna dzīvojamā vai publiskā apbūve esošo vēja elektrostaciju vai vēja parku tuvumā. Tas nozīmē, ka **pēc vēja elektrostacijas izbūves 800 metru rādiusā ap to nav pieļaujama jaunu dzīvojamo un publisko ēku būvniecība**. Šāds nosacījums tiek piemērots, lai nodrošinātu atbilstošu telpiskās attīstības plānošanu un novērstu potenciālos konfliktus starp atjaunojamās enerģijas infrastruktūru un apdzīvotām teritorijām.

Turklāt, vēja elektrostaciju izvietošana prasa detalizētu ietekmes uz vidi novērtējumu (IVN), kurā tiek analizēti tādi faktori kā trokšņa līmenis, ainavas izmaiņas, ēnu mirgošana, kā arī iespējamā ietekme uz bioloģisko daudzveidību un migrējošajiem putniem. Tāpat jāņem vērā sabiedrības informēšanas un iesaistes prasības, kas nodrošina iespēju vietējiem iedzīvotājiem un citām iesaistītajām pusēm paust savu viedokli par plānotajiem projektiem.

Ņemot vērā iepriekš minēto, teritorijas attīstības plānošanas procesā ir būtiski ievērot gan normatīvo regulējumu, gan labās prakses principus, lai nodrošinātu līdzsvarotu pieeju starp atjaunojamās enerģijas attīstību un sabiedrības interešu aizsardzību.

17.attēls. Tuvākās ēkas plānoto vēja elektrostaciju vietām

[pamatne – Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūras ortofoto karte, Valsts zemes dienesta Nekustamā īpašuma valsts kadastra reģistra dati]

3.6.2. Troksnis

Ietekmes uz vidi novērtējuma procesa ietvaros novērtēta vēja parka "Aloja" iespējamā ietekme uz trokšņa līmeni lokālplānojuma teritorijā un tās apkārtnē. Sagatavojot IVN ziņojumu, aprēķināts gan prognozējamais vides trokšņa, gan zemas frekvences trokšņa piesārņojuma līmenis.

Vides troksnis

IVN Ziņojuma sagatavošanas ietvaros VES radītais vides trokšņa līmenis aprēķināts kopumā 187 dzīvojamās apbūves teritorijās, kas novietotas līdz 2 km attālumā no vēja elektrostacijām plānotajā vēja parkā "Aloja". Aprēķini veikti maksimālajam plānotajam VES skaitam, tādējādi izvērtējot sliktāko potenciāli iespējamo situāciju.

Saskaņā ar aprēķinu rezultātiem, abu VES modeļu, kas aplūkoti aprēķinos, ekspluatācijas laikā radītais trokšņa līmenis **nepārsniegts** 07.01.2014. MK noteikumos Nr.16 „Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” noteiktos vides trokšņa robežlielumus tuvumā esošajās dzīvojamās apbūves teritorijās. Taču, paredzams, ka atsevišķās vēja parkam tuvumā izvietotajās dzīvojamās apbūves teritorijās, trokšņa līmenis varētu būt augstāks par Pasaules Veselības organizācijas rekomendētajām robežvērtībām VES radītajam troksnim.

Lai gan šobrīd nav pamata noteikt obligātus pasākumus ietekmes novēršanai vai samazināšanai, izvēloties VES modeli vēja parka "Aloja" būvniecībai, ieteicams, ņemt vērā radītā trokšņa līmeni. Ja nav citu pamatotu iemeslu izvēlēties skalāku vēja elektrostaciju, būtu ieteicams izvēlēties VES ar zemāku trokšņa emisiju līmeni. Šāda pieeja veicinās trokšņa līmeņa samazināšanu tuvējās dzīvojamās teritorijās un palīdzēs sasniegt Pasaules Veselības organizācijas ieteiktās trokšņa robežvērtības.

Zemas frekvences troksnis

Zemas frekvences trokšņa līmenis kopumā aprēķināts 166 dzīvojamās ēkās, kas atrodas līdz 2 km attālumam no potenciālajām VES būvniecības vietām visa plānotā vēja parka "Aloja" teritorijā.

Izvērtējot aprēķinu rezultātus, IVN Ziņojumā secināts, ka zemas frekvences trokšņa līmenis ir nozīmīgs paredzēto darbību limitējošs faktors, kas var ietekmēt vēja parka "Aloja" galīgā risinājuma izvēli. Lai gan zemas frekvences troksnim Latvijas normatīvajos aktos nav noteikti robežlielumi, IVN ziņojuma izstrādātāja ieskatā paredzētās darbības īstenošanai ir nosakāmi pasākumi ietekmes mazināšanai, lai nodrošinātu sabiedrības veselības aizsardzību pret VES radītu zemas frekvences troksni.

Ņemot vērā to, ka zemas frekvences trokšņa līmenis tiek vērtēts ēku iekštelpās, kur nozīmīgu lomu ieņem ne tikai staciju radītās emisijas, bet arī dzīvojamo ēku ārējo norobežojošo konstrukciju skaņas izolācijas rādītāji, tad zemas frekvences trokšņa ietekmes mazināšanai ir iespējams īstenot šādus pasākumus:

- trokšņa emisijas samazināšana – saskaņā ar novērtējuma rezultātiem ir pieejamas tehnoloģiskās alternatīvas, kuras īstenojot, ir iespējams nodrošināt, ka zemas frekvences trokšņa emisijas dzīvojamo ēku iekštelpās nepārsniedz 20 dB (A) līmeni;
- skaņas izolācijas uzlabošana – ņemot vērā, ka zemas frekvences trokšņa līmenis tiek limitēts ēku iekštelpās, vēja parka attīstītājiem, vienojoties ar ietekmēto dzīvojamo ēku īpašniekiem, ir tiesības ietekmes mazināšanai īstenot pasākumus dzīvojamo ēku skaņas izolācijas uzlabošanai, tādējādi nodrošinot rekomendēto robežvērtību ievērošanu.

Vēja parka "Aloja" būvprojektēšanas posmā vēja parka attīstītājiem jāapliecina izbūvējamā vēja parka darbības atbilstība zemas frekvences trokšņa ietekmes līmeņa rekomendētajām robežvērtībām saskaņā ar Enerģētikas un vides aģentūras atzinumā par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu ietvertajām prasībām.

LOKĀLPLĀNOJUMA RISINĀJUMI

- Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 3.5.nodaļā iekļauts **16.punkts**: *Izbūvē vēja elektrostacijas, kuru radītais ietekmes līmenis tuvumā esošajās dzīvojamās apbūves teritorijās nepārsniedz normatīvajos aktos noteikto trokšņa līmeni.*
- Attiecībā uz zemas frekvences trokšņa ietekmes mazināšanu, ievēro TIAN **15.punktu** - *Vides risku samazināšanas un dabas aizsardzības pasākumus īsteno atbilstoši Enerģētikas un vides aģentūras atzinumā par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā "Vēja parka "Aloja" izbūve Valmieras novada Skaņkalnes un Vecates pagastos un Limbažu novada Alojas un Braslavas pagastos" ietvertajām prasībām attiecībā uz paredzētās darbības īstenošanas vietu, apjomu un tehnoloģiju veidu, kā arī ietekmes novēršanu, samazināšanu un monitoringu.*

3.6.3. Mirgošanas efekts

Mirgošanas efektu (angļu val. *shadow flickering*) izraisa vēja elektrostaciju rotoru kustība, periodiski aizsedzot sauli un veidojot kustīgas ēnas. Šo efektu novēro tikai saulainās dienās, jo mākoņainā laikā tas nenotiek. Pētījumu, kas pierādītu ilgtermiņa negatīvu ietekmi uz sabiedrības veselību, nav, taču mirgošanas efekts tiek uzskatīts par traucēkli vēja elektrostaciju tuvumā dzīvojošajiem, tāpēc to jāņem vērā plānojot vēja parkus.

Mirgošanas efekts vairāk ietekmē telpās esošos cilvēkus, jo saules gaisma caur logiem koncentrēti ienāk iekšā, un rotoru kustības dēļ rodas īslaicīgs apgaismojuma samazinājums. Ārpus telpām gaisma ir mazāk koncentrēta, tāpēc efekts ir mazāk traucējošs. Tāpēc mirgošanas efekta ietekmi novērtē galvenokārt uz dzīvojamām ēkām vēja parku apkārtnē.

Mirgošanas efekta ietekmi var precīzi prognozēt, izmantojot speciālas programmas, kas ņem vērā vēja elektrostaciju darbības laikus, vēja virzienus un saules spīdēšanas laikus. Ja nepieciešams, šo efektu var samazināt, automātiski apturot vēja elektrostacijas noteiktos laikus un vietās.

Latvijā nav normatīvo aktu, kas regulētu mirgošanas efekta novērtēšanu un tā pieļaujamo līmeni. Līdzīga situācija ir daudzās ES valstīs, kur robežvērtības tiek noteiktas vadlīnijās, nevis normatīvajos aktos. Lielākā daļa valstu izmanto Vācijā izstrādātās vadlīnijas. Analizējot regulējumu citās valstīs, biežākās mirgošanas efekta laika robežvērtības ir:

- ne vairāk kā 30 mirgošanas stundas gadā pēc sliktākā scenārija metodes;
- ne vairāk kā 8 mirgošanas stundas gadā pēc reālās situācijas scenārija;
- ne vairāk kā 30 minūtes dienā abos scenārijos.

Šīs robežvērtības ieteikts izmantot arī Valsts vides dienesta 2022.gada vadlīnijās par vēja elektrostaciju ietekmes uz vidi novērtējumu¹¹.

Sliktākā scenārija metode pieņem, ka saule pastāvīgi spīd un vienmēr ir perpendikulāra rotora lāpstiņām, kuras nepārtraukti kustas. Reālās situācijas scenārijs balstās uz vēsturiskajiem datiem par saules spīdēšanas ilgumu, vēja ātrumu un virzienu konkrētajā teritorijā.

Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros mirgošanas efekta novērtēšanai tika izmantota WindPro programma, kas izstrādāta vēja parku radīto ietekmju vērtēšanai un ietver speciālu moduli mirgošanas efekta aprēķināšanai.

Aprēķinu modelī kā uztvērēji tika iekļautas visas dzīvojamās un publiskās ēkas, kas reģistrētas Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā un izvietotas līdz 3 km attālumā ap plānotajām VES.

Secinājumi

¹¹ "Vadlīnijas ietekmes uz vidi sākotnējā izvērtējuma veikšanai vēja elektrostaciju būvniecības radīto ietekmju uz vidi izvērtēšanai", Valsts vides dienests. 2022.g.

- Atbilstoši IVN ietvaros veiktajiem aprēķinu rezultātiem pēc sliktākā scenārija metodes, dzīvojamās apbūves teritorijās, kas atrodas līdz ~2,2 km attālumā no tām tuvākajām plānotajām VES, var tikt pārsniegti augstāk aprakstīto vadlīniju noteiktie robežlielumi (30 mirgošanas stundas gadā).
- Attālumā, kas lielāks par ~2,2 km no tuvākās VES, mirgošanas efekta ietekmes robežvērtību pārsniegšana nav prognozēta. Savukārt attālumam samazinoties par katrēm 100 m, palielinās iespēja pārsniegt vadlīniju noteiktos robežlielumus.
- Veicot aprēķinus, IVN ietvaros konstatēts, ka VES radītais mirgošanas efekts var izraisīt traucējumus, kas pārsniedz rekomendētās robežvērtības paredzētās darbības vietas tuvumā esošajās dzīvojamās apbūves teritorijās, neatkarīgi no izvēlēta VES modeļa.
- Vienīgais tehniskais risinājums, kas ļauj samazināt mirgošanas efekta ietekmes laiku, ir mirgošanu izraisošo staciju darbības pārtraukšana laika periodos, kad attiecīgā stacija var izraisīt mirgošanu dzīvojamās apbūves teritorijās.
- Visu IVN procesa ietvaros vērtēto VES ražotāji nodrošina to ražotajām vēja elektrostacijām darbības režīmus, kas automātiski pārtrauc VES darbību noteiktos laika periodos. Minētie darbības režīmi var tikt uzstādīti, izmantojot informāciju gan par teorētisko¹², gan faktisko¹³ saules spīdēšanas laiku.
- Izmantojot kādu no iepriekš minētajiem režīmiem, ir iespējams samazināt un novērst VES radīto negatīvo ietekmi, kas saistīta ar mirgošanas efektu. Vēja parka "Aloja" ekspluatāciju ieteicams veikt tā, lai VES radītais mirgošanas efekta ietekmes laiks dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijās nepārsniegtu šādas mirgošanas efekta ietekmes robežvērtības:
 - 30 mirgošanas stundas gadā, ja tās aprēķinātas pēc sliktākā scenārija metodes;
 - 8 mirgošanas stundas gadā, ja tās aprēķinātas atbilstoši reālajam scenārijam;
 - 30 minūtes vienā dienā abu vērtēšanas scenāriju izmantošanas gadījumā.
- VES radītā ietekmes zona, kurā aprēķinātais mirgošanas efekta laiks, izmantojot sliktākā scenārija aprēķinu metodi, pārsniedz 30 stundas gadā robežvērtību, atrodas arī ārpus vēja parka teritorijas. Ņemot vērā, ka tur ir atļauts veidot jaunu dzīvojamo vai publisko apbūvi, parka turpmākajā plānošanas, saskaņošanas procesā un ekspluatācijas laikā ir ieteicams rast risinājumu, kas nodrošinātu līdzvērtīgu aizsardzības līmeni arī jaunai apbūvei, ja tā tiek izmantota dzīvojamās vai publiskās funkcijas nodrošināšanai.
- Lokālplānojuma izstrādes laikā vēl nav noteikts izbūvējamo VES modelis un masta augstums, kā arī VES novietojums būvprojekta izstrādes laikā var tikt precizēts. Ja izvēlētais risinājums atšķiras no IVN ziņojumā vērtētajiem, vēja parka būvniecības procesa laikā atkārtoti jāaprēķina mirgošanas efekta ietekmes laiks, nosakot ietekmētās apbūves teritorijas un paredzot atbilstošus staciju darbības apturēšanas režīmus.

LOKĀLPLĀNOJUMA RISINĀJUMI

Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu **3.5. nodaļā** iekļautas prasības (17.-19.punkti):

- Vēja parka būvniecības procesa laikā veic mirgošanas efekta ietekmes laika aprēķinus, nosakot ietekmētās apbūves teritorijas. Izstrādā un īsteno vēja elektrostaciju darbības apturēšanas režīmus, lai nodrošinātu, ka parka ekspluatācijas laikā mirgošanas efekta ietekmes laiks dzīvojamās ēkās nepārsniedz:
 - 30 stundas gadā, ja mirgošanas efekta ietekmes uzraudzībai netiek izmantotas iekārtas faktiskā saules spīdēšanas laika noteikšanai;
 - 8 stundas gadā, ja mirgošanas efekta ietekmes uzraudzībai tiek izmantotas iekārtas faktiskā saules spīdēšanas laika noteikšanai;
 - 30 minūtes diennaktī.

¹² Teorētiskais saules spīdēšanas laiks ir VES darbības apturēšanas režīms, kurā VES tiek apturētas laikā, kad pastāv iespēja radīt mirgošanas efektu, balstoties uz aprēķiniem par saules spīdēšanas ilgumu. Šī pieeja izmanto sliktākā scenārija metodi mirgošanas efekta ietekmes laika aprēķināšanai.

¹³ Faktiskā saules spīdēšanas laika režīms ir sarežģītāks VES darbības apturēšanas risinājums, kas paredz VES apturēšanu tikai tajos laika periodos, kad faktiski saule spīd un pastāv risks radīt mirgošanas efektu. Šī pieeja prasa vēja parkā uzstādīt iekārtas, kas fiksē faktisko saules spīdēšanas laiku.

- Ja mirgošanas efektu var izraisīt vairākas vēja elektrostacijas, tiek aprēķināts summārais visu vēja elektrostaciju radītais mirgošanas efekta ietekmes laiks un vērtēta tā atbilstība noteiktajiem rādītājiem.
- Vēja parka operators ne vēlāk kā trīs mēnešu laikā pēc vēja parka nodošanas ekspluatācijā iesniedz pašvaldībā pārskatu par īstenotajiem mirgošanas efekta ietekmes laika ierobežošanas pasākumiem, apliecinot noteikto prasību izpildi.

3.6.4. Elektromagnētiskā lauka iedarbība

Elektromagnētiskie lauki parasti nav sajūtami, un zema līmeņa elektromagnētiskie lauki uzreiz nerada negatīvus efektus veselībai. Zinātnē nav vienprātības par to, vai šie lauki maz ietekmē cilvēku veselību, jo potenciālo efektu izpausmes var būt grūti saistīt ar iepriekšēju iedarbību.

Elektroenerģijas izmantošana dažādās dzīves jomās, kā arī bezvadu sakari, radio, TV, radiolokācija un medicīniskā diagnostika un terapija, papildina vidē esošos dabiskos elektromagnētiskos laukus, piemēram, zemes magnētisko lauku (apmēram 51 μ T Latvijā) un dabiskos elektriskos laukus. Arī cilvēks un citas dzīvās būtnes rada elektriskos un magnētiskos laukus, bet ar zemu intensitāti.

Latvijā kopš 2018. gada spēkā ir Ministru kabineta noteikumi Nr. 637 "Elektromagnētiskā lauka iedarbības uz iedzīvotājiem novērtēšanas un ierobežošanas noteikumi", pārņemot Eiropas Padomes ieteikumus un ICNIRP¹⁴ vadlīnijas. Veselības ministrija jau gadiem ilgi izmanto šos ieteikumus, piemēram, mobilo sakaru bāzes staciju ietekmes novērtēšanai.

Ietekmes uz vidi novērtējuma procesa ietvaros veikts elektromagnētiskā starojuma novērtējums, salīdzinot ar noteikumos Nr.637 norādītajiem robežlielumiem sabiedrības veselības aizsardzībai.

Secinājumi

- VES un pazemes kabeļu radītais magnētiskais lauks ir ievērojami zemāks par pieļaujamajām robežām, tādējādi neradot būtisku ietekmi uz veselību.
- Reālā dzīvē magnētiskā lauka plūsmas blīvums būs ievērojami mazāks nekā sliktākajā scenārijā, īpaši izmantojot 3 dzīslu kabeļus vai kabeļus ar augstāku pieļaujamo spriegumu (30–40 kV).
- Vēja elektrostacijas reti strādās ar maksimālo jaudu, tādēļ magnētiskā lauka līmeņi praksē būs zemāki nekā aprēķinātie.
- Vēja parka teritorijā un tuvumā nav dzīvojamās apbūves vai paredzētas personu ilgstošas uzturēšanās.
- Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros secināts, ka elektromagnētiskie lauki, kas radīsies, ja vēja parka projekts tiks īstenots, **nav uzskatāmi** par tādiem, kas varētu atstāt būtisku ietekmi uz sabiedrības kopumā un vēju parka apkaimē dzīvojošo un ceļus gar apakšzemes kabeļu trasēm izmantojošo iedzīvotāju veselību¹⁵.
- Lokālplānojuma risinājumos **nav nepieciešams** iekļaut prasības elektromagnētiskā lauka iedarbības mazināšanai.

¹⁴ ICNIRP - *International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection*. ICNIRP ir neatkarīga organizācija, kas sniedz zinātniskus padomus un vadlīnijas par nejonizējošā starojuma ietekmi uz veselību un vidi. Šis starojums ietver visus elektromagnētiskā starojuma veidus, kuriem nav pietiekami daudz enerģijas, lai jonizētu atomus vai molekulas, piemēram, radioviļņus, mikroviļņus, infrasarkanā starojumu, redzamo gaismu un ultravioletos starus.

¹⁵ "Vēja parka "Aloja" izbūve Valmieras novada Skaņkalnes un Vecates pagastos un Limbažu novada Alojas un Braslavas pagastos" Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma redakcija sabiedriskai apspriešanai, SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, 2024.g.

3.6.5. Vibrācijas

Līdzīgi kā citās mehāniskās iekārtās, arī vēja elektrostaciju darbības laikā vibrācijas izraisa rotējošo daļu nelīdzsvarotība un berze. Galvenie vibrāciju avoti ir ģenerators, pārnēsotājs un gultņi. Šo rotējošo daļu vibrācija var izraisīt arī gondolas un torņa svārstības. Pie lieliem vēja ātrumiem vibrācijas līmeni var palielināt vēja spiediena un turbulences plūsmas radīti līdzsvara traucējumi. Mehānisko daļu izraisīto vibrāciju samazināšana un kontrole ir bijusi nozīmīga izpētes joma VES inženieriem pēdējās desmitgadēs. Jaunu risinājumu izstrāde turpinās, galvenokārt VES operatoru vadībā, jo vibrāciju izraisītie bojājumi var būtiski palielināt ekspluatācijas izmaksas. VES struktūru radītās vibrācijas tieši ietekmē vibrācijas līmeni to tuvumā.

2009.gadā Vācijā tika apstiprinātas pirmās vadlīnijas, kas nosaka VES mehānisko daļu vibrācijas robežvērtības. 2015. gadā vadlīnijas tika precizētas, attiecinot tās uz VES, kuru nominālā jauda pārsniedz 3 MW. Šīs vadlīnijas ievēro visi lielākie ražotāji un operatori.

Pētījumi Vācijā un Kanādā parāda, ka VES radītās vibrācijas pie stacijas pārsniedz 1 m/s^2 , bet 300 m attālumā samazinās līdz apmēram $0,01 \text{ m/s}^2$, kas nav būtiski augstāks par līmeni, kad VES ir izslēgta. Līdzīgi rezultāti novēroti arī citos pētījumos, kas analizē VES ietekmi uz seismoloģisko iekārtu darbību.

Latvijā VES radītās vibrācijas lokālplānojuma izstrādes laikā nav reglamentētas normatīvajos aktos ar noteiktiem robežlielumiem. Līdz 2010. gada 30. jūnijam šie lielumi tika noteikti MK noteikumos Nr. 341 "Noteikumi par pieļaujamiem vibrācijas lielumiem dzīvojamā un publiskā ēku telpās", pēc kuru zaudēšanas spēkā jauni normatīvi nav izdoti.

Iepriekš spēkā esošie noteikumi paredzēja, ka vibrācijas paātrinājums nedrīkst pārsniegt $0,028 \text{ m/s}^2$ ārstniecības iestādēs nakts laikā un $0,04 \text{ m/s}^2$ dzīvojamās telpās nakts laikā. VES radītais vibrācijas līmenis tiešā tuvumā ir augstāks, bet 300 m attālumā – jau zemāks par šiem robežlielumiem.

Secinājumi

- Pētījumi parāda, ka vibrācijas līmenis strauji samazinās ar attālumu no VES.
- Plānotā vēja parka "Aloja" VES radītās vibrācijas ietekme uz sabiedrības veselību vērtējama kā **nebūtiska**.
- Lokālplānojuma risinājumos **nav nepieciešams** iekļaut prasības vibrāciju iedarbības mazināšanai.

3.6.6. Ietekme uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, augiem un biotopiem

Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros analizēta plānotā vēja parka "Aloja" un saistīto inženierbūvju ietekme uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, mikrolieģumiem, īpaši aizsargājamiem biotopiem un sugām, lai novērtētu potenciālo ietekmi uz vidi un bioloģisko daudzveidību.

IVN ziņojuma sagatavošanas ietvaros sagatavots sertificētu sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu atzinums¹⁶ par plānotā vēja parka un saistīto inženierbūvju ietekmi uz aizsargājamiem, tekošu saldūdeņu, mežu un virsāju, purvu, zālāju biotopiem un aizsargājamiem vaskulārajiem augiem (atzinumu skatīt Paskaidrojuma raksta 1. pielikumā).

Atzinuma ietvaros izvērtēta ar vēja parka "Aloja" izveidi saistīto plānoto vēja elektrostaciju, jauno un pārbūvējamo piebraucamo ceļu, transformatoru apakšstaciju un elektropārvades kabeļu izbūves ietekme uz aizsargājamām dabas vērtībām izpētes teritorijas ietvaros.

¹⁶ "Sertificētu sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu atzinums par plānotās darbības – vēja elektrostaciju parka "Aloja" un saistītās infrastruktūras izbūvi Valmieras novada Skaņkalnes un Vecates pagastos un Limbažu novada Alojas un Braslavas pagastos, ietekmi uz aizsargājamiem, tekošu saldūdeņu, mežu un virsāju, purvu, zālāju biotopiem un aizsargājamiem vaskulārajiem augiem", SIA "Estonian, Latvian & Lithuanian Environment", 2024.g.

ĪPAŠI AIZSARGĀJAMAS DABAS TERITORIJAS

Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros eksperti, sagatavojot atzinumu, secinājuši:

Secinājumi

- Vēja parka un saistīto inženierbūvju darbība nav plānota *Natura 2000* teritorijā, darbības īstenošana neradīs tiešu vai netiešu paredzamu negatīvu ietekmi uz citām izveidotām vai plānotām *Natura 2000* teritorijām.
- Lokālplānojuma teritorija atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā – Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā, tā neitrālajā zonā. Plānotā darbība **nav pretrunā** ar aizsargājamās teritorijas neitrālajai zonai noteiktajiem ierobežojumiem.
- Lokālplānojuma teritorija neatrodas potenciālajās īpaši aizsargājamās dabas teritorijās

AIZSARGĀJAMI KOKI

Saskaņā ar datu bāzes "Ozols" informāciju kopumā seši aizsargājami koki konstatēti trijās no lokālplānojumā iekļautajām zemes vienībām (īpašumi – "Vecskultes", "Lielsanči" un "Branču mežs". Nevienā no zemes vienībām saskaņā ar IVN Ziņojumu nav plānota vēja elektrostacijas būvniecība, līdz ar to **nav prognozējama** ietekme uz aizsargājamiem kokiem lokālplānojuma teritorijā.

MIKROLIEGUMI

Lokālplānojuma teritorijā **neiekļaujas** mikroliegumi vai to buferzonas. Tuvākie mikroliegumi atrodas aptuveni 1.3 un 1.8 km attālumā. Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros eksperti, sagatavojot atzinumu, secinājuši:

Secinājumi

- Lokālplānojuma teritorijā vai tās tuvumā (līdz 4 km attālumam) neatrodas mikroliegumi, kas izveidoti mežu vai purvu biotopu aizsardzībai.
- IVN ziņojumā secināts: uz DR no lokālplānojuma teritorijas atrodas mikroliegums, kas dibināts baltmugurdzeņa aizsardzībai (ID=185902) un mikroliegums, kas dibināts mazā ērgļa aizsardzībai (ID=185951). Abu mikroliegumu attālums līdz tuvākajai plānotajai VES - vairāk nekā divi kilometri.

LOKĀLPLĀNOJUMA RISINĀJUMI

- Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu **3.5.nodaļā** iekļauts **15.punkts**: Vides risku samazināšanas un dabas aizsardzības pasākumus īsteno atbilstoši Energētikas un vides aģentūras atzinumā par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā "Vēja parka "Aloja" izbūve Valmieras novada Skaņkalnes un Vecates pagastos un Limbažu novada Alojas un Braslavas pagastos" ietvertajām prasībām attiecībā uz paredzētās darbības īstenošanas vietu, apjomu un tehnoloģiju veidu, kā arī ietekmes novēršanu, samazināšanu un monitoringu.

ĪPAŠI AIZSARGĀJAMI BIOTOPU

Saskaņā ar "Ozolā" ietverto informāciju lokālplānojuma teritorijā konstatēti 15 īpaši aizsargājami biotopu poligoni īpašumu "Vecgūras", "Branču mežs" un "Zaļauskas" zemes vienībās.

Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros eksperti, sagatavojot atzinumu, secinājuši:

Secinājumi:

- IVN Ziņojumā VES AL_13 būvniecība īpašuma "**Egliši**" zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 66440010102 novietne un izbūves laukums, kā arī piebraucamais ceļš no VES AL_23 plānots pārmitrās un susinātās jaunaudzēs. Aptuveni 50 m attālumā no plānotā VES AL_13 izbūves laukuma atrodas ES nozīmes aizsargājama meža biotopa veida 91D0* *Purvaini meži poligons* nr. 20MZ766_20. VES AL_13

izbūves laukuma izveide potenciāli var radīt negatīvu ietekmi uz aizsargājama biotopa platību – nosusināšanas ietekmi.

Lai novērstu paredzamo negatīvo ietekmi uz aizsargājama biotopa platību, plānoto VES AL_13 izbūves laukuma izveidi būtu nepieciešams plānot ar uzbēršanas paņēmieni bez paliekošu nosusināšanas grāvju ierīkošanas. Kopumā VES AL_13 novietnes un piebraucamā ceļa ietekme vērtējama kā - **iespējama neliela negatīva ietekme**, ko iespējams novērst, plānojot un veicot atbilstošus pasākumus.

- IVN Ziņojumā VES AL_14 būvniecība īpašuma "**Vecgūras**" zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 66440010010 plānota apvidū ar saposmotu reljefu, kur reljefa paaugstinājumos atrodas mežaudzes uz sausām minerālgruntīm, bet reljefa pazeminājumos izvietojas pārmitras vai susinātas purvainu mežu platības. Mozaīku veido pieaugušas audzes, izcirtumi, iznikušas audzes un jaunaudzes. Piebraucamais ceļš plānots no VES AL_15 pa jaunaudzēm un sekundārām mežaudzēm, kas attīstījušas vēsturiskās lauksaimniecības zemēs.

Plānotais VES izbūves laukums daļēji šķērso ES nozīmes aizsargājama meža biotopu veida 91D0* *Purvaini meži*, poligonus nr. 23AP116_223 (laba kvalitāte) un 24GE079_9 (zema kvalitāte), kā arī ūdens migrācijas koridoru uz/no tā paša biotopa veida poligona nr. 20MZ766_23. Izbūves laukums piekļaujas ES nozīmes aizsargājama meža biotopa veida 9010* *Veci vai dabiski boreāli meži* poligonam nr. 24GE079_10. Laukuma izbūves gadījumā, atmežošanas rezultātā tiktu iznīcināti aptuveni 40% biotopa poligona nr. 24GE079_9 un aptuveni 15% biotopa poligona nr. 23AP116_223, kā arī pastiprināta fragmentācija un palielinātas malas efekta zonas aizsargājama biotopu platībās. Tāpat paredzams, ka tiktu būtiski negatīvi ietekmēts hidroloģiskais režīms paredzamās laukuma un pievedceļa susināšanas rezultātā, kas radīs ietekmi ne tikai uz tieši – ar atmežošanu, ietekmētajiem aizsargājamo biotopu poligoniem, bet arī citu pārmitro aizsargājamo biotopu platībās apvidū.

IVN ziņojumā paredzētās **VES AL_14 novietnes ietekmi eksperti vērtējuši kā iespējamu vērā ņemamu, negatīvu ietekmi**. Paredzams, ka nav iespējams plānot pietiekamus pasākumus vai izvēlēties tehnoloģiskus risinājumus, lai novērstu vai būtiski samazinātu iespējamo negatīvu ietekmi uz aizsargājama biotopu platībām un īpaši aizsargājamo sugu dzīvotnēm. **Eksperti rekomendē atteikties no plānotās VES AL_14 izbūves IVN Ziņojumā plānotajā novietojumā**.

- IVN Ziņojumā VES AL_27 būvniecība īpašuma "**Zaļauskas**" zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 66440010068 plānots pārmitru jaunu, apsaimniekotu mežu platībās, bet daļēji aizaugošās vēsturiskas mājvietas lauksaimniecības zemju platībās. Pievedceļš no VES AL_29 plānots pa sekundārām jaunām mežaudzēm un vēsturisko māju ceļa vietu.

Eksperti norādījuši, ka VES AL_27 izbūves laukums plānots tuvu ES nozīmes aizsargājama meža biotopa veida 9050 *Lakstaugiem bagāti egļu meži* poligonam 23GE079_48, tomēr nav paredzama vērā ņemama malas efekta papildu ietekme uz aizsargājamā biotopa platību, jo mežaudzes ap biotopu jau ir intensīvi apsaimniekotas, retinātas un daļēji nocirstas. Izbūves laukums plānots uz ūdens migrācijas koridora, kas saistīts ar hidroloģisko režīmu ES nozīmes aizsargājama meža biotopa veida 91D0* *Purvaini meži* poligonā nr. 20DU680_66. Izbūves laukums plānots ūdens noplūdes virzienā.

Eksperti atzinumā uzsvēruši, ka kopumā plānotās VES AL_27 novietnes īpašuma "Zaļauskas" zemes vienībā ietekme vērtējama kā **iespējama neliela nelabvēlīga ietekme**. Potenciālās negatīvās ietekmes mazināšanai, plānojot VES AL_27 izbūves laukuma nosusināšanas pasākumus, jāparedz risinājumi, lai novērstu pastiprinātu ūdens noplūdi prom no biotopa 91D0* *Purvaini meži* platības.

- Īpašuma "**Branču mežs**" zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu nav plānota VES būvniecība, bet paredzēta elektrokabeļa izbūve, neskarot īpaši aizsargājamo biotopu platības.

LOKĀLPLĀNOJUMA RISINĀJUMI

- Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu **3.5.nodaļā** iekļauts **15.punkts**: Vides risku samazināšanas un dabas aizsardzības pasākumus īsteno atbilstoši Enerģētikas un vides aģentūras atzinumā par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā "Vēja parka "Aloja" izbūve Valmieras novada Skaņkalnes un Vecates pagastos un Limbažu novada Alojās un Braslavas pagastos" ietvertajām prasībām attiecībā uz paredzētās darbības īstenošanas vietu, apjomu un tehnoloģiju veidu, kā arī ietekmes novēršanu, samazināšanu un monitoringu.

ĪPAŠI AIZSARGĀJAMAS SUGAS

Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros eksperti, sagatavojot atzinumu, apkopojuši datus par īpaši aizsargājamām sugām zemes vienībās, kur plānota vēja elektrostaciju, elektropārvades kabeļu vai ceļu būvniecība. No lokālplānojumā ietvertajām zemes vienībām, kurās plānota VES būvniecība vienīgi īpašuma "Egliši" zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 66440010102 konstatētas īpaši aizsargājamas sugas atradne - gada staipekņa *Lycopodium annotinum* atradnes. Eksperti norādījuši, ka **nav paredzama ietekme** uz īpaši aizsargājamas sugas atradni.

14.tabula. Plānotās vēja elektrostacijas un saistīto inženierbūvju būvniecības vietas raksturojums attiecībā uz īpaši aizsargājamu sugu aizsardzību¹⁷

Īpašuma nosaukums / zemes vienības kadastra apzīmējums	Plānotās vēja elektrostacijas un saistīto inženierbūvju būvniecības vietas raksturojums
Egliši 66440010102	Plānota VES AL_13 būvniecība. VES novietne un izbūves laukums, kā arī piebraucamais ceļš no VES AL_23 plānots pārmitrās un susinātās jaunaudzēs. Plānotā piebraucamā ceļa trasē un tās tuvumā konstatētas atsevišķas gada staipekņa <i>Lycopodium annotinum</i> atradnes. Nav paredzama ietekme.
Vecgūras 66440010010	Plānota VES AL_14 būvniecība. VES novietne un izbūves laukums plānots apvidū ar saposmotu reljefu, kur reljefa paaugstinājumos atrodas mežaudzes uz sausām minerālgruntīm, bet reljefa pazeminājumos izvietojas pārmitras vai susinātās purvainu mežu platības. Mozaīku veido pieaugušas audzes, izcirtumi, iznikušas audzes un jaunaudzes. Piebraucamais ceļš plānots no VES AL_15 pa jaunaudzēm un sekundārām mežaudzēm, kas attīstījušas vēsturiskās lauksaimniecības zemēs. Nav konstatētas īpaši aizsargājamu sugu atradnes.
Veseri 66440010001	VES AL_23 izbūves laukums plānots nesenu izcirtumu, jaunu un vidēja vecuma intensīvi apsaimniekotās mežaudžu platībās sausos augšanas apstākļos. Pievedceļš plānots pa esošu meža brauktuvi, kas daļā plānotā posma izvietota uz uzbēruma ar nosusināšanas grāvjiem abās tā pusēs. Nav konstatētas īpaši aizsargājamu sugu atradnes. Nav paredzama ietekme uz citām dabas vērtībām. VES novietnes ietekme vērtējama kā nebūtiska ietekme. VES AL_24 izbūves laukums un pievedceļš plānoti nesenu izcirtumu un jaunu intensīvi apsaimniekotu mežaudžu platībās susinātās augsnēs. Nav konstatētas īpaši aizsargājamu sugu atradnes. VES novietnes ietekme vērtējama kā nebūtiska ietekme.
Zaļauskas 66440010068	VES AL_27 izbūves laukums daļēji plānots pārmitru jaunu, apsaimniekotu mežu platībās, bet daļēji aizaugošās vēsturiskas mājvietas lauksaimniecības zemju platībās. Pievedceļš no VES AL_29 plānots pa sekundārām jaunām mežaudzēm un vēsturisko māju ceļa vietu. Nav konstatētas īpaši aizsargājamu sugu atradnes.
Buķi 66440010114	VES AL_29 izbūves laukums un pievedceļš plānoti jaunās un vidēja vecuma sekundārās mežaudzēs, kas attīstījušas aizaugot vēsturiski lauksaimniecībā izmantotām platībām. Nav konstatētas īpaši aizsargājamu sugu atradnes. VES novietnes ietekme vērtējama kā nebūtiska ietekme.
Dzintari 66440010069	VES AL_31 plānota lauksaimniecībā izmantotās platībās. Nav konstatētas īpaši aizsargājamu sugu atradnes. VES novietnes ietekme vērtējama kā nebūtiska ietekme.
Vecsanči 66440010159	VES AL_30 plānota lauksaimniecībā izmantotās platībās. Nav konstatētas īpaši aizsargājamu sugu atradnes. VES novietnes ietekme vērtējama kā nebūtiska ietekme.

¹⁷ datu avots - Vēja parka "Aloja" izbūve Valmieras novada Skaņkalnes un Vecates pagastos un Limbažu novada Alojās un Braslavas pagastos" Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma redakcija sabiedriskai apspriešanai, SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, 2024.g.

<i>Īpašuma nosaukums / zemes vienības kadastra apzīmējums</i>	<i>Plānotās vēja elektrostacijas un saistīto inženierbūvju būvniecības vietas raksturojums</i>
	VES AL_32 plānota lauksaimniecībā izmantotās platībās. Nav konstatētas īpaši aizsargājamo sugu atradnes. VES novietnes ietekme vērtējama kā nebūtiska ietekme.
Kroļi 66440010039	VES AL_51 plānota lauksaimniecībā izmantotās platībās. Nav konstatētas īpaši aizsargājamo sugu atradnes. VES novietnes ietekme vērtējama kā nebūtiska ietekme.

LOKĀLPLĀNOJUMA RISINĀJUMI

- Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu **3.5.nodaļā** iekļauts **15.punkts**: Vides risku samazināšanas un dabas aizsardzības pasākumus īsteno atbilstoši Energētikas un vides aģentūras atzinumā par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā "Vēja parka "Aloja" izbūve Valmieras novada Skaņkalnes un Vecates pagastos un Limbažu novada Alojās un Braslavas pagastos" ietvertajām prasībām attiecībā uz paredzētās darbības īstenošanas vietu, apjomu un tehnoloģiju veidu, kā arī ietekmes novēršanu, samazināšanu un monitoringu.

3.6.7. ORNITOFAUNA

IVN ziņojuma sagatavošanas ietvaros saņemts ornitologa Andra Dekanta (eksperta sertifikāts Nr.183) sagatavotais atzinums par plānotā vēja parka "Aloja" ietekmi uz ornitofaunu. Atzinums pievienots Paskaidrojuma raksta 2. pielikumā.

Atbilstoši eksperta izdarītajiem secinājumiem, prioritārās sugas plānotā vēja parka "Aloja" teritorijā un putnu sugas, kuru labvēlīga aizsardzības statusa nodrošināšanai jāpievērš īpaša uzmanība, ir **mazais ērglis, mežirbe, urālpūce, apodziņš, trīspirkstu dzenis, baltmugurdzenis, vistu vanags**, kā arī **peļu klijāns**. Galvenokārt tieši šīm sugām jāmazina iespējamā negatīvā ietekme, novēršot dzīvotņu zudumu pamešanas vai iznīcināšanas rezultātā.

Vēja parka būvniecības būtiskākā negatīvā ietekme uz ornitofaunu ir atsevišķu sugu dzīvotņu zudums un dzīvotņu kvalitātes pasliktināšanās vēja parka ekspluatācijas laikā. Dzīvotņu zudums var izpausties gan kā dzīvotņu iznīcināšana, gan teritorijas pamešana. Savukārt no negatīvi ietekmētām dzīvotnēm putni var izvairīties (trokšņa, gaismas, mirgošanas, antropogēnās slodzes un citu iemeslu dēļ), to dzīvotnes var tikt sadalītas vai daļa dzīvotņu var kļūt nepieejamas. Ar dzīvotni saprotot gan vietu, kur putns var vairoties un ligzdot, gan vietu, kur putns var baroties un atpūsties. Negatīvās ietekmes būtiskumu ietekmē VES novietojums. Tādēļ nozīmīgākā darbība ietekmes mazināšanai ir tādu staciju atrašanās vietu izvēle, kas kumulatīvi vismazāk radīs negatīvu ietekmi apkārtējām dzīvotnēm un putnu populācijām. Prioritāri VES izvietojamas vietās, kur nav augsts īpaši aizsargājamo un mikroliegumu putnu sugu blīvums vai kur tām nav piemērotas dzīvotnes. Nav vēlama VES izvietošana vietās, kas veicina šo sugu dzīvotņu fragmentāciju.

Apkopojumu par eksperta secināto plānoto VES ietekmi uz putnu sugām lokālplānojuma teritorijas zemes vienībās skatīt 15.tabulā.

15.tabula. Vēja parka "Aloja" iespējamā ietekme uz putnu sugām lokālplānojuma teritorijā¹⁸

Īpašuma nosaukums/zemes vienības kadastra apzīmējums	Putnu suga	Plānotās vēja elektrostacijas Nr. saskaņā ar IVN ziņojumu	Piezīmes par IVN ziņojumā plānotās VES novietni
Eglīši 66440010102	Mežzirbe, urālpūce , trīspirkstu dzenis, baltmugurdzenis , vistu vanags, melnā dzilna, pelēkā dzilna, mērkaziņa	VES AL_13	baltmugurdzeņa novērojumi 600-700 m no VES, urālpūces novērojumi 410 m no VES
Vecgūras 66440010010	Mežzirbe, urālpūce , trīspirkstu dzenis, vistu vanags, peļu klijāns , rubenis	VES AL_14	200 m no mežzirbes dzīvotnes, ap 460 m no apdzīvotas peļu klijāna ligzdas; urālpūces novērojumi 750 m no VES
Veseri 66440010001	Mežzirbe, urālpūce , apodziņš, trīspirkstu dzenis, vistu vanags, peļu klijāns, pelēkā dzilna	VES AL_23	200-500 m no mežzirbes dzīvotnes; urālpūces novērojumi 970 m no VES
	Mazais ērglis , Mazais mušķērājs, pelēkā dzilna	VES AL_24	Divu dažādu mazā ērgļa ligzdu aizsargjoslās
Zaļauskas 66440010068	Mazais ērglis , mežzirbe, apodziņš, melnā dzilna	VES AL_27	Trīs dažādu mazā ērgļa ligzdu aizsargjoslās
Buķi 66440010114	Mazais ērglis , sila cīrulis, mērkaziņa, vidējais dzenis	VES AL_29	Trīs dažādu mazā ērgļa ligzdu aizsargjoslās, Vidējā dzeņa prioritārās aizsardzības teritorija 300 m, Mazajam ērglim piemērots biotops
Dzintari 66440010069	Mazais ērglis, baltmugurdzenis , melnā dzilna, vakarlēpis, sila cīrulis	VES AL_31	Trīs dažādu mazā ērgļa ligzdu aizsargjoslās, baltmugurdzeņa novērojumi 360 m no VES
Vecsanči 66440010159	Mazais ērglis	VES AL_30	Mazajam ērglim piemērots biotops. Divu dažādu mazā ērgļa ligzdu aizsargjoslās
	Mazajam ērglim piemērots biotops, Divu dažādu mazā ērgļa ligzdu aizsargjoslās	VES AL_32	Divu dažādu mazā ērgļa ligzdu aizsargjoslās
Kroļi 66440010039	Nav informācijas	VES AL_51	-

Secinājumi

Eksperts par plānotā vēja parka iespējamo ietekmi uz ornitofaunu lokālplānojumā teritorijā secina:

- Ņemot vērā konstatētās īpaši aizsargājamās putnu sugas, to barošanās vietas, migrējošo putnu atpūtas vietas, kā arī dzeņu un pūču sugas aizsardzībai prioritāro teritoriju izvietojumu, teritorijā apzinātas gan VES būvniecībai piemērotākās, gan arī jutīgākās zonas.
- Atbilstoši eksperta secinājumiem par paredzamo ietekmi uz īpaši aizsargājamām un mikroliegumu putnu sugām plānotās vēja parka "Aloja" elektrostacijas iedalītas trīs grupās, no kurām lokālplānojuma teritorijā:
 - **VES ar mērenu negatīvu ietekmi uz atsevišķām sugām, ko var samazināt vai novērst, īpašumu zemes vienībās:**
 - Vecgūras (kad.apz. 66440010010, VES AL_14);
 - Veseri (kad.apz. 66440010001, VES AL_24);
 - **VES un to grupas ar būtisku negatīvu ietekmi uz vairākām prioritārām sugām:** īpašumu zemes vienībās:
 - Eglīši (kad.apz. 66440010102, VES AL_13);
 - Veseri (kad.apz. 66440010001, VES AL_23);

¹⁸ datu avots - Vēja parka "Aloja" izbūve Valmieras novada Skaņkalnes un Vecates pagastos un Limbažu novada Alojās un Braslavas pagastos" ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma redakcija sabiedriskai apspriešanai, SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, 2024.g.

- Zaļauskas (kad.apz. 66440010068, VES AL_27);
- Buķi (kad.apz. 66440010114, VES AL_29);
- Vecsanči (kad.apz. 66440010159, VES AL_30, VES AL_32);
- Dzintari (kad.apz. 66440010069, VES AL_31);
- Kroļi (kad.apz. 66440010039, VES AL_51);

Pasākumi ietekmes mazināšanai

- Eksperta atzinumā norādīts, ka **VES, kas varētu radīt būtisku negatīvu ietekmi** uz putnu sugām, ietekmi mazinājoši pasākumi, visticamāk, nesniegs pietiekamu riska samazinājumu, tādēļ šo VES būvniecība ir iespējama tikai pēc ietekmi kompensējošu pasākumu īstenošanas pirms vēja parka būvniecības uzsākšanas. Kompensējošie pasākumi un līdz ar to arī tālāka VES būvniecība jāplāno nevis atsevišķām VES, bet gan pa to grupām. Vienu grupu veidotu lokālpilnplānojuma arī lokālpilnplānojuma teritorijā ietilpstošās VES AL_13, VES AL_23, VES AL_27 un VES AL_29. Otru grupu veidotu arī lokālpilnplānojuma teritorijā ietilpstošās VES AL_30, VES AL_31, VES AL_32 un VES AL_51. Kompensējošie pasākumi var ietvert gan jaunu mikroliegumu izveidi mazajam ērglim, vienlaikus vēja parka ekspluatācijas laikā, nodrošinot piemērotu barošanās teritoriju uzturēšanu mikroliegumu tuvumā, gan apsaimniekošanas pasākumu īstenošanu vai to nodrošināšanas finansēšanu jau esošajās aizsargājamās teritorijās. Kompensējošie pasākumi ir jānosaka un jāizstrādā sertificētam ekspertam, saskaņojot tos ar Dabas aizsardzības pārvaldi.
- **VES ar mērenu negatīvu ietekmi** uz atsevišķām putnu sugām, tai skaitā īpašumos "Vecgūras" (VES AL_14) un "Veseri" (VES AL_24), VES būvniecība pēc eksperta vērtējuma ir pieļaujama, īstenojot šādus ietekmi mazinājošos pasākumus:
 - Vēja parka VES izvietojums jāplāno dienvidu – ziemeļu virzienā, cenšoties ievērot pēc iespējas šaurāku izvietojumu, tādējādi aizņemot pēc iespējas mazāku migrācijas koridora daļu, un mazinātu sadursmju riskus. Šī rekomendācija ir jau ņemta vērā IVN ziņojumā un piedāvātais VES izvietojums ir veidots ziemeļu – dienvidu virzienā.
 - Jāizvairās no "V" veida staciju izvietojuma, lai rudenos no ziemeļiem migrējošiem putniem mazinātu "pudeles kakla" slazda situāciju, kurā nav neviena plata caurlidošanas ceļa starp 2. grupas VES, bet vienīgais ceļš ir tieši virsū stacijām. Lai to novērstu, starp apakšējām stacijām jābūt vismaz vienam, vai diviem caurlidošanas ceļiem, kur attālums starp diviem mastiem ir vismaz 750 m.
 - IVN Ziņojuma izstrādātāju ieskatā ietekme uz migrējošiem putniem, ko eksperts vērtē kā nebūtisku, tiek samazināta, nodrošinot VES izvietojumu vēja parkā ziemeļu – dienvidu virzienā un šādi aizņemot iespējami mazu migrācijas koridora segmentu, un uzstādot ar putnu pamanīšanas un rotoru apstādīšanas sistēmas, tiek maksimāli samazināta un rekomendētā caurlidošanas ceļa nenodrošināšana tiek aizstāta ar citiem, iepriekš minētajiem ietekmi mazinājošiem pasākumiem.
 - Eksperts norādījis, ka priekšroka dodama VES un ar tām saistītās infrastruktūras izbūvei, iespējami izmantojot esošo ceļu tīklu un samazinot nepieciešamību pēc jaunu ceļu un plašu pagriezienu veidošanas, tādējādi samazinot meža putnu sugu dzīvotņu fragmentāciju.
 - VES jāplāno pēc iespējas tālāk no lielajām ligzdām. Būvējot stacijas tuvāk par 1000 m no teritorijā konstatētajām klijāna ligzdām, paaugstināsies sadursmju risks, kura samazināšanai VES jāapriko ar putnu pamanīšanas un rotoru apstādīšanas sistēmām.
 - Lai izvairītos galvenokārt no plēsīgo putnu sadursmēm un bojāejas, visas paredzētā vēja parka stacijas nepieciešams aprīkot ar putnu pamanīšanas un rotoru apstādīšanas sistēmām. Tām jābūt kalibrētām uztvert un reaģēt uz putnu tuvošanos visos gadījumos, vismaz šādām sugām mazais ērglis, vistu vanags, ķīķis, jūras ērglis, klinšu ērglis, zivju ērglis, melnais stārķis, baltais stārķis, peļu klijāns.
- Tirgū pieejamas divu veidu detektēšanas iekārtas staciju apturēšanai.
 - Iekārtas, kas identificē jutīgos putnus, seko to lidojuma trajektorijām un aptur staciju darbību, ja prognozēts sadursmes risks.
 - Iekārtas, kas identificē jutīgos putnus, seko to trajektorijām un, ja putns tuvojas stacijai, vispirms aktivizē atbaidīšanas sistēmas. Ja putns nemaina trajektoriju, tiek apturēta stacijas darbība.
- IVN ziņojuma izstrādātāju ieskatā vēja parku darbība kopumā ir nodrošināma tā, lai tā radītu pēc iespējas mazāku traucējumu putniem, tādēļ plānotajā vēja parkā būtu pieļaujama tikai pirmā veida

iekārtu uzstādīšana. Plānotās VES kopumā aizņem salīdzinoši plašas teritorijas, kuras, lietojot atbaidīšanas sistēmas, iespējams, kļūtu putniem mazāk pievilcīgas, pat ja tajās atrodas labas barošanās teritorijas.

- Lai samazinātu vai novērstu vēja parka ietekmi uz putniem, IVN ziņojuma izstrādātāji iesaka vairākus pasākumus:
 - elektropārvades un komunikāciju tīklu efektīva plānošana: priekšroka kabeļu līnijām gar esošajiem infrastruktūras objektiem. Ja nepieciešami jauni ceļi vai trases, tos jāplāno ārpus prioritāriem dzeņu un pūču aizsardzības kvadrātiem, minimizējot koku ciršanu.
 - darbu sezonas plānošana: būvniecības darbi jāveic ārpus putnu ligzdošanas sezonas (no 1. augusta līdz 1. martam).
 - ekoloģisko koku saglabāšana: izcirtumos un jaunaudzēs saglabāt ekoloģiskos un dobumainos kokus.
 - trokšņu līmeņa samazināšana: VES modeļu izvēlē dot priekšroku stacijām ar zemāku trokšņa emisiju, ja nav būtisku argumentu izvēlēties skaļākus modeļus.

LOKĀLPLĀNOJUMA RISINĀJUMI

▪ Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 3.5.nodaļā iekļauti punkti:

- **15.punkts** - Vides risku samazināšanas un dabas aizsardzības pasākumus īsteno atbilstoši Enerģētikas un vides aģentūras atzinumā par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā "Vēja parka "Aloja" izbūve Valmieras novada Skaņkalnes un Vecates pagastos un Limbažu novada Alojas un Braslavas pagastos" ietvertajām prasībām attiecībā uz paredzētās darbības īstenošanas vietu, apjomu un tehnoloģiju veidu, kā arī ietekmes novēršanu, samazināšanu un monitoringu.
- **20.punkts** - Lai mazinātu ietekmi uz putnu ligzdošanu, atmežošanu vēja elektrostaciju un ceļu būvniecības vietās veic laika posmā no 1.augusta līdz 1.martam.

3.6.8. SIKSPĀRŅI

IVN ziņojuma sagatavošanas ietvaros vērtēta vēja parka "Aloja" būvniecības un ekspluatācijas iespējamā ietekme uz sikspārņu populācijām, kuru padziļināti vērtējis zīdītāju – sikspārņu (*Chiroptera*) eksperts Viesturs Vintulis (sertifikāta Nr.70). Eksperts sagatavojis atzinumu, kas pievienots Paskaidrojuma raksta 3. pielikumā. Atzinumā, cita starpā, sniegti nosacījumi, ar kādiem īstenojama vēja parka būvniecība un ekspluatācija, kā arī rekomendācijas potenciālās ietekmes mazināšanai un turpmākajam monitoringam.

Atbilstoši eksperta novērtējumam salīdzinājumā ar citām teritorijām Latvijā, kur veikta sikspārņu aktivitātes novērtēšana pēc identiskas metodikas, plānotā vēja parka "Aloja" teritorijā sikspārņu aktivitāte kopumā vērtējama kā vidēja (fona aktivitāte).

Secinājumi

- Plānotā vēja parka "Aloja" teritorijā ir atsevišķas zonas un biotopi, kurā sikspārņu aktivitāte vērtējama kā augsta, kā arī ir zonas un biotopi, kurās tā vērtējama kā zema. Visaugstākā sikspārņu aktivitāte reģistrēta dabas lieguma "Soģupes meži" apkaimē un lġes upes tuvumā plānotā vēja parka teritorijas rietumu daļā.
- Lokālplānojuma zemes vienības **neiekļaujas** teritorijā ar augstu sikspārņu aktivitāti.
- Augstums un spārnu diametrs: Sikspārņu bojāejas risks ir lielāks, ja vēja elektrostaciju rotoru ir zemi un ar lielu spārnu garumu. Sikspārņi lielākoties lido līdz 50 m augstumam, bet dažas sugas, piemēram, vakarsikspārņi, var lido līdz pat 500 m. Turbīnas, kuru rotoru atrodas virs 50 m, samazina risku, bet pilnīgi to izslēgt nav iespējams.
- Sikspārņi lido dažādos augstumos atkarībā no laika apstākļiem un kukaiņu koncentrācijas, kas padara prognozēšanu sarežģītu. IVN ziņojumā nav iekļauti dati par sikspārņu aktivitāti konkrētos augstumos, tāpēc precīzs risku novērtējums ir sarežģīts.

- Vislielākais bojāejas risks ir laika posmā no jūnija līdz septembrim, kad sikspārņi ir visaktīvākie, īpaši migrācijas un vairošanās laikā.
- Sikspārņu bojāejas risks ir lielāks, ja turbīnas izvietotas tuvu mežiem un koku struktūrām. Šajās vietās sikspārņi bieži lido un var vieglāk sadurties ar rotoriem. Klajās vietās bojāejas risks ir mazāks.
- Sikspārņi ir visaktīvākie pirmajās sešās stundās pēc saulrieta, kas palielina sadursmju iespējamību šajā periodā. Tāpēc vēja parka darbības ietekme šajā laikā būtu jāvērtē īpaši kritiski.
- Plānotajam vēja parkam "Aloja" šobrīd nav kumulatīvas ietekmes ar citiem projektiem, taču, ja tuvākajā nākotnē (10-15 km rādiusā) tiks izbūvēti citi vēja parki, kopējais bojāejas risks var pieaugt.

Pasākumi ietekmes mazināšanai

- IVN ziņojumā norādīts, ka vēja parka "Aloja" izveide pieļaujama tikai ar šādiem nosacījumiem un VES darbības ierobežojumiem:
 - lokālpilānojuma zemes vienībās ekspluatācijas laikā tiek nodrošināta vēja turbīnu darbības apturēšana vai neuzsākšana no 1. jūnija līdz 30. septembrim nakts laikā no saulrieta līdz saullēktam, ja vēja ātrums VES rotora augstumā ir 5 m/s vai mazāks, gaisa temperatūra ir augstāka par 6°C¹⁹ un nokrišņu daudzums nepārsniedz 1 mm stundā.
 - Lai samazinātu potenciālo sadursmju risku ar VES augsta riska grupas sikspārņiem, kā arī ievērojamu piemērotu mītņu un barošanās biotopu platību zudumu, vēja elektrostacijas izvietojamas ne tuvāk par 800 m no lēģes upes.

LOKĀLPLĀNOJUMA RISINĀJUMI

- Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu **3.5.nodaļā** iekļauts **15.punkts**: Vides risku samazināšanas un dabas aizsardzības pasākumus īsteno atbilstoši Enerģētikas un vides aģentūras atzinumā par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā "Vēja parka "Aloja" izbūve Valmieras novada Skaņkalnes un Vecates pagastos un Limbažu novada Alojas un Braslavas pagastos" ietvertajām prasībām attiecībā uz paredzētās darbības īstenošanas vietu, apjomu un tehnoloģiju veidu, kā arī ietekmes novēršanu, samazināšanu un monitoringu.

3.6.9. AINAVA UN VIZUĀLĀ IETEKME

Plānotā vēja elektrostaciju parka ietekme uz apkārtnes ainavu vērtēta ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros. Sertificēta ainavu arhitekta Laura Hrisanova (sertifikāts Nr.73-2019) sagatavoja atzinumu, kas pievienots Paskaidrojuma raksta 4.pielikumā.

Eksperte vērtējusi plānotā vēja parka "Aloja" būvniecības ietekmes būtiskumu uz apkārtnes ainavu, kā arī sniegusi ieteikumus ietekmes novēršanai vai samazināšanai paredzētās darbības īstenošanas gadījumā.

IVN procesā, vērtējot vēja parka ietekmi, kur vien iespējams, ietekmes sekas novērtētas kvantitatīvi (VES saskatāmība), bet ainavas raksturs un vizuālais novērtējums veikts, analizējot kartogrāfisko materiālu un datus, ainavu pieejamību, daudzveidību, tipiskumu, unikalitāti, kā arī balstoties uz ainavas dizaina vērtēšanas kritērijiem un eksperta pieredzi.

IVN ziņojuma sagatavošanas ietvaros sagatavota **vēja parka vizuālās ietekmes zonu karte** un izdalītas piecas vizuālās ietekmes zonas – ļoti zema, zema, vidēja, augsta un ļoti augsta ietekme. Vizuālās ietekmes zonu karte sagatavota izmantojot ĢIS programmatūru un trīs dimensiju zemes virsmas un apauguma modeli, kā arī datus par VES plānoto novietojumu un izmēriem.

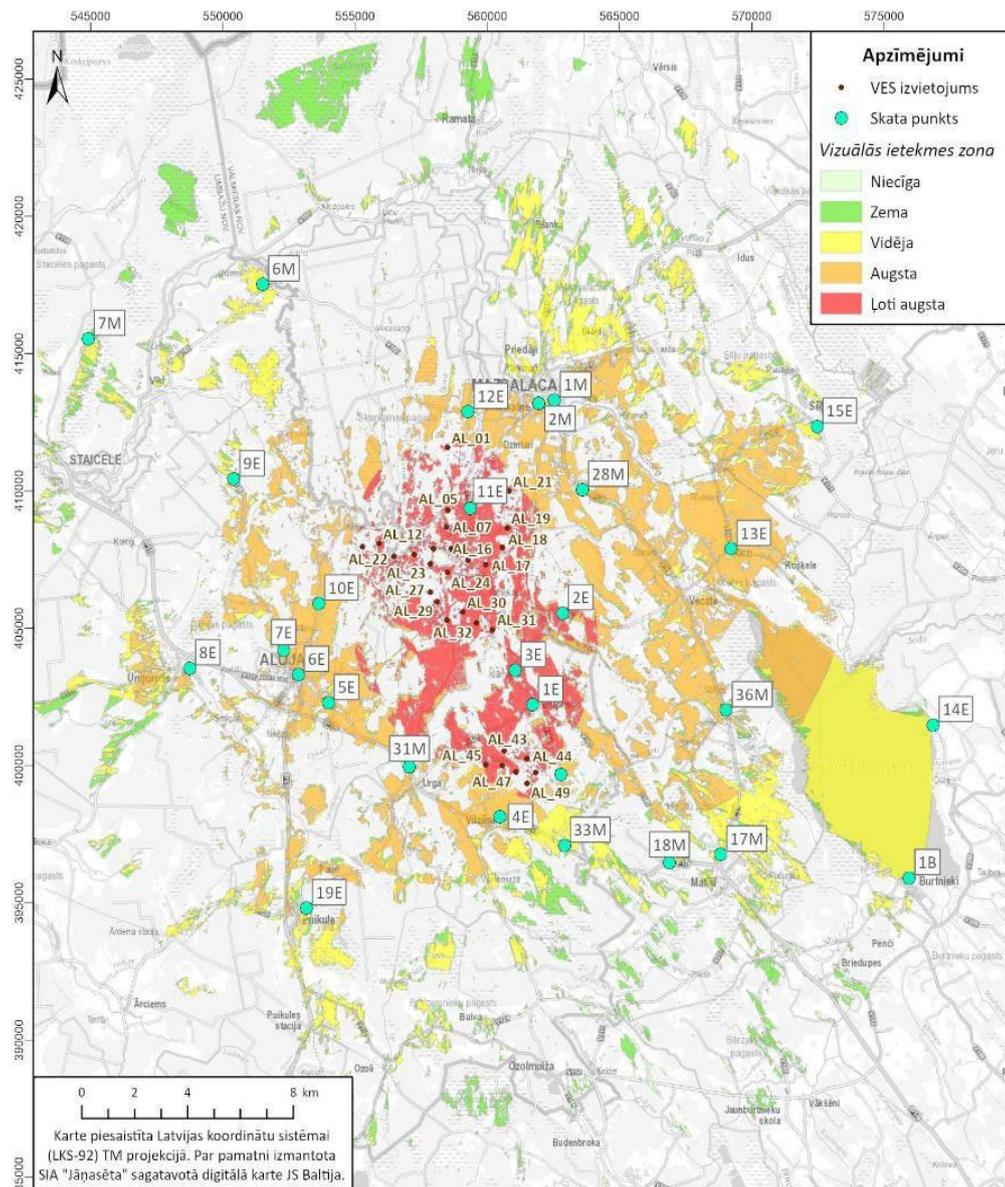
¹⁹ Kā norādīts IVN ziņojumā - parasti temperatūras ierobežojums Eiropas centrālajā daļā, un arī Latvijas dienvidu un rietumu daļā ir +10°C, bet novērojumi dažādās teritorijās Latvijas ziemeļu daļā liecina, ka sikspārņu aktivitāte saglabājas salīdzinoši augsta arī, ja gaisa temperatūra ir +6...+10°C robežās, īpaši rudens periodā augusta beigās-septembrī.

Lai noteiktu vēja elektrostaciju ietekmi, tika izdalītas **piecas redzamības zonas** (skatīt 18.attēlu):

- **Ļoti augstas ietekmes zona** (aptuveni līdz 2 km attālumā no paredzētajām VES) – vēja elektrostacijas vizuāli dominē. Tās tiek uztvertas kā liela mēroga objekti, un rotora lāpstiņu kustība ir labi redzama. Tuvākā ainava vērtējama kā pilnīgi pārveidota.
- **Augstas ietekmes zona** (aptuveni no 2 līdz 5 km attālumā no paredzētajām VES) – vēja elektrostacijas ir vizuāli traucējošas. Šajā zonā vēja elektrostacijas ir svarīgi ainavas elementi un ir labi redzamas, taču vizuāli nedominē ainavā. Rotoru lāpstiņu kustība ir viegli pamanāma.
- **Vidējas ietekmes zona** (apmēram no 5 līdz 8 km attālumā no paredzētajām VES) – vēja elektrostacijas ir labi pamanāmas. Šajā zonā vēja elektrostacijas ir labi redzamas, taču ainavas vizuālas uztveres traucējumi nav izteikti. Labos laika apstākļos rotoru lāpstiņu kustības ir redzamas, bet VES izskatās mazas kopējā ainavā.
- **Zemas ietekmes zona** (no 8 km attāluma un vairāk) – vēja elektrostacijas veido vienu no elementiem panorāmas skata ainavā. Rotoru lāpstiņu kustība ir gandrīz nepamanāma.
- **Ļoti zemas ietekmes zona** – VES ir tikko pamanāms un/vai tās nesamazina vizuālo komfortu.

18.attēls. Plānotā vēja parka "Aloja" vizuālās ietekmes zonas un vērtētie fotomontāžas skatu punkti

[avots – ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums. SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”]

Balstoties uz vizuālās ietekmes zonu karti un apkārtējās teritorijas priekšizpēti, ainavas vizuālai novērtēšanai veiktas fotofiksācijas no dažādiem skatupunktiem, analizētas fotomontāžas, lai izvērtētu VES ietekmi uz ainavas vizuālo kvalitāti un vērtībām.

18.attēlā norādīti skati no valsts autoceļiem un pašvaldības ceļiem, apdzīvotām vietām, ceļu krustojumiem, vietām, no kurām varētu pavērties skati uz vēja elektrostacijām, kā arī iekļauti skati no atsevišķiem kultūras pieminekļiem, lai izvērtētu vēja elektrostaciju ietekmi skatam no kultūras pieminekļa uz apkārtni.

Zemāk attēlos parādītas vizualizācijas lokālplānojuma teritorijai tuvākajiem skatu punktiem un ainavu eksperšu vērtējums par plānotā vēja parka vizuālo ietekmi uz ainavu.

Skatupunkts no Salacas un Dārza ielas krustojuma Alojā plānotā vēja parka virzienā redzams no **skatu punkta Nr.6E** 19. attēlā. Skats atrodas 5,9 km attālumā no tuvākās redzamās VES. Eksperte norādījusi, ka šajā zonā vēja elektrostacijas ir labi redzamas, taču ainavas vizuālās uztveres traucējumi nav izteikti. Labos laika apstākļos rotoru lāpstiņu kustības ir redzamas, bet VES kopējā ainavā izskatās mazas. Skatā redzamību ietekmē vidusplānā augošās koku grupas un meža masīvi skata fonā.

19.attēls. Vizualizācija Nr. 6E – skatupunkts no Alojās (Salacas un Dārza ielas krustojums)

[avots – Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums. SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”]

Skatu punkts Nr.10E, kas atrodas aptuveni 4 km attālumā no tuvākajām VES, redzama 20. attēlā. Ekspertes vērtējumā skats atrodas zonā, kurā vēja elektrostacijas ir vizuāli traucējošas – parasti 1 līdz 4,5 km rādiusā ap staciju. Šajā zonā vēja elektrostacijas ir svarīgi ainavas elementi un ir labi redzamas, taču ainavā vizuāli nedominē. Ņemot vērā priekšplānā redzamo atkāto lauku un saulaino dienu, VES ir labi pamanāmas. Mazākajai VES grupai var nojaust tikai rotoru daļu, jo tā atrodas jau 9 km attālumā no skatu punkta.

20.attēls. Vizualizācija Nr. 10E – skatupunkts no ceļa starp Grāvišu un Vidusmežu mājām plānotā vēja parka virzienā

[avots – ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums. SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”]

Skatupunkts Nr.2E no valsts vietējā autoceļa V169 *Vecate – Rimeikas* plānotā vēja parka virzienā, kas atrodas 2,68 km attālumā no tuvākās VES, redzams 21. attēlā. Punkts atrodas ļoti augstas vizuālās ietekmes zonā, taču redzamas ir tikai atsevišķas VES, kuras vizuāli norobežo meža masīvi un koku puduri. Eksperte norāda, ka šajā zonā vēja elektrostacijas ir būtiski ainavas elementi un ir labi redzamas, taču vizuāli nedominē ainavā. Rotoru lāpstīņu kustība būs viegli pamanāma.

21.attēls. Vizualizācija Nr. 2E – skatupunkts no vietējā autoceļa V169 *Vecate- Rimeikas* paredzētā vēja parka virzienā

[avots – ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums. SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”]

Skatu punkts Nr.3E, kas atrodas 1,7 km attālumā no tuvākās VES, ir redzams 22. attēlā. Atsevišķas VES ir ļoti labi redzamas, taču daļu norobežo meža masīvi. Šīs VES atrodas zonā, kurā vēja elektrostacijas vizuāli dominē – līdz 2 km rādiusā ap tām. Tās tiek uztvertas kā liela mēroga objekti, un rotora lāpstīņu kustība ir labi redzama. Tuvākā ainava vērtējama kā pilnīgi pārveidota, tomēr ņemot vērā ainavas areāla raksturu (mozaikainava), tad daļu turbīnu redzamību ierobežo meža masīvi, kas samazina skatā redzamo turbīnu skaitu.

**22.attēls. Vizualizācija Nr. 3E – skatupunkts no vietēja autoceļa V164 Igaunijas robeža (Ramata)
Mazsalaca-Vilzēni-Dikļi. Skats vērstis ziemeļu virzienā**

[avots – Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums. SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”]

Ekspertes secinājumi:

- Izvērtējot dažāda līmeņa plānošanas dokumentus, vēja parks "Aloja" netiek plānots unikālā ainavā, īpaši nozīmīgā ainavu telpā, areālā vai teritorijā, kā arī tas neatradīsies ainaviska ceļa posmā, līdz ar to tas neatstās būtiski negatīvu ietekmi uz ainavas vērtībām.
- Vēja parks "Aloja" plānots mozaikainavā un neregulārs VES izkārtojums ir piemērots mozaikainavai. Tomēr neregulāras formas rada lielāku izaicinājumu VES veiksmīgi iekļaut ainavā, jo VES dažādos veidos mijiedarbosies viena ar otru, kā arī ar apkārtnes ainavu. Tas var radīt negatīvas sekas, piemēram, nevienmērīgu vēja turbīnu vizuālo blīvumu, pārklāšanos, daļēju aizsegšanu aiz panorāmas un turbīnu nobīdes.
- VES parka izbūve būtiski neietekmēs reģionam raksturīgo zemes izmantošanu, nemainīs meža un lauksaimniecības zemju proporcijas, kas ir būtiskas mozaikainavas saglabāšanai. Tiek saglabāta ainavai raksturīgā struktūra, tomēr ainavā parādās jauni vertikāli elementi, kas zonā attālumā līdz 2 km dominēs. To dominance ainavā atkarīga no zonas, kurā skats atradīsies, jo tālāk skats atrodas no turbīnām, jo mazāku ietekmi tas atstāj uz ainavas uztveramību.
- Nenoliedzami vēja elektrostacijas dominēs 2 km rādiusā ap tām, veidosies kā jauna elementu grupa, tomēr to redzamību ietekmē arī apkārt esošie koku puduri, koku rindas, meži un būves, laikapstākļi un gadalaiks, līdz ar to vēja elektrostacijas nebūs saskatāmas visā 2 km izpētes zonas rādiusā.
- Lai gan Mazsalaca atrodas vēja parka "Aloja" 5 km izpētes zonā, tomēr vēja parks nebūs saskatāms no Mazsalacas, pilsētas novietojuma, reljefa, koku grupu un apbūves izvietojuma dēļ.
- Ņemot vērā teritorijas reljefu, mežu platības, koku grupu izvietojumu un to savstarpējo attālumu, VES **nebūs saskatāmas** no tādām nozīmīgām vietām kā valsts nozīmes kultūras pieminekļa "Valtenbergu muižas apbūve" (aizsardzības nr. 6907), reģiona nozīmes kultūras pieminekļa "Staiķeles papīrfabrika ar vēsturisko dzīvojamo apbūvi" (aizsardzības nr. 8779), kā arī valsts nozīmes kultūras pieminekļa "Burtnieku muižas apbūve" (aizsardzības nr. 6891) un valsts nozīmes kultūras pieminekļa "Burtnieku mācītājmuižas apbūve" (aizsardzības nr. 6887).
- Vēja parka "Aloja" izvietojums neietekmē apkārtnē esošo valsts un reģionā nozīmes arhitektūras pieminekļu uztveramību, jo VES neatrodas to uztveramības zonās. Atsevišķos skatos, piemēram, mainoties gadalaikiem atsevišķas VES varētu būt saskatāmas no kultūras pieminekļiem (piem., Burtnieku mācītājmuižas apbūves), bet ņemto vērā to attālumu – vēja elektrostacijas veidos vienu no elementiem panorāmas skata ainavā, kur rotoru lāpstiņu kustība būs gandrīz nepamanāma.

Ekspertes ieteiktie pasākumi ietekmes mazināšanai

Lai samazinātu plānotā vēja parka "Aloja" ietekmi uz ainavas vizuālo kvalitāti un nodrošinātu vēja parka integrāciju esošajās ainavās tiek sniegti šādi priekšlikumi ietekmes mazināšanai:

- Izvēlēties tādus VES transportēšanas ceļus, kas vismazāk var pārveidot ceļu ainavu, kur nav nepieciešama lielu meža platību kailcirte, kādu atsevišķu soliteru koku vai aleju izciršana.
- Gadījumos, kad ceļa tuvumā ir kāds vērtīgs ainavu elements, izmantot lauksaimniecības zemes to apbraukšanai vai izvēlēties citus transportēšanas maršrutus.
- VES transportēšana nedrīkst atstāt neatgriezenisku ietekmi uz pieguļošo ceļu ainavām. Jāsaglabā tādi ainavas elementi kā alejas (piemēram, bērzu alejas, kas raksturīgas izpētes teritorijas areāliem).
- Nodrošinot piekļūšanu VES, prioritāri izmanto esošos ceļus. Jaunus pievedceļus veido tikai vietās, kur piekļūšanu nav iespējams nodrošināt pa esošajiem ceļiem;
- Jaunu ceļu būvniecību veido, ņemot vērā lauksaimniecības zemes raksturu, teritorijā esošās lineārās struktūras. Jaunus ceļus veido paralēli esošiem grāvjiem vai tieši gar tiem, kur tas ir iespējams.
- Vēja parka "Aloja" uzstādīt viena modeļa, augstuma un krāsas turbīnas.

LOKĀLPLĀNOJUMA RISINĀJUMI

- Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu **3.5.nodaļā** iekļauts **15.punkts**: Vides risku samazināšanas un dabas aizsardzības pasākumus īsteno atbilstoši Enerģētikas un vides aģentūras atzinumā par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā "Vēja parka "Aloja" izbūve Valmieras novada Skaņkalnes un Vecates pagastos un Limbažu novada Alojas un Braslavas pagastos" ietvertajām prasībām attiecībā uz paredzētās darbības īstenošanas vietu, apjomu un tehnoloģiju veidu, kā arī ietekmes novēršanu, samazināšanu un monitoringu.
- Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos iekļauts **21.punkts**, kas nosaka prasības, lai mazinātu vizuālo ietekmi uz ainavas uztveri, raksturu un ainavas kā resursa vērtību:
 - uzstāda viena ražotāja, modeļa, augstuma un krāsas turbīnas.
 - nodrošina koku aizsardzību būvniecības laikā un veicot piegādes ceļu trasējuma sagatavošanu, konsultējoties ar sertificētu arboristu par būvniecības procesā veicamajiem aizsardzības pasākumiem;

3.6.10. KULTŪRVĒSTURISKĀS VĒRTĪBAS

IVN ziņojumā sniegts plānotā vēja parka iespējamās ietekmes uz arheoloģisko un kultūras mantojumu novērtējums un raksturoti pasākumi ietekmes samazināšanai. Izvērtējumā iesaistīts kultūrvēstures eksperts Ritvars Ritums.

Saskaņā ar Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes datu bāzi²⁰ lokālplānojuma teritorijā **neatrodas** valsts aizsargājami kultūras pieminekļi.

Tuvākajā apkārtnē – Mazsalacas virzienā - teritorijai tuvākie (atrodas vairāk nekā 4 km attālumā) kultūras pieminekļi ir:

- reģiona nozīmes kultūras piemineklis *Vīkšēnu pilskalns* (aizsardzības Nr.2488) - atrodas Laņģupītes kreisajā krastā pie Pilskalniem.
- reģiona nozīmes kultūras piemineklis *Jaunvīkšēnu senkapi* (aizsardzības Nr.2489) - atrodas pie Jaunvīkšēniem, netālu no Vīkšēnu pilskalna.

²⁰ <https://karte.mantojums.lv>

- reģiona nozīmes kultūras piemineklis *Rūnu krustakmens* (aizsardzības Nr.2490) – atrodas pie Rūnām.

Eksperta minētie pasākumi ietekmes mazināšanai

- Pirms būvniecības uzsākšanas parka teritoriju jāapseko kvalificētam arheologam, kā noteikts likuma „Par kultūras pieminekļu aizsardzību” 22. pantā. Šis pants nosaka, ka pirms celtniecības, meliorācijas, ceļu būves, derīgo izrakteņu ieguves un citu saimniecisko darbu uzsākšanas pasūtītājam par saviem līdzekļiem jānodrošina kultūras vērtību apzināšana paredzamo darbu zonā. Ja saimnieciskās darbības rezultātā tiek atklāti arheoloģiski vai citi objekti ar kultūrvēsturisku vērtību, par to nekavējoties jāziņo Nacionālajai kultūras mantojuma pārvaldei un jāaptur turpmākie darbi.
- Zemes darbu laikā vēja parka izbūves laikā ir vēlama arheoloģiskā uzraudzība, lai nodrošinātu, ka jebkādi kultūrvēsturiskie atradumi tiek pienācīgi dokumentēti un aizsargāti.
- Lai aizsegtu skatu uz VES stāviem un saglabātu vēsturisko ainavu, var tikt veidoti koku stādījumi vai izvietoti dekoratīvi vides objekti.
- Vēja parka izveides projekts jāsaskaņo ar NKMP, kas var izvirzīt papildus nosacījumus, lai nodrošinātu kultūras mantojuma aizsardzību.

LOKĀLPLĀNOJUMA RISINĀJUMI

- Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu **3.5.nodaļā** iekļauts **22.punkts**: Būvprojektēšanas laikā vēja elektrostacijas būvniecības vietas apseko arheologs. Veicot vēja elektrostaciju un to darbības nodrošināšanai nepieciešamās infrastruktūras būvniecību, būvdarbu laikā pieaicina arheologu.

3.6.11. DROŠĪBA UN CIVILĀ AIZSARDZĪBA

Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros novērtēti vēja elektrostaciju avāriju riski, analizētas iespējamās sekas un nepieciešamie ietekmi mazinošie pasākumi. Izvērtējot globālos VES negadījumus un citu valstu rekomendācijas, identificēti potenciālie apdraudējumi:

- mehāniski bojājumi vai sabrukums, kas var izraisīt iekārtas atlūzu izplatīšanos.
- eļļošanas sistēmas defekti, kas var novest pie eļļas noplūdes.
- vēja elektrostaciju ugunsgrēki.
- apledošanas veidošanās uz rotora lāpstiņām, radot ledus gabalu krišanas risku.

Šādu avāriju rezultātā var tikt apdraudēta cilvēku veselība un dzīvība, kā arī radīts vides piesārņojums. VES avārijas var radīt apdraudējumu sabiedrības drošībai, ja iekārtas sastāvdaļas, atdaloties, apdraud cilvēkus vai īpašumus apkārtējā teritorijā.

Secinājumi

- Vēja elektrostacijas ir aprīkotas ar automātiskām drošības sistēmām, tostarp vibrācijas sensoriem, dūmu detektoriem un zibens aizsardzības sistēmām. Šīs sistēmas novērš avāriju risku, automātiski apturot stacijas darbību pieļaujamo parametru pārsniegšanas gadījumā.
- Saskaņā ar starptautiskām vadlīnijām šādu sistēmu kļūdas varbūtība ir zema (1 no 100 gadījumiem), ļaujot ievērojami samazināt risku. Tomēr nepieciešama regulāra tehniskā uzraudzība un iekārtu apkope, lai uzturētu drošību ekspluatācijas laikā.
- VES tuvumā neatradīsies dzīvojamās vai publiskās ēkas (tuvāk nekā 800 m), kā arī paaugstinātas bīstamības objekti, kas samazina avāriju risku cilvēkiem. Tuvākie autoceļi ir vismaz 90 m attālumā no VES, kas, ievērojot noteiktos drošības pasākumus, tiek uzskatīts par pieņemamu.
- Vēja elektrostacijas jāaprīko ar pretapledošanas un ledus detektēšanas sistēmām. Šo sistēmu ieviešana ļauj samazināt drošības attālumu līdz rotora spārna garumam.

- Iekšējos ceļos ieteicams uzstādīt brīdinājuma zīmes, brīdinājuma gaismas signālus vai slēgt piekļuvi bīstamās situācijās. Jānodrošina arī rīcības plāns avārijas gadījumiem, piemēram, ķīmisko vielu izplatības ierobežošanai.
- Kā C kategorijas paaugstinātas bīstamības objektam, ja tas nepieciešams saskaņā ar normatīvo aktu prasībām, izstrādā un saskaņo civilās aizsardzības plānu, kas ietver rīcību ugunsgrēka gadījumā un savlaicīgu operatīvo dienestu iesaisti.
- Piekļuve vēja elektrostacijām jāierobežo, lai novērstu nepiederošu personu iekļūšanu.

LOKĀLPLĀNOJUMA RISINĀJUMI

- Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos iekļauti punkti:
 - **14.punkts** - Vēja elektrostaciju un to uzturēšanai, apsaimniekošanai un funkcionēšanai nepieciešamo infrastruktūras, labiekārtojuma un inženiertiklu elementu teritorijas atļauts iežogot.
 - **23.punkts** - Ja vēja elektrostacija atradīsies tuvāk nekā 300 m no pašvaldības ceļa vai valsts autoceļa, tās aprīko ar pretapledošanas sistēmām un ledus detektēšanas sistēmām, kas nodrošina elektrostacijas darbības apturēšanu gadījumos, ja apledošums tiek konstatēts.
 - **24.punkts** Ja nepieciešams, izstrādā Civilās aizsardzības plānu, ko saskaņo ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un Limbažu novada pašvaldību. Pēc plāna apstiprināšanas to iesniedz Limbažu novada pašvaldībai.

3.7. TERITORIJAS IZMANTOŠANAS APROBEŽOJUMI

Grafiskās daļas kartē „Funkcionālais zonējums” atbilstoši mēroga noteiktībai **attēlotas aizsargjoslas, kuru platums ir 10 m vai vairāk.**

Aizsargjoslas gar inženiertikliem vai citām būvēm, no kurām saskaņā ar Aizsargjoslu likumu nosaka aizsargjoslas, tās nosaka pēc inženiertiklu vai citu būvju būvniecības normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Veicot lokālplānojuma teritorijā jebkura veida būvniecību, tai skaitā esošo ēku renovāciju un rekonstrukciju, inženierkomunikāciju, ceļu un tiltu būvniecību, teritorijas labiekārtošanu un citu saimniecisko darbību, kas skar valsts ģeodēziskā tīkla punkta aizsargjoslu, šo darbu projektētājiem ir jāveic saskaņojums ar Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūru par darbiem valsts ģeodēziskā tīkla punktu aizsargjoslā.

Meliorētajās zemēs un ekspluatācijas aizsargjoslās ap meliorācijas būvēm un ierīcēm būvju un inženierkomunikāciju būvniecībai, pārvietošanai un pārbūvei; derīgo izrakteņu ieguvei; meža ieaudzēšanai; kokaugu stādījumu ieaudzēšanai lauksaimniecībā izmantojamā meliorētajā zemē; citām darbībām vietās, kur tas var traucēt meliorācijas sistēmas darbības režīmu, nepieciešami VSIA “Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi” izdoti tehniskie noteikumi.

3.8. LOKĀLPLĀNOJUMĀ NOTEIKTĀ FUNKCIONĀLĀ ZONĒJUMA ATBILSTĪBA PAŠVALDĪBAS ILGTERMIŅA ATTĪSTĪBAS STRATĒĢIJAI

Limbažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022-2046

Saskaņā ar Teritorijas attīstības plānošanas likuma 24.pantu, pēc vietējās pašvaldības ilgtspējīgas attīstības stratēģijas spēkā stāšanās lokālplānojumā var grozīt vietējās pašvaldības teritorijas plānojumu, ciktāl lokālplānojums nav pretrunā ar vietējās pašvaldības ilgtspējīgas attīstības stratēģiju.

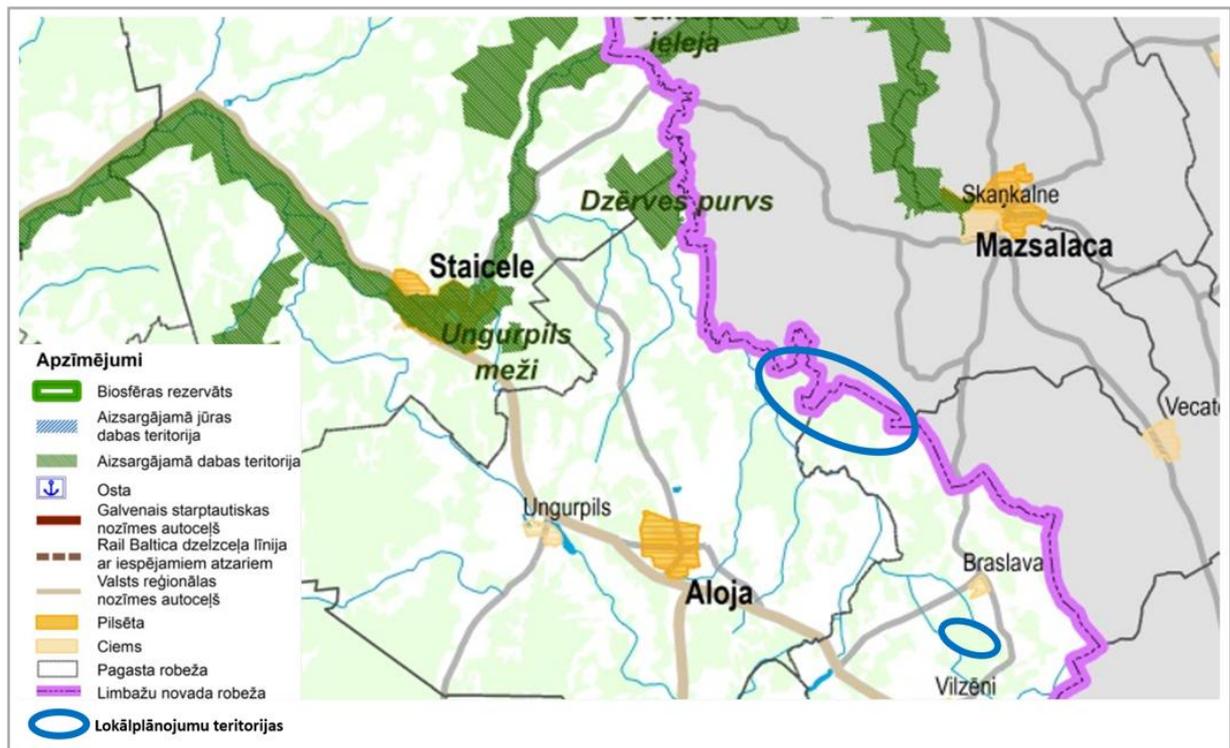
22.07.2022. apstiprinātajā Limbažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2022-2046 starp vadlīnijām satiksmes infrastruktūras telpiskajai attīstībai norādīts, ka **teritorijas attīstības plānošanā virzīties uz konkurētspējīgu un klimatneitrālu ekonomiku**: atjaunojamie un zaļās enerģijas infrastruktūras attīstība, t.sk., vēja parku attīstība piekrastē; maksimāli palielināt atjaunojamo energoresursu un elektroenerģijas praktisko pielietojšanu; izmantot bioekonomikas sniegtās priekšrocības.

Novada telpiskajā struktūrā **lokālplānojuma teritorijas atrodas ārpus** ainaviski vērtīgām un kultūrvēsturiski nozīmīgām novada teritorijām un aizsargājamām dabas teritorijām, kurās nav pieļaujama vēja parku būvniecība (skatīt 23.attēlu).

Lokālplānojuma izstrādes priekšlikumā ietvertais attīstības priekšlikums **nav pretrunā** Limbažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2022-2046 noteiktajiem pašvaldības ilgtermiņa stratēģiskajiem uzstādījumiem.

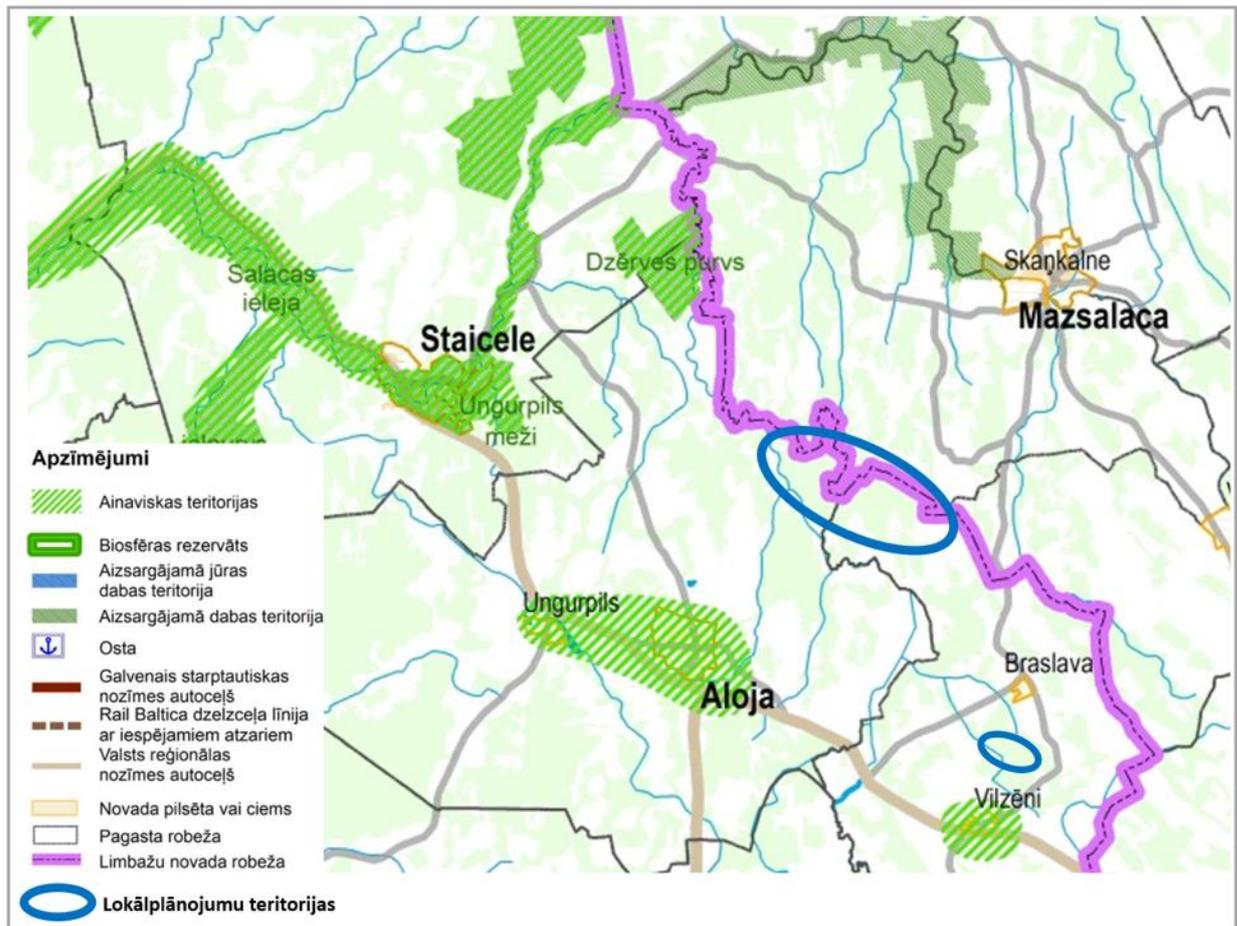
23.attēls. Lokālplānojuma teritorija un Limbažu novada dabas teritorijas (fragments)

[avots: Limbažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022-2046]

24.attēls. Lokālpilnojumā teritorija un Limbažu novada ainaviski vērtīgās un kultūrvēsturiski nozīmīgās teritorijas (fragments)

[avots: Limbažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022-2046]

3.9. LOKĀLPLĀNOJUMA ĪSTENOŠANA

Lokālpilnojumā īstenošanu veic saskaņā ar lokālpilnojumā risinājumiem, izstrādājot būvprojektus un veicot būvniecību. Lokālpilnojumā teritorijā nav nepieciešams izstrādāt detālpilnojumā.

Inženierbūvju un inženiertīklu pieslēgumu izbūves secību precizē būvprojektēšanas stadijā saskaņā ar katru konkrētā inženiertīkla turētāja tehniskajiem noteikumiem.

A. pielikums. Noteikumi elektroapgādes projektēšanai un būvniecībai

Ņemt vērā Aizsargjoslu likuma 35. un 45. pantā noteiktos aprobežojumus:

- 1) Vispārīgos aprobežojumus aizsargjoslās nosaka likumi un Ministru kabineta noteikumi, tos var noteikt arī ar pašvaldību saistošajiem noteikumiem, kas izdoti to kompetences ietvaros.
- 2) Ja objektam ir noteikta aizsargjosla, tā īpašniekam vai valdītājam ir atļauts aizsargjoslā veikt attiecīgā objekta ekspluatācijai, remontam, atjaunošanai, pārbūvei nepieciešamos darbus. Par to rakstveidā brīdināms zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs vismaz divas nedēļas pirms darbu uzsākšanas, izņemot avāriju novēršanas vai to seku likvidēšanas darbus, kurus var veikt jebkurā laikā bez brīdinājuma.
- 3) Aizsargjoslās, kas ir lauksaimniecības zemēs, plānotie ekspluatācijas, remonta, atjaunošanas un pārbūves darbi veicami laikposmā, kad šīs platības neaizņem lauksaimniecības kultūras vai kad ir iespējama lauksaimniecības kultūru saglabāšana, izņemot avāriju novēršanas vai to seku likvidācijas darbus, kurus var veikt jebkurā laikā.
- 4) Pēc darbu veikšanas objekta īpašnieks vai valdītājs sakārto zemes platības, lai tās būtu derīgas izmantošanai paredzētajām vajadzībām, kā arī atlīdzina zemes īpašniekam vai tiesiskajam valdītājam darbu izpildes gaitā nodarītos zaudējumus. Zaudējumu apmēru nosaka un zaudējumus atlīdzina likumos noteiktajā kārtībā vai pēc savstarpējas vienošanās.
- 5) Ja aizsargjoslas sakrīt vai krustojas, ar attiecīgo objektu ekspluatāciju un remontu saistītos darbus kopīgajos aizsargjoslu iecirkņos veic attiecīgo objektu īpašnieki vai valdītāji pēc savstarpējas vienošanās.
- 6) Juridiskās un fiziskās personas, veicot aizsargjoslās darbus, kuru dēļ ir nepieciešams objektus aizsargāt no bojājumiem, pārbūvēt vai pārvietot, aizsardzības, pārbūves vai pārvietošanas darbus veic pēc saskaņošanas ar attiecīgā objekta īpašnieku vai valdītāju. Ar minētajām darbībām saistītās izmaksas sedz attiecīgā juridiskā vai fiziskā persona vai — pēc savstarpējas vienošanās — objekta īpašnieks vai valdītājs.
- 7) Juridiskajām un fiziskajām personām aizsargjoslās jāizpilda attiecīgā objekta īpašnieka vai valdītāja likumīgās prasības.
- 8) Pašvaldību un atbildīgo valsts institūciju dienestiem kontroles un uzraudzības nolūkos atļauts apmeklēt aizsargjoslu teritorijas jebkurā laikā saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto kontroles veikšanas kārtību. Objektu īpašnieku vai valdītāju dienestiem kontroles un uzraudzības nolūkos atļauts apmeklēt aizsargjoslu teritorijas jebkurā laikā, iepriekš par to brīdinot zemes īpašnieku, bet, ja tiesības lietot zemi nodotas citai personai, — zemes lietotāju.
- 9) Tāda objekta īpašnieks vai valdītājs, kuram noteikta aizsargjosla, izmanto šo aizsargjoslu, nemaksājot atlīdzību par nekustamā īpašuma lietošanas tiesību aprobežojumu. Šis nosacījums neierobežo nekustamā īpašuma īpašnieka, valdītāja vai lietotāja tiesības prasīt viņam radīto tiešo zaudējumu atlīdzību.
- 10) Aizsargjoslās gar elektriskajiem tīkliem, izņemot aizsargjoslas gar elektrisko tīklu gaisvadu līnijām ar nominālo spriegumu līdz 20 kilovoltiem, ja tās šķērso meža teritoriju, kur aprobežojumi noteikti tikai elektrolīniju trasē, — papildus iepriekšējos punktos minētajiem aprobežojumiem tiek noteikti šādi aprobežojumi:
 - aizliegts aizkraut pievedceļus un pieejas elektrisko tīklu objektiem;
 - aizliegts izvietot lopbarības, minerālmēslu, degvielas, eļļošanas materiālu, ķīmisko vielu un ķīmisko produktu, kokmateriālu un citu veidu materiālu un vielu glabātavas;
 - aizliegts aizsargjoslās gar gaisa vadu līnijām ierīkot sporta laukumus, rotaļu laukumus, stadionus, tirgus, sabiedriskā transporta pieturas, mašīnu un mehānismu stāvvietas, kā arī veikt jebkādas pasākumus, kas saistīti ar cilvēku pulcēšanos;

- aizliegts aizsargjoslās gar pazemes elektropārvades kabeļlīnijām veikt darbus ar triecienmehānismiem, nomest smagumus, izmest un izliet kodīgas un koroziju izraisošas vielas, degvielu un eļļošanas materiālus;
- aizliegts celt, kapitāli remontēt, pārbūvēt vai nojaukt jebkuras ēkas un būves bez attiecīgo komunikāciju īpašnieka atļaujas;
- aizliegts veikt jebkāda veida derīgo izrakteņu iegūšanas, iekraušanas un izkraušanas, gultnes padziļināšanas, zemes smelšanas, spridzināšanas un meliorācijas darbus, kā arī izvietot lauka apmetnes un mehanizēti laistīt lauksaimniecības kultūras
- aizliegts aizsargjoslās gar zemūdens elektropārvades kabeļlīnijām iekārtot kuģu, liellaivu un peldošu celtnu piestātnes, noenkuroties, braukt ar izmestu enkuru un tīkliem, ierādīt zvejas vietas un zvejot, ķert ūdens dzīvniekus un iegūt ūdensaugus ar dziļūdens rīkiem, kā arī ierīkot dzirdinātavas;
- aizliegts skaldīt ledu;
- aizliegts braukt ar mašīnām un mehānismiem, kā arī strādāt ar lauksaimniecības tehniku, kuras augstums, mērot no ceļa (zemes) virsmas, pārsniedz 4,5 metrus;
- aizliegts veikt zemes darbus dziļāk par 0,3 metriem, bet aramzemēs - dziļāk par 0,45 metriem, kā arī veikt grunts planēšanu ar tehniku;
- aizliegts veikt darbus, kas saistīti ar zemju applūdināšanu uz laiku;
- aizliegts ar jebkādam darbībām traucēt energoapgādes uzņēmuma darbiniekus, kuri aizsargjoslā veic ekspluatācijas, remonta, pārbūves, avāriju novēršanas vai to seku likvidācijas darbus šajā likumā noteiktajā kārtībā;
- aizliegts audzēt kokus un krūmus meža zemēs — platībās, kuras norādītas aizsargjoslu noteikšanas metodikā, ārpus meža zemēm — visā aizsargjoslas platumā. Ārpus meža zemēm zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs aizsargjoslā var audzēt kokus un krūmus, ja par to noslēgta rakstveida vienošanās ar elektrisko tīklu īpašnieku.
- veicot apūdeņošanas grāvju un drenāžas kolektorgrāvju būvi, kā arī ierīkojot nožogojumus un veicot citus darbus, jāsauglabā pievedceļi un pieejas elektriskajiem tīkliem un to būvēm.

levērot prasības par elektrotīklu ekspluatāciju un drošību, kā arī prasības vides un cilvēku aizsardzībai, ko nosaka MK noteikumi Nr.982 "Enerģētikas infrastruktūras objektu aizsargjoslu noteikšanas metodika" - 3., 8.-11.punkts:

1) Elektrisko tīklu īpašnieks vai valdītājs vietās, kur elektrolīnija šķērso meža teritoriju, izveido un atbrīvo no kokiem un krūmiem elektrolīniju trases. Elektrolīnijas trases platums ir:

- gaisvadu elektrolīnijām, kuru spriegums:
 - nepārsniedz 0,4 kilovoltus, - piecus metrus platā joslā;
 - ir no 6 līdz 20 kilovoltiem, - 13 metru platā joslā;
 - ir 110 kilovoltu, - 26 metrus platā joslā;
 - ir 330 kilovoltu, - 54 metrus platā joslā;
- kabeļlīnijām – trīs metrus platā joslā.

2) Ja, veicot zemes darbus, juridiskās vai fiziskās personas konstatē kabeli, kurš nav norādīts darbu veikšanas tehniskajā dokumentācijā, tās pārtrauc zemes darbus un nodrošina kabeļa saglabāšanu, kā arī nekavējoties ziņo par to elektrisko tīklu īpašniekam vai valdītājam un vietējai pašvaldībai. Ja kabeli izceļ no ūdens ar enkuru, zvejas rīkiem vai citādi, kuģa kapteinis vai darbu vadītājs nekavējoties ziņo par to elektrisko tīklu īpašniekam vai valdītājam un vietējai pašvaldībai.

3) Aizsargjoslās papildus Aizsargjoslu likuma 35. un 45.pantā minētajiem aprobežojumiem aizliegts:

- atrasties elektrisko tīklu būvju teritorijā un telpās, atvērt elektroietaišu durvis, nožogojumus un lūkas, pievienoties elektriskajiem tīkliem un darbināt komutācijas aparātus;
- mest uz vadiem un balstiem, kā arī tuvināt tiem jebkādas priekšmetus;
- kāpt uz elektrisko tīklu konstrukcijām, piesliet, novietot vai nostiprināt uz tām dažādus priekšmetus;
- laist gaisa pūķus, lidaparātu sporta modeļus un citus lidojošus priekšmetus.

4) Zemūdens kabeļu pārejas saskaņo ar attiecīgās ostas pārvaldi un atzīmē ostas plānos un navigācijas kartēs. Vietas, kur zemūdens kabeļlīnijas šķērso kuģojamās upes, kanālus un ūdenskrātuves, dabā norāda ar signālzīmēm. Signālzīmju dizainu un novietojumu ūdenstilpju krastos saskaņo ar attiecīgās ostas pārvaldi. Signālzīmes novieto elektrisko tīklu īpašnieks vai valdītājs.

5) Neatkarīgi no noteiktā aizsargjoslu platuma darbus ar celšanas mehānismiem 30 metru joslā no gaisvadu elektrolīnijas malējā vada pirms darba sākšanas saskaņo ar attiecīgo elektrisko tīklu īpašnieku vai valdītāju.

Ievērot **Energētikas likuma** 19., 191, 23. un 24. panta prasības:

1) Jaunu energoapgādes komersantu objektu ierīkošanai energoapgādes komersantam ir tiesības izmantot jebkuru zemi par vienreizēju samaksu tās īpašniekam saskaņā ar šā likuma 24.pantu.

2) Energoapgādes komersantam ir pienākums saskaņot ar zemes īpašnieku jaunu energoapgādes objektu ierīkošanas nosacījumus, kā arī tiesības saskaņošanas procedūru aizstāt ar zemes īpašnieka informēšanu gadījumos, ja zeme tiek izmantota jaunu energoapgādes komersanta objektu — iekārtu, ierīču, ietaišu, tīklu, līniju un to piederumu ierīkošanai, ja ir iestājies vismaz viens no šādiem nosacījumiem:

- energoapgādes komersanta objekta ierīkošana paredzēta vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā vai detālplānojumā;
- energoapgādes komersanta objekts tiek ierīkots sarkano līniju, publiski lietojamās ielas, tāda ceļa robežās, kam nav noteiktas sarkanās līnijas, vai esošās aizsargjoslas robežās;
- vietējā pašvaldība atzinusi, ka sabiedrības interesēs jauna energoapgādes komersanta objekta ierīkošana vai esošā objekta vai tā daļas izmantošana nav iespējama bez šīs zemes izmantošanas;
- energoapgādes komersanta objekts tiek ierīkots esošajā energoapgādes komersanta objekta aizsargjoslā un pēc tā ierīkošanas aizsargjoslas platums palielinās ne vairāk kā par 10 procentiem, ievērojot, ka šajā punktā noteiktajā kārtībā aizsargjoslu var palielināt ne vairāk kā vienu reizi;
- ierīkojamam energoapgādes komersanta objektam ir noteikts nacionālo interešu objekta statuss un ir veikts ietekmes uz vidi novērtējums;
- citos likumos noteiktajos gadījumos.

3) Energoapgādes komersantam ir tiesības veikt jebkura sava objekta pārbūvi vai atjaunošanu, savlaicīgi par to informējot zemes īpašnieku. Zemes īpašniekam pienākas vienreizēja samaksa saskaņā ar šā likuma 24.pantu, ja pārbūves rezultātā palielinās energoapgādes komersanta objekta vai aizsargjoslas ap vai gar šo objektu aizņemtā zemes platība. Zemes īpašnieks nevar liegt energoapgādes komersantam šajā daļā un šā likuma 19.panta 1.1 daļā noteikto darbu veikšanu. Ja puses nevar vienoties par zemes īpašniekam izmaksājamo vienreizējo samaksu, jautājums par šo samaksu risināms tiesas ceļā Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā darbu veikšanas laikā vai pēc to pabeigšanas.

- 4) Namīpašnieks nevar liegt kabeļu, armatūras, līniju un citu iekārtu un ietaišu uzstādīšanai, ierīkošanai, ekspluatācijai un attīstībai izmantot sava nama fasādi, zem nama esošo pagrabu un nama bēniņu telpas.
- 5) Energoapgādes komersants par jauna objekta ierīkošanu vai esošā objekta paplašināšanu brīdina nekustamā īpašuma īpašnieku vismaz 30 dienas pirms darbu uzsākšanas.
- 6) Energoapgādes komersantu objektu — ēku un būvju celtniecībai, kā arī norobežotu teritoriju ierīkošanai nepieciešamo nekustamo īpašumu var atsavināt kārtībā, kādu nosaka likums "Par nekustamā īpašuma piespiedu atsavināšanu valsts vai sabiedriskajām vajadzībām".
- 7) Energoapgādes komersantu objektu ierīkošana aizsargājamās dabas teritorijās saskaņojama ar valsts vides aizsardzības institūcijām un aizsargājamās dabas teritorijas pārvaldes institūciju, bet kultūras pieminekļos, to aizsardzības zonās vai kultūrvēsturiskās teritorijās — ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju.
- 8) Ja tiek ierīkoti jauni vai paplašināti esošie energoapgādes objekti uz zemes vai dzīvojamā mājā, kas ir daudzdzīvokļu mājas dzīvokļu īpašnieku kopīpašums, šāda ierīkošana vai paplašināšana saskaņojama ar daudzdzīvokļu mājas dzīvokļu īpašniekiem, kuri pārstāv vairāk nekā pusi no visiem dzīvokļu īpašumiem.
- 9) Energoapgādes komersantu objektu (izņemot ēkas) ierīkošanai, pārbūvei, atjaunošanai un ekspluatācijai nosakāmi nekustamo īpašumu lietošanas tiesību aprobežojumi.
- 10) Nekustamo īpašumu īpašnieku lietošanas tiesību aprobežojumu apjoms un izmantošanas kārtība noteikta šajā likumā un Aizsargjoslu likumā. Šie aprobežojumi jauniem energoapgādes komersantu objektiem ir spēkā no dienas, kad tie ierīkoti, ievērojot šā likuma 19.pantā noteikto kārtību. Ja zemes īpašnieks nesaskaņo jauna energoapgādes komersanta objekta ierīkošanu, aprobežojumus nosaka ar tiesas spriedumu normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.
- 11) Nekustamā īpašuma īpašnieks vai valdītājs nedrīkst bojāt vai pārveidot energoapgādes komersanta objektus, kas izvietoti viņa nekustamajā īpašumā, vai veikt darbības, kas kavētu citu enerģijas lietotāju apgādi.
- 12) Nekustamā īpašuma īpašnieks vai valdītājs nedrīkst veikt darbības, kas varētu kavēt energoapgādes komersantu veikt nekustamajā īpašumā esošo objektu pārbūvi, atjaunošanu vai ekspluatāciju.
- 13) Esošo energoapgādes komersantu objektu pārvietošanu pēc pamatotas nekustamā īpašuma īpašnieka prasības veic par nekustamā īpašuma īpašnieka līdzekļiem.
- 14) Nekustamā īpašuma īpašnieks vai valdītājs nodrošina iespēju energoapgādes komersanta personālam piekļūt pie attiecīgajā īpašumā, arī liegumzonā, slēgtā teritorijā vai ēkā esošajiem energoapgādes komersanta objektiem, lai veiktu šo objektu pārbūvi, atjaunošanu vai ar to ekspluatāciju saistītus darbus. Par remonta vai citu darbu nepieciešamību īpašnieku brīdina vismaz trīs dienas pirms šo darbu uzsākšanas, bet avārijas gadījumā tās seku novēršanu pieļaujams uzsākt bez īpašnieka iepriekšējas brīdināšanas, ja to nav iespējams izdarīt.
- 15) Energoapgādes komersants atlīdzina nekustamā īpašuma īpašniekam zaudējumus, kas tieši saistīti ar jaunu energoapgādes komersanta objektu ierīkošanu vai esošo objektu ekspluatācijas un remonta nodrošināšanu.
- 16) Energoapgādes komersants atlīdzina nekustamā īpašuma īpašniekam par zemes lietošanas tiesību ierobežošanu, ja:
 - īpašumu izmanto jauna energoapgādes komersanta objekta ierīkošanai;
 - veicot objekta pārbūvi, palielinās zemes platība, ko aizņem energoapgādes komersanta objekts vai aizsargjosla gar vai ap šo objektu.
- 17) Atlīdzības aprēķināšanas un izmaksāšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

18) Ja energoapgādes komersanta objekts tiek likvidēts vai pārvietots, komersants sakārto nekustamo īpašumu atbilstoši tā agrākajam stāvoklim vai arī apmaksā tā sakārtošanai nepieciešamos darbus.

19) Pašvaldība un energoapgādes komersants var vienoties par ielu apgaismojuma tīkla nodošanu attiecīgajai pašvaldībai valdījumā vai īpašumā.

LOKĀLPLĀNOJUMA IZSTRĀDĀTĀJS

METRUM

SIA „METRUM”

Ģertrūdes iela 47-3, Rīga, LV-1011

Tālr. 80008100

metrum@metrum.lv

www.metrum.lv